

INFORMATIVNO-POLITIČKI TIEDNIK
IZLAZIO OD 1945. DO 1956.
OBNOVlJEN 2003.

HRVATSKA RIJEĆ

ISSN 1451-4257

9771451425001

BROJ
433

AUSTRALCI NA
SJEVERU BAČKE

LJETOVATI SE (NE)MORA

SVETKOVINE PETROVA

INTERVJU
LJERKA OČIĆ

KOMBAJNI U ŽITNICI
CIJENA ŽITA JOŠ NEPOZNATA

PRIVATIZACIJA MEDIJA

Subotica, 8. srpnja 2011. Cijena 50 dinara

Јавно комунално предузеће "Суботицагас" - Суботица

Szabadkai Gázművek Kommunális Közvállalat - Szabadka

Javno komunalno poduzeće "Suboticaplin" - Subotica

24000 Subotica, Jovana Mikića 58

tel: 024/641-200, fax: 024/641-220

Dežurna služba: 024/641-211

Kredit za refinanciranje

bez valutne klauzule

bez naknade za odobravanje, bez depozita i udjela

odobravanje odmah po otvaranju tekućeg računa

NKS - referentna kamatna stopa

NBS + 6,00% godišnje

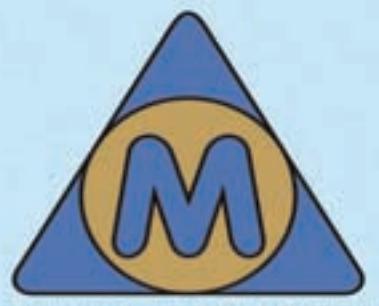
18,50 % godišnje
na dan 08.04.2011.

EKS = NKS

infotelefon
021 488 4433
www.rbv.rs

do **84**
mjeseca

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila,
- Najpovoljnije osiguranje imovine,
- Kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje robe u transportu i osiguranje nezgode
- Putna zdravstvena osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete

POSTANITE I VI ČLAN VELIKE PORODICE »CROATIA OSIGURANJA« D.D. IZ ZAGREBA

»Milenijum osiguranje« A.D.O. Beograd-Filijala Subotica
24000 Subotica, Karadordev put 38, telefon +381(24) 555-867 i 552-406
 e-mail: mios@tippnet.rs
www.milenijum-osiguranje.rs
 Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

U tri riječi - SVJEŽE, DOMAĆE, ZDRAVO !

JKP "Суботичке пијаце"
 Szabadkai Piacok KKV
 JKP "Subotičke tržnice"

www.supijace.co.rs

SVE NA JEDNOM MJESTU

JKP POGREBNO

SUBOTICA. TRG ŽRTAVA FAŠIZMA BROJ 1.

KONTAKT TELEFON
 ZA DETALJNIJE INFORMACIJE
 +381(24) 66 55 44
 DEŽURSTVO 0-24 SATA

Zrelo i odgovorno

Utjeku je javna rasprava o Nacrtu strategije razvoja sustava javnog informiranja u Republici Srbiji do 2016. godine. Informirajući na jezicima nacionalnih manjina posvećeno je u ovom strateškom dokumentu vrlo malo pažnje i premalo senzitivnosti. To čudi, utoliko više s obzirom da je Republika Srbija, u punom smislu te riječi, multietnička država sa 17,4 posto manjinske populacije i da u njoj postoji 20 manjinskih samouprava s ingerencijama, između ostalih i u području informiranja na manjinskim jezicima. S druge strane, uređenje medijske sfere, što podrazumijeva ne samo postojanje pravnog poretku i njegovu primjenu, već i poštovanje slobode izražavanja i medija, predstavlja ispunjavanje jednog od najvažnijih Kopenhaških (političkih) kriterija za članstvo u EU. Postoji li kolizija između ove dvije nesporne činjenice i ako je imao, kako je nadvladati? Na postavljeno pitanje treba odgovoriti država Srbija i ona će to i učiniti već početkom jeseni na jednoj od sjednica Vlade Republike Srbije.

Sa stajališta manjina dvije su ključne točke u oblasti velikog medijskog pospremanja u Srbiji: pravo na informiranje na materinjem jeziku i pravo na očuvanje dostignute razine ljudskih i manjinskih prava. Postoje izuzetno jaka zakonska jamstva obaju tih prava, počevši od ratificirane Okvirne konvencije o zaštiti nacionalnih manjina, Ustava Srbije, pa do Zakona o zaštiti nacionalnih manjina i Zakona o nacionalnim vijećima. Prema postojećim naznakama iz stručne, zainteresirane javnosti, država Srbija će, ipak, poštovati ova međunarodna, ustavna i zakonska jamstva ovih, specifično manjinskih prava. To u praksi znači da će manjinski mediji biti izuzeti iz procesa privatizacije i da će njihovo osnivanje, funkcioniranje i financiranje i dalje biti prepušteno manjinskim samoupravama, odnosno nacionalnim vijećima. Uostalom, kako kažu predstavnici EU, posljednja riječ je ipak prepuštena državama da u skladu s vlastitim afinitetima i specifičnostima urede ovo područje, poštujući dakako visoka načela europskog pravnog okvira i prakse.

Ako tako doista bude, otvara se novo pitanje, ovoga puta za manjinske samouprave – nacionalna vijeća, a to je pitanje njihove odgovornosti za puno, istinito i pravovremeno informiranje na vlastitom jeziku. To je istovremeno i pitanje određivanja općeg, dakle javnog interesa u toj manjinskoj zajednici, o kome (očuvani) manjinski mediji trebaju profesionalno izvještavati i pisati, bez pritisaka i upletanja »sa strane«. Jednom riječu, ako nas država tretira kao punoljetne i odgovorne aktere političkog života, na nama je da doista budemo zreli i odgovorni, prije svega prema vlastitoj zajednici.

Z. S.

SADRŽAJ

AKTUALNO

Sporni programski sadržaji u emisiji »Večer sa Ivanom Ivanovićem«

RRA POKRENULA POSTUPAK PROTIV TV PRVA SRPSKA.....6

TEMA

Nacrt strategije razvoja sustava javnog informiranja u Republici Srbiji

MANJINSKI MEDIJI NE SMIJU BITI ŽRTVA.....8-9

Vrijeme je godišnjih odmora
UNATOČ KRIZI, LJETOVATI SE MORA.....14-15

INTERVJU

Ljerka Očić, orguljašica i profesorica na Muzičkoj akademiji u Zagrebu

ORGULJE SU INSTRUMENT KOJI NADSVOĐUJE STOLJEĆA....12-13

SUBOTICA

Članovi delegacije HKUD-a »Lado« (Geelong, Australija) posjetili Suboticu

AUSTRALCI NA SJEVERU BAČKE.....18-19

Tapetarska radionica desetljećima na istoj subotičkoj adresi

ZA UDOLAN ODMOR I LJEPŠE OKRUŽENJE.....22-23

DOPISNICI

Dan Dunava obilježen u općinama Apatin i Bač

OČUVANJE PRIRODNIH BOGATSTAVA.....24-25

Šiđani proslavili svetkovinu Presvetoga Srca Isusova i obljetnicu osnivanja HKD-a »Šid«

TRAJNO SVJEDOČANSTVO POSTOJANJA JEDNOG NARODA.....27

KULTURA

Petrovački koncert orkestara HGU »Festival bunjevački pisama«

OPERNE ARIJE U PRATNJI TAM-BURA.....32-33

SPORT

Veslači osječkog »Iktusa« sudjelovali na međunarodnoj regati

S DRAVE NA PALIĆ.....49

SÁNDOR EGERESI PRIMIO APOSTOLSKOG NUNCIJA U SRBIJI NADBISKUPA ORLANDA ANTONINIJA

Dobar primjer međusobnog uvažavanja

Nadbiskup Antonini naglasio kako je Vojvodina divan primjer za to da različite zajednice mogu ne samo živjeti zajedno, već se i međusobno preplitati i uvažavati, imajući kao cilj zajedničko dobro

Predsjednik Skupštine AP Vojvodine Sándor Egeresi primio je prošloga petka apostolskog nunciјa u Beogradu nadbiskupa *Orlanda Antoninija*, kojemu je ovo bio prvi službeni posjet tom pokrajinskom tijelu. Egeresi je ovom prigodom naglasio dobru suradnju i međusobno uvažavanje između Skupštine AP Vojvodine i povijesnih crkava u pokrajini. »Ponosan sam na to što su i u teškim momentima bliske povijesti nacionalne i vjerske zajednice u Vojvodini pronalazile zajednički jezik i međusobno se uvažavale. Tko ne razumije zašto je to od životnog značaja, taj ne razumije Vojvodinu, koja je satkana od prožimanja i zajedničkog života različitih vjerskih, nacionalnih, kulturnih

zajednica. Po tome predstavljamo jedinstveno mjesto na mapi Europe i svim snagama se trudimo očuvati taj milje«, kazao je Sándor Egeresi.

Ističući kako Rimokatolička crkva snažno podržava i radi na očuvanju različitih kulturnih identiteta naroda i nacionalnih zajednica, nadbiskup Antonini je naglasio kako je Vojvodina divan primjer za to da različite zajednice mogu ne samo živjeti zajedno, već se i međusobno preplitati i uvažavati, imajući kao cilj zajedničko dobro.

Zajednički konstatirajući kako je budućnost Republike Srbije u Europskoj Uniji, na sastanku je razgovarano i o najvećim problemima s kojima se svakodnevno suočavaju građani naše zemlje, a predsjednik

Egeresi je istaknuo kako su siromaštvo i nezaposlenost najveći problem Srbije. Nadbiskup Antonini je rekao da se s ekonomskom krizom i socijalnim problemima suočava i veliki broj europskih zemalja, ali da je njihovo nadvladavanje sigurno lakše zemljama članicama EU.

Naglasivši posebno zadovoljstvo zbog ovog posjeta, nadbi-

skup Antonini je pozdravio zalažanja predsjednika Egeresija i Skupštine AP Vojvodine na očuvanje i unapređenje dobrih međunacionalnih i međuvjerskih odnosa, dodavši da suradnja i uvažavanje, na crkvenoj i civilnoj razini, daju nadu u bolju zajedničku budućnost.

D. B. P.

SPORNI PROGRAMSKI SADRŽAJI U EMISIJI »VEČE SA IVANOM IVANOVIĆEM«

RRA pokrenula postupak protiv TV Prva srpska

Vijeće Republičke radiodifuzne agencije (RRA) pokrenulo je prošloga tjedna postupak protiv Televizije Prva srpska zbog programske sadržaja u emisiji »Veče s Ivanom Ivanovićem«. Predstavnik emitera će na prvoj idućoj sjednici Savjeta RRA biti pozvan službeno se izjasniti o spornim sadržajima.

»Kada se emiter izjasni o ovom predmetu, imat ćemo sastanak, porazgovarat ćemo i donijet ćemo odluku koja je u skladu sa zakonom«, izjavio je prošloga četvrtka za Blic Goran Karadžić, potpredsjednik Vijeća RRA.

Podsjetimo, Demokratska zajednica Hrvata zatražila je od Vijeća RRA da se Televiziji Prva srpska oduzme pravo na nacionalnu frekvenciju zbog, kako je navedeno, uvreda na račun Katoličke crkve i govora mržnje prema hrvatskom narodu u emisiji »Veče sa Ivanom Ivanovićem« 29. travnja i 6. svibnja. Tim povodom u emisiji »Žene« prošloga su četvrtka gosti bili predsjednik DHZ Đorđe Čović i voditelj *Ivan Ivanović*.

U povodu ovoga slučaja, prošloga tjedna u dnevniku Hrvatske radiotelevizije govorio je predsjednik HNV-a dr. Slaven Bačić. On je ovom prigodom istaknuo kako sporna emisija ne predstavlja ničiji službeni stav, ali je mnogo veći problem što se uz viceve, montirane skečeve i šale stvaraju negativne predrasude prema pripadnicima drugih naroda, a čini se da burni pljesak u studiju to i potvrđuje. Analize javnog mišljenja u Srbiji pokazuju kako su Hrvati pri vrhu

količine negativnih predrasuda, odmah iza Albanaca, dodoj je Bačić.

D. B. P.

UPRAVA TELEVIZIJE ZABRANILA EMITIRANJE SVOG PROGRAMA IZVAN HRVATSKE

Bez Nove TV u etru

Uprava Nove TV iz Zagreba zabranila je prošloga tjedna emitiranje svog programa putem satelitske i kabelske distributivne mreže na teritoriju izvan Republike Hrvatske, priopćila je Republička agencija za telekomunikacije, a prenosi PTT Srbija.

Potpuna i trenutačna zabrana reemitiranja cijelokupnog sadržaja Nove TV odnosi se na cijeli teritorij Srbije i ukoliko ova odluka bude prekršena, Nova TV će biti prisiljena preuzeti zakonom predviđene mjere protiv počinitelja nezakonitih radnji, navodi se na kraju priopćenja.

D. B. P.

BOJAN PAJTIĆ U ZAGREBU RAZGOVORAO S PETROM ČOBANKOVIĆEM

Ohrabriti investicije s obiju strana granice

Predsjednik Vlade AP Vojvodine dr. Bojan Pajtić, sa suradnicima, sastao se u ponedjeljak u Zagrebu s potpredsjednikom Vlade Republike Hrvatske i ministrom poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja Petrom Čobankovićem, priopćeno je iz pokrajine.

ODRŽANA PRVA SJEDNICA GLAVNE SKUPŠTINE DIONIČARA »TESLA BANKE«

Šansa za opstanak, povratak i napredak Srba u Hrvatskoj

Predsjednik Vlade AP Vojvodine dr. Bojan Pajtić, direktorica Fonda za razvoj AP Vojvodine Snežana Repac, ministar za dijasporu u Vladi Republike Srbije Srđan Srećković, predsjednik Srpskog narodnog vijeća Milorad Pupovac i predsjednik Izvršnog odbora »Tesla banke« Zvonko Agićić održali su u ponedjeljak, 4. srpnja, u Zagrebu prvu sjednicu Glavne skupštine dioničara »Tesla štedne banke«, priopćeno je iz pokrajinske vlade. »Tesla banka« je nasljednica nekadašnje »A štedne banke

malog poduzetništva«, koju je sada sa 76 posto kapitala preuzeala AP Vojvodina.

Predsjednik Vlade Vojvodine dr. Bojan Pajtić istaknuo je značaj suradnje između Republike Srbije i Republike Hrvatske napomenuvši, kako dokapitalizacija banke znači šansu za ostanak, povratak i napredak Srba koji žive u Hrvatskoj.

»Uz pomoć ove banke ljudi će moći razvijati poljoprivredna gazdinstva, unaprijediti gospodarski razvoj i poduzetništvo. Vlada Vojvodine je vlasnik 76 posto dionica i na taj način

U razgovoru je izražena potpora dosadašnjoj gospodarskoj suradnji između Republike Hrvatske i AP Vojvodine. Sa zadovoljstvom je prihvaćena inicijativa hrvatske strane da 2013. godine Hrvatska bude zemlja partner na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu.

Potpredsjednik Čobanković je istaknuo kako je 2013. godina izuzetno važna za Hrvatsku, jer se očekuje da tijekom te godine Hrvatska postane punopravna članica Europske Unije.

Predsednik Pajtić je izrazio zadovoljstvo činjenicom da je skoro 50 posto svih investicija, koje je Hrvatska uložila u Srbiju, usmjereni na područje Vojvodine. Tijekom razgovora, istaknuto je kako su dosadašnja iskustva koja Vojvodina ima s ulagačima iz Hrvatske veoma pozitivna i da su se hrvatski investitori pokazali kao pouzdani partneri koji putem svojih investicija ne samo da u potpunosti ostvaruju zacrtane planove, već veoma često dodatno investiraju u privatizirana poduzeća. Predsjednik Pajtić i potpredsjednik Čobanković zajednički su zaključili da je izuzetno značajno da gospodarska suradnja bude dvosmjerna.

U NOVOM SADU ODRŽANA REDOVITA SKUPŠTINA VOJVODANSKOG KLUBA

Zabrinuti za sudbinu Vojvodine

Na redovitoj skupštini Vojvodanskog kluba dosadašnji predsjednik Đorđe Subotić ponovno je izabran za predsjednika te udruge, a izabrani su i novi članovi predsjedništva i nadzornog

Pozivamo gospodarstvenike iz obiju država da se priključe i postanu dioničari banke, što će donijeti korist objema državama, poručio je vojvođanski premijer Bojan Pajtić

sudjeluje u povijesnom pothvatu koji potiče suradnju Srbije i Hrvatske. Pozivamo gospodarstvenike iz obiju država da se priključe i postanu dioničari banke, što će donijeti korist objema državama», rekao je Pajtić i dodao, kako su dioničari već postali šećerana »Viro« iz Virovitice, koncern »Agrocern«, kompanija »Matijević« i drugi.

Predsjednik Srpskog narodnog vijeća Milorad Pupovac kazao je kako je banci bilo važno da do ovog mjeseca osigura 4 milijuna eura osnivačkog kapitala, što je sada i učinjeno.

»Sada, kada je završena druga dokapitalizacija, pretpostavka je da će banka početi razvijati svoje programe. Na jesen nas čeka završna dokapitalizacija, kada banka ulazi na tržiste oslobođena svih rizika. Ovo je

značajan dan za sve ljude koji se vraćaju u svoje sredine, ali je bitan i za poticaj suradnje gospodarstava obje države, kao i zemalja regije koje se mogu priključiti», kazao je Pupovac.

Ministar u Vladi Srbije i predstavnik Fonda za razvoj Republike Srđan Srećković rekao je kako je Vlada Srbije ušla s kapitalom od milijun i pol eura u razvoj »Tesla banke«, kako bi potaknula gospodarsku suradnju dviju zemalja.

»Banka će pridonijeti ekonomskom razvitu Hrvatske, a na taj način ćemo svi mi imati koristi, jer će ona stvoriti dodatni kanal za dolazak srpskih kompanija u ovu zemlju. Banka je dobar katalizator za povezivanje i donosi mnogo velikih mogućnosti«, istaknuo je Srećković.

D. B. P.

odbora. Sjednica je održana u četvrtak, 30. lipnja, u Skupštini grada Novog Sada. Vojvođanski klub, najstarija udruga civilnog društva u Vojvodini, osnovan je 29. rujna 1992. godine.

U uvodnom obraćanju predsjednik Đorđe Subotić podnio je izvješće o radu Vojvođanskog kluba za razdoblje od 11. lipnja 2009. do 30. lipnja 2011. godine. Izdvojio je kako je organizirano oko 10 govornica na kojima su tretirane aktualne teme. Jedna od tema odnosila se na pitanje dokle se došlo s izradom enciklopedije APV, zatim dokle se došlo s inicijativom za pokretanje ustavnih promjena koje su uvjet razvoja i države i APV. Zatraženo je da se utvrde sve činjenice u svezi s tvrdnjom da je Vojvodina svrstana u nerazvijena područja. On je naglasio kako su svi dopisi koji obuhvaćaju ove teme poslani na adrese Skupštine Vojvodine, Vlade Vojvodine i Vlade Srbije. U proteklom razdoblju promovirane su dvije knjige, jedna se odnosila na Jogurt revoluciju te je s tim u svezi organizirana i tribina.

Subotić je ukazao i na činjenicu da Vojvođanski klub nema osigurana stalna sredstva za financiranje. U okviru plana za sljedeće razdoblje Vojvođanski klub će se posvetiti pitanju realizacije Treće vojvođanske konvencije, zagovarat će se federalizacija Srbije, inzistirat će se na tomu da Vojvodina nije nastala na teritoriju Srbije nego joj je pripojena, kao i na uvođenju Dana autonomije Vojvodine. Također je izrazio zabrinutost za sudbinu Vojvodine, na što ukazuju statistički podaci o stanju gospodarstva. Istaknuo je kako je vojvođanska vlast nesamostalna i podložna utjecaju središnje vlasti u Beogradu.

A. Jukić-Mandić

NACRT STRATEGIJE RAZVOJA SUSTAVA JAVNOG INFORMIRANJA U REPUBLICI SRBIJI PREDVIĐA PRIVATIZACIJA

Manjinski mediji ne smiju biti žrtva

Vlast mora znati da su manjine uplašene zbog negativnog iskustva privatizacija uopće, a i zbog privatizacija koje se tiču medija, upozorava Dujo Runje * Prema informacijama iz pokrajine, nema ni jedne radijske postaje u Vojvodini koja je privatizirana, a da je bolja pod onoga kakva je bila ranije, kaže Siniša Jurić

Kako smo pisali i u ranijim brojevima našega tjednika, do 15. srpnja traje javna rasprava o Nacrtu strategije razvoja sustava javnog informiranja u Republici Srbiji do 2016. godine, čije se usvajanje očekuje početkom jeseni. Cilj ove strategije je definiranje najvažnijih pravaca razvoja sustava javnog informiranja u Republici Srbiji i dijelova tog sustava, kako bi razvoj slobode medija i medijskog tržišta pridonio daljem jačanju demokratskih odnosa u društvu. Unapređenje sustava javnog informiranja, kako se navodi, podrazumijeva i usuglasivanje pravnog okvira i prakse s međunarodnim i europskim regulatornim okvirom i iskustvom, obvezu države da ih poštuje i primijeni, kao i jačanje kapaciteta svih sudionika u procesu javnog informiranja da rade u javnom interesu, za dobrobit građana i svih društvenih skupina.

Ono što je nacionalne manjine u Srbiji, pa tako i hrvatsku, najviše zabrinulo jest da nacrt ovoga dokumenta nalaže da se svi mediji trebaju privatizirati, uključujući i manjinske, čiji su osnivači trenutačno ili manjinska nacionalna vijeća ili lokalne samouprave. Naime, u tekstu Nacrtu strategije se navodi kako država ne može biti vlasnik medija. Osnivač medija ne može biti, ni posredno ni neposredno, država, teritorijalna autonomija, lokalna samouprava, kao ni ustanova, poduzeće i druga pravna osoba koja je u cijelini ili djelomice u državnoj svojini, ili koja se u cijelini ili pretežitim dijelom financira iz javnih prihoda, osim ustanova

javnih radiodifuznih servisa na nacionalnoj i pokrajinskoj razini (RTS i RTV).

Prema Nacrtu, Republika Srbija bi se trebala povući iz vlasništva nad javnim glasilima bez odlaganja, najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana usvajanja ove strategije. Predstavnici nacionalnih manjina, među kojima i Hrvatsko nacionalno vijeće, kao i predstavnici manjinskih medija, smatraju kako ovi mediji ne mogu opstati na tržištu, te da bi budućnost manjinskih medija, ukoliko dođe do usvajanja predložene verzije strategije, postala vrlo upitna. O ovom pitanju razgovarali smo s predstavnicima HNV-a i medija na hrvatskom jeziku u Vojvodini.

SCENA U KAOSU

Govoreći o nacrtu medijske strategije Srbije, član Izvršnog odbora HNV-a zadužen za informiranje Dujo Runje navodi kako je takav dokument neophodno donijeti, jer se medijska scena nalazi više nego u kaočnom stanju. »Mediji u Srbiji su i nadalje izloženi političkim i finansijskim pritiscima, a sve to utječe na njihovu neovisnost i materijalni položaj. Na sceni je 'tabloidizacija' medija. Primitivni, neukusni, vulgarni i senzacionalistički naslovi dominiraju medijskom scenom Srbije. U takvom kontekstu pravi je raritet neovisno, objektivno i istinito informiranje. Takvi mediji teško mogu ostati i opstati u Srbiji. Nema sumnje da tu od pomoći može i treba biti medijska strategija Srbije. Od rujna do listopada prošle godine održano je šest okruglih

stolova na kojima su nazočili predstavnici vlasti, nevladinih sektora i medijskih kuća. Tadašnji ministar kulture Srbije Nebojša Bradić i dužnosnici OEŠ-a, Europske Unije, kao i predstavnici medijskih udruženja u Srbiji, istaknuli su na tim okruglim stolovima važnost izrade medijske strategije, očekujući da bi ona mogla biti prekretница u funkciranju medijske scene Srbije. Nažalost, rasprava je iznenada prestala i sada se ponovno javila u novom obliku. Nema sumnje da su i u ovoj suparticipirali eksperti iz Srbije i Europske Unije. Sve analize pokazuju da u Srbiji ima previše medija, da je njihova kvaliteta upitna i da su plaće novinara niske, što može ugroziti njihovu neovisnost. Dakle, ima u ovoj medijskoj strategiji puno stvari koje nisu upitne i koje podržavam, kaže Dujo Runje.

UPITNA PRIVATIZACIJA

Po njegovom mišljenju, u nacrtu je upitna privatizacija medija na lokalnu, koji emitiraju programe na manjinskim jezicima. »Najnovija verzija je bolja od ranije koja je predvidjela privatizaciju medija na razini AP Vojvodine. Sada ostaje borba da se ne privatiziraju mediji na lokalnu koji emitiraju programe na jezicima nacionalnih manjina. Dosadašnja praksa ne ide

u prilog privatizaciji. Moramo reći da Radio Subotica u sadašnjoj konstellaciji više nego dobro funkcioniра i da bi je bilo upitno mijenjati. Tamo gdje su mediji privatizirani nemamo dobra iskustva oko njihova emitiranja na hrvatskom jeziku. Dakle, HNV traži puno više dokaza da se dosadašnja razina emitiranja na hrvatskom jeziku neće umanjiti, a toga nema u medijskoj strategiji. Ovo pitanje ćemo staviti na dnevni red IO HNV-a i u svezi s time donijeti određene zaključke«, objašnjava Runje.

Službeni stav Vlade AP Vojvodine je da bi daljnja privatizacija manjinskih medija ugrozila ostvarivanje prava nacionalnih zajednica na informiranje. S tim u svezi, Dujo Runje izražava zadovoljstvo što je pokrajinsko vodstvo »shvatilo određene probleme u svezi s medijima na manjinskim jezicima. »Očigledno će Vlada Srbije to upozorenje morati uzeti u obzir. Mi smo u potpunom suglasju sa stavovima Vlade AP Vojvodine. Vjerujemo da će nacionalna vijeća nacionalnih manjina imati glede ovog pitanja jedinstven stav i da ćemo lakše doći do adekvatnog rješenja za sve nacionalne manjine. Vlast mora znati da su manjine uplašene zbog negativnog iskustva privatizacija općenito, a i zbog privatizacija glede medija. Tome treba dodati da će i Vojvodina

TIZACIJU SVIH MEDIJA

imati svoju medijsku strategiju», ističe Dujo Runje.

LOŠI PRIMJERI DOSADAŠNJE PRIVATIZACIJE

Predsjednik Odbora HNV-a za informiranje i novinar Radio Subotice *Siniša Jurić* ističe kako se dosadašnja praksa privatizacije lokalnih medija u Vojvodini koji emitiraju programe na jezicima nacionalnih manjina pokazala neuspješnom.

»Prema informacijama iz pokrajine, nema niti jedne radijske postaje u Vojvodini koja je privatizirana, a da je sada bolja od onoga kakva je bila ranije. Naprotiv, sve su u mnogo lošijem stanju, posluju s velikim dugovima, nekim su isključeni struja i telefon, da ne pričamo o tome kako novinari ne dobivaju plaće. Nema ni veće kvalitet programa, demokratičnosti ili neovisnosti. Programi na jezicima nacionalnih manjina, koji se proizvode, a ne samo emitiraju, sastavni su dio takvih medijskih kuća i prilikom privatizacije postaju kolateralna šteta. Upravo je to problem, što je Načrt strategije nedorečen i ne nudi konkretna rješenja, odnosno model da se stečena prava nacionalnih manjina ne umanjuju, ukoliko dođe do prodaje radijskih postaja koje emitiraju programe na jezicima nacionalnih manjina», kaže *Siniša Jurić* dodajući, kako je analiza pokrajine pokazala da građani žele dobivati informacije o dešavanjima na lokalnoj razini i na svojem materinjem jeziku.

»FINGIRANJE« JAVNE RASPRAVE

Ravnatelj NIU »Hrvatska riječ« *Ivan Karan* smatra kako je Načrt medijske strategije napisan kao i svaki naručen tekst, što znači da slijedi ideju vodilju naručitelja, u ovom slučaju Vlade Republike Srbije. Po njegovim riječima, »fingiranje« javne rasprave o strategiji, rađeno tijekom nekoliko sesija, služilo je da se pokaže

kako je izrađen dobar dokument, bez uzimanja u obzir primjedbi koje su iznijete.

»Radna skupina koja je radila na završnoj verziji ovog dokumenta, uzela je kao pokazni primjer funkciranje medija u tri države iz Europske Unije i napisano je da su to europska rješenja. Moja primjedba na nedavno održanoj javnoj raspravi u Novom Sadu je bila da nisu u pitanju europska rješenja, nego određena rješenja u Europi, jer postoje i drugačija. Nisu u svim državama članicama Europske Unije jednaka rješenja prema funkciranju medija. Radna skupina je uzela primjere koji su njima odgovarali. Za primjer se mogla uzeti, primjerice, Mađarska u kojoj postoje

družčija rješenja za lokalne ili manjinske medije od primjera koji se navode u načrtu», kaže *Ivan Karan*.

On smatra da, ukoliko dođe do privatizacije, mediji ne mogu opstati na tržištu. »Ne znam kakav bi bio interes privatnika da kupi 'Hrvatsku riječ' koja nema svoje prostorije, nema imovinu, ima samo kompjutere i dobre novinare. Što bi tu bio interes i što bi privatnik tu mogao zaraditi? Interes privatnika sigurno nije ostvarivanje slobode medija, nego zarada, a biznisa u manjinskim medijima nema. Mala je grupacija čitatelja kojima se ovakvi mediji obraćaju i tu novca nema, a zbog male tiraže nisu zainteresirani reklamirati se oglašivači. S druge

strane, teško da će projektno financiranje od strane države moći pomoći dovoljno, a država će se prema ovom povući iz direktnog financiranja manjinskih medija. Ovakvim rješenjem najveći broj manjinskih medija bio bi ugašen. Nejasno je zašto se forsira ovakvo rješenje za manjinske medije. Primjerice, Republika Hrvatska, koja sljedeće godine ulazi u EU, i dalje financira manjinske medije«, podsjeća *Karan*.

NEKOMERCIJALNOST MANJINA

Urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice *Ivana Petrekanić-Sić* je također mišljenja kako bi privatizacija ugrozila programe na jezicima nacionalnih manjina, jer vlasnicima ne bi bilo u interesu emitirati takvu vrstu programskih sadržaja.

»Programi na jezicima nacionalnih manjina, osim što imaju ulogu informirati građane, imaju i zadatak očuvanja nacionalnog identiteta i njegovanja kulture određene nacionalne zajednice. Program koji slijedi takva načela nema komercijalnu crtu i to teško da postoji interes vlasnika, jer nema zarade. Ukoliko dođe do privatizacije medija, poput Radio Subotice, to bi automatski značilo gašenje programa na jezicima nacionalnih manjina. Naime, urednici i novinari ne bi pristali na zahtjeve novoga vlasnika i sumnjam da bi tu bilo kompromisa. U takvom slučaju mi bismo najvjerojatnije završili 'na ulici', što bi bilo šteta jer, s obzirom na dužinu postojanja, novinari Uredništva na hrvatskom jeziku Radio Subotice imaju najviše iskustva na području informiranja na hrvatskom jeziku u Vojvodini. Vjerujem da priča vezana za medijsku strategiju neće završiti na taj način i da će vodstvo naše zajednice naći načina zaštiti javni interes i dostignuti razinu ostvarivanja prava pripadnika naše zajednice«, kaže *Ivana Petrekanić-Sić*.

D. B. Palković i Z. Sarić

POČELA ŽETVA PŠENICE

Kombajni na poljima – cijena žita još nepoznata

Počela je žetva pšenice, a poljoprivredni proizvođači smatraju kako bi ovo-godišnja otkupna cijena u startu trebala biti oko 20 dinara po kilogramu, dakle tijekom same žetve, a što bi ovisilo o nje-noj kvaliteti. Očekuje se rod žita od 3,5 do 4 tone po hektaru, a da bi se stiglo do te količine i dobre kvalitete žita, trebalo je uložiti mnogo rada i sredstava u proizvodnju. Sjetimo se kako je prošle godine otkupna cijena za prvu požnjevenu pšenicu bila oko 10-11 dinara za kilogram.

Nakon nekoliko dana obori-na, koje su na kratko prekinule radove na njivama, kombajni su nastavili raditi na pšeničnim poljima, a stručnjaci kažu kako su za sada vremenski uvjeti bili povoljni za pšenicu, ali i napominju da bi prinos i kvaliteta zrna mogla biti umanjena uko-liko tijekom žetve bude većih i dužih oborina. Oborine koje su pale krajem prošlog tjedna i početkom ovoga tjedna malo su usporile žetvu pšenice, ali prema riječima poljoprivred-nog proizvođača i predsjednika Skupštine Udruge poljoprivred-nika Subotice Pavla Kujundžića, za kišu je bio krajnji trenutak, zbog duže suše. »Proljetne kul-ture su već počele 'patiti', dakle kukuruz, suncokret, šećerna repa i bio je posljednji trenutak da padne kiša, kako se suša ne bi odrazila na prinose tih kultu-ri. Ječam je uglavnom 'skinut',

uljana repica također, a pšenica je počela da se žanje i ova kiša neće naškoditi rodu žita, a ako možda i bude štete, to će biti minimalno u odnosu na to koliko je kiša dobit za druge kulture», kaže Kujundžić.

ZA KVALITETAN ROD POTREBNA SU SVE SKUPLJA ULAGANJA

Pavle Kujundžić kaže kako nakon prvih otkosa ne bi htio još licitirati o ovogodišnjim pri-nosima pšenice, a ističe da su za kvalitetan i velik prinos roda pšenice neophodna ulaganja u proizvodnju koja su sve veća.

»Od drugih poljoprivrednih proizvođača čujem kako su zado-voljni prinosom ječma. Također, prinosi uljane repice su ove godi-ne iznad očekivanja, a dobra je i otkupna cijena, tako da je onaj tko je posijao, ulagao i riskirao s proizvodnjom uljane repice, stvarno profitirao. Što se tiče roda pšenice, bit će jako 'šare-no', bit će jako dobrih prinosa kod onih proizvođača koju su ulagali u proizvodnju, dok to neće biti slučaj kod poljoprivrednih proizvođača koji nisu dovoljno ulagali u proizvodnju pšenice. Znači, ove godine će se točno vidjeti kako se gazdovalo. Za kvalitetan rod su potrebna ulaganja, a ulaganja u proizvodnju su sve veća i veća, iz godine u godinu. Sada se već naziru cijene za jesen, primjerice cije-

Trebamo znati da poljoprivredni proizvođač ne radi svoj posao samo zbog toga što ga voli, nego i zbog toga što treba živjeti od tog posla, pa će, sljedstveno tome, zasijati onu kulturu koja će mu donijeti kakvu-takvu zaradu, kaže Pavle Kujundžić

ne umjetnog gnojiva, koje će u odnosu na prošlu godinu biti više za otprilike 20 do 30 posto. Hoću reći kako će cijene za repro-materijal biti u porastu i da će poljoprivredna proizvodnja biti još skuplja. Iako je sada ljeto, seljaci već razmišljaju o jesenskim radovima koji predstoje. I svakako, treba imati u vidu da je cijena nafta visoka, a s tendencijom daljnog rasta. Siguran sam da nafta neće biti jeftinija i ostaje nam vidjeti kako će se to odraziti na uporabu alternativnih goriva. Jedno je sigurno. Činjenica je da je ove godine manje zasijano pšenice, a zašto? Pa, svatko je od poljoprivrednih proizvođača lijepo sjeo i izračunao na osnovi prošlogodišnjeg otkupa – isplati li se sijati pšenicu. Prošle godine seljaci nisu zaradili na prodaji proizvedene pšenice. Dakle, pše-nice je manje posijano ove godi-ne, u odnosu na prošlu godinu, a pšenica se sve manje sije zato što je akumulativnost ostalih kultura bolja – bolje se zaradi na kukuru-

zu, suncokretu ili šećernoj repi, a ipak trebamo znati da poljoprivredni proizvođač ne radi samo svoj posao zbog toga što ga voli, nego i zbog toga što treba živjeti od tog posla, pa će, sljedstveno tome, zasijati onu kulturu koja će mu donijeti kakvu-takvu zaradu.«

OTKUPNA CIJENA ŽITA – ZA SADA NEPOZNANICA

Na Produktnoj burzi u Novom Sadu počela je trgovina i novom pšenicom. Prvi ugovori ovogodišnjeg roda realizirani su po cijeni od 17,28 dinara po kilogra-mu, a prodano je oko 1500 tona žita. Prema procjenama stručnjaka Produktne burze, kako žetva nove pšenice bude odmi-cala, tako će se i cijena novog i prošlogodišnjeg roda sve više približavati.

»Neki od velikih otkupljivača žita već su bili u Subotici prije dva tjedna, i vođeni su određeni razgovori s ovdašnjim malim

LJETOVANJE, NAMJEŠTAJ, MEBL-ŠTOFOVI I SUBVENCIJE

»I pitam se zbog čega je postojao otpor kod ministra poljoprivredne, pa subvencije zbog kojih su organizirani protesti poljoprivrednih proizvođača ne idu za ljetovanje seljake, mebl-štofove, niti za kupovinu namještaja. Sve se to vrti u poljoprivrednu, sve su to investicije, znači nije u pitanju potrošnja, nego investicije», kaže Pavle Kujundžić i naglašava da država treba subvencionirati i nabavu poljoprivredne mehanizacije.

»Bez investiranja u poljoprivrednu mehanizaciju, bez toga da država subvencionira nabavu poljoprivrednih strojeva, nema napretka u poljoprivrednoj proizvodnji i to jest tako! Vidite, Mađari su još negdje oko 1995. godine, pa negdje do 2002. godine, krenuli s 25 posto subvencija za novi nabavljeni poljoprivredni stroj, pa su u tom periodu dogurali do 40 posto subvencija i to je bio ogroman zamajac za kupovinu nove mehanizacije. I što se onda događa? Kad si 'stao na svoje noge', onda ti više takve subvencije nisu presudne, ali ide pro-izvodnja. Bez takvog zamajca nema napretka, a začepljavati nekakve 'rupe' od strane države, to nema smisla.«

otkupljivačima žita, ali u tom trenutku oni nisu bili spremni ponuditi cijenu višu od 14 dinara otkupne cijene po kilogramu, plus za troškove, što bi značilo ukupno oko 16 dinara, ali mi nismo htjeli, dakle, mali otkupljivači, ugovoriti prodaju novog žita ispod 20 dinara po kilogramu, plus troškovi, i tako smo se i razišli nakon tog razgovora, dakle bez konkretnog dogovora. Veliki otkupljivači su oni koji trguju na ovim našim prostorima, preciznije na ovdašnjem tržištu, ali isto tako i na inozemnim tržištima, a ima ih tri-četiri u ovoj državi i oni praktički diktiraju uvjete za sve ostale manje otkupljivače. Mislim da se otkupna cijena pšenice neće znati još jedno vrijeme, jer mi više ne proizvodimo na zatvorenom tržištu, dakle, na ovdašnje otkupne cijene snažno utječu cijene iz okruženja. Prema tome, pravo stanje oko otkupnih cijena žita će se znati negdje oko 10.-15. kolovoza, kad se završi žetva i u državama koje su veliki proizvođači, primjerice Rusija ili Ukrajina, a treba znati kako je naša proizvodnja žita momentalno u odnosu na njihovu na razini 'statističke pogreške', dakle naša proizvodnja žita je na razini 1 posto prema njihovoj. Vidio sam da je na Budimpeštanskoj berzi za 15. kolovoza ugovoreno, riječ je o terminskoj prodaji, oko 230 eura za tonu žita i na osnovi tog

HRANA ĆE BITI SVE SKUPLJA

»U perspektivi, hrana će biti sve skuplja, potrošnja hrane već raste i enormno će narasti«, kaže Pavle Kujundžić. »Stavimo prst na čelo. Kinezi više ne jedu samo po šaku riže. Kinezi su počeli piti i mljeko, proizvodit će ga i oni, ali ne može se od danas do sutra othraniti krava, a postoji i potražnja za velikim količinama pšenice, isto tako i mlječnih proizvoda, poljoprivredne proizvode počinje sve više kupovati i arapski svijet, te Indija i Japan, znači to su veliki potrošači, a rezerve hrane su sve manje i zato hrana poskupljuje«, kaže Pavle Kujundžić.

podatka možemo procijeniti da bi realna otkupna cijena, ovdje kod nas, mogla biti oko 20 dinara za kilogram žita«, objašnjava Pavle Kujundžić.

PROBLEM SUBVENCIJA

Nakon nedavnih prosvjeda poljoprivrednika i blokade cesta, ratari su ipak postigli određeni dogovor s državom. Naime, predviđeno je prema dogovoru da u ovoj godini budu regresirana sva ona gazdinstva koja su registrirana za površinu obradivog poljoprivrednog zemljišta do 30 hektara, dok će za gazdinstva registrirana na površine od 30 do 100 hektara subvencije biti isplaćene u siječnju iduće godine.

»Hajdemo se podsetiti na nedavne prosvjede seljaka. To jesu bili opravdani prosvjedi, ali

što se dogodilo kad su trajali prosjedi? Na medijima su plasirani prilozi u kojima su objavljuvane određene kalkulacije da seljaci ipak dobro zarađuju, to su tvrdili neki, eto, kao, potpisani profesori na poljoprivrednim fakultetima ili neki tzv. suradnici na poljoprivrednim institutima, ali ne znam samo kako su izračunali da seljaci dobro zarađuju. Uzmite primjer sijanja pšenice, pa tko ne bi sijao pšenicu, ako je tako dobra zarada? Prošle godine od roda pšenice poljoprivrednik nije imao nikakvu zaradu, a evo i dokaza ove godine po rezultatima zasijanog«, kaže Pavle Kujundžić i naglašava kako su na prosvjedima poljoprivrednici u fokus problema postavili problem subvencija. Evo, sada je počela predaja računa za kupljeno gorivo, umjetno gnojivo,

sjemenski materijal i što slijedi? Ti će podneseni podaci biti obrađeni i poslani u Agenciju za agrarno plaćanje, pa se očekuje da će negdje oko 1. rujna krenuti prvo plaćanje subvencija. Ove će godine biti isplaćene subvencije onih proizvođača koji u registraciji imaju do 30 hektara, a razlika kod proizvođača koji imaju od 30 do 100 hektara bit će isplaćena do 31. siječnja iduće godine. I gdje je tu pamet? U pitanju su, dakle, ovogodišnje subvencije, a udruge i asocijacije poljoprivrednika se sada dogovaraju do 31. kolovoza s Ministarstvom poljoprivrede da mora biti definirano kako će izgledati proračun za sljedeću godinu i, naravno, kad će se što isplaćivati iduće godine i koliko. Dakle, ove subvencije su za ovu godinu, a za sljedeću godinu ćemo se pokušati dalje dogovarati. Vidite, priča je u stvari jednostavna, bez većih i stabilnih, redovitih subvencija ovdašnji poljoprivredni proizvođači ne mogu biti konkurentri na inozemnim tržištima. Razmislite, primjerice, o ovome: Mađarska je država ove godine uložila milijardu eura u subvencije za poljoprivredu. E, sad, oni su s poljoprivrednom površinom 1,5 puta veći nego Srbija, a imaju oko 40 puta veći poticaj za poljoprivredu iz sredstava javnog proračuna. O čemu mi sada onda pričamo?«

Zvonko Sarić

Odlični prinosi

APATIN – Po prvim pokazateljima ratari u apatinjskoj općini imat će razloga za zadovoljstvo ovogodišnjim prinosima pšenice i ječma. Povoljni vremenski uvjeti doprimjeli su bržem sazrijevanju zrna, pa je na do sada požnjevenim površinama zabilježen rod od gotovo šest tona po hektaru. U apatinjskom ataru pšenicom je ove godine zasijano 4395 hektara, 2745 na njivama poljoprivrednih preduzeća, a 1650 na imanjima individualnih poljoprivrednika. Na parcelama apatinjskog »Jedinstva«, koje ima 1475 hektara pod pšenicom, ostvaren je, prema prvim rezultatima, prinos od 5,8 tona po hektaru. Prosječna vlažnost zrna je 13,1 odsto, a hektolitarska težina od 80 do 83,6 odsto, što je odlika zdravog i kvalitetnog zrna. Sviljevački zadrugari takođe očekuju prinose pšenice bolje nego prošle godine. Prinosima ječma u apatinjskoj općini najzadovoljniji su ratari PP »Lučić-Prigrevica«. Na 436 zasijanih hektara, žetva ječma domijela je prinos od 6,3 tone po jedinici površine, što je iznad očekivanja. Ratari očekuju da za pšenicu ovogodišnjeg roda samo cijena od

minimum 20 dinara po kilogramu može biti isplativa. »Pšenica je rodila dobro, ali smo puno i uložili u proizvodnju. Ukoliko bi cijena bila manja od 20 dinara, to bi bio novi udar na male proizvođače, jer ne bismo ostvarili ni najprostiju reprodukciju. Plaši me to što se priča i ove godine ponavlja. Pšenicu smo 'skinuli', predali u silose, a cijenu još uvijek ne znamo«, kaže Stipan Andrašić iz Sonte. »Dobar prinos i kvaliteta zrna ove godine će nadoknaditi manjak zbog nedovoljnih zasijanih površina. Pšenica se predaje otkupljivačima bez definirane cijene, pa iako mlinari još nisu rekli svoju posljednju riječ, ipak su zahtjev proizvođača za cijenu od 20 dinara ocijenili nerealnim. Po svemu sudeći, ni većih intervencija države u otkupu neće biti, tako da će cijenu odrediti isključivo tržišni uvjeti«, kaže vlasnik export-import poduzeća »Tirikom« Antun Nimak. Sudeći po izjavi Slobodana Damjanovića, direktora Direkcije za robne rezerve, po kojoj Direkcija nema novca za otkup ovogodišnjeg roda pšenice i da Vlada Srbije treba osigurati sredstva za nabavu pšenice, poljoprivrednici se, prilikom otkupa, ne mogu nadati većim intervencijama države.

LJERKA OČIĆ, ORGULJAŠICA I PROFESORICA NA MUZIČKOJ AKADEMIJI U ZAGREBU

Orgulje su instrument koji nadsvoduje stoljeća

Razgovarao: Davor Bašić Palković

Diskografskim projektom »Hrvatska orguljska glazba« željela sam što bolje predstaviti pripadnost hrvatske orguljske tradicije europskom glazbeno-kulturnom krugu i to u razdoblju od renesanse pa sve do današnjih dana * Nakon prošlih, po orgulje »nepodobnih« vremena, ovaj je instrument sve više zastupljen na glazbenoj sceni

Hrvatska orguljska glazba je bogata svojim opusom i umjetničkim dosezima te predstavlja značajan dio cjelokupne nacionalne kulture. Taj segment kulturne baštine »zapisan« je diskografskim projektom »Hrvatska orguljska glazba«, za kojega je njegova autorica Ljerka Očić, orguljašica i profesorica orgulja i komorne glazbe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, nagrađena prestižnom nagradom »Vladimir Nazor«. Nagrada joj je dodijeljena za najbolje umjetničko ostvarenje na području glazbe u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu.

U intervjuu za naš tjednik Ljerka Očić govorila je o hrvatskom orguljskom stvaralaštvu, stanju na suvremenoj orguljskoj sceni u Hrvatskoj, te o mjestu vojvođanskih skladatelja Albe Vidakovića i Stanislava Prepreka u prostoru sveukupne hrvatske orguljske glazbe.

HR: Za početak, kažite nam nešto više o diskografском ostvarenju »Hrvatska orguljska glazba« za koje ste dobili nagradu »Vladimir Nazor«. Budući da je vaša nakana bila ovim projektom prezentirati hrvatsko orguljsko stvaralaštvo od 16. stoljeća do danas, kakvom biste ga ocijenili?

Projekt četverostukog albuma »Hrvatska orguljska glazba«

prvenstveno je zamišljen kao »hommage« hrvatskoj orguljskoj baštini, koja ne obuhvaća samo bogatu orguljsku literaturu, već i povijesno značajan i zanimljiv instrumentarij na području Hrvatske.

Nakon zaista brojnih, čak više od tisuću i tri stotine koncerta odsviranih širom svijeta, od Europe do Azije, Amerike, Australije, smatrala sam da mi je na neki način i dužnost, a ujedno i veliko veselje, ovom antologijom hrvatske orguljske glazbe odužiti se zemlji u kojoj živim, koju toliko volim i u koju se uvijek vraćam.

Moram priznati da sam vrlo pomno birala četiri tematske kategorije kojima sam željela obuhvatiti i što bolje predstaviti pripadnost hrvatske orguljske tradicije europskom glazbeno-kulturnom krugu i to u razdoblju od renesanse pa sve do današnjih dana.

Budući da sam uvijek tijekom nastupa, pogotovo na inozemnim turnejama, uvrštavala na programe djela naših skladatelja, reakcije publike su uvijek iznova bila sjajne i potvrđivale da se radi o vrijednim djelima... Ovome sigurno svjedoči i činjenica da je upravo Toccata u g-molu Franje Dugana bila prva skladba koju je BBC odabrao za emitiranje iz Hrvatske u znamenitom ciklusu »Euroclassic

nocturno«, koje se sluša putem radija diljem Europe.

Smatram da svaki narod u prvome redu treba biti ponosan na vlastitu kulturnu baštinu. Nužnost je cijeniti je i promicati, jer je upravo kultura i umjetnost ono što narod određuje, ono što ostaje zauvijek. Umjetnost premošćuje sva vremena, nadvladava i pobjeđuje političke sustave i ostale zablude. Nažalost, upravo Hrvati često, ne samo da nisu svjesni da ih određuje vlastita kultura i tradicija, već ne znaju iskoristiti ove bogate resurse »kulturne nadmoći« kako bi odaslali u svijet istinsku sliku o sebi samima.

HR: Kako ocjenjujete stanje na suvremenoj orguljskoj sceni u Hrvatskoj? Imate li kvalitetnih skladatelja i izvođača koji su svoje umjetničke i glazbeničke afinitete usmjerili upravo na orgulje?

Gotovo sa zanosom mogu reći da se hrvatska orguljska scena u posljednjih dvadesetak godina izuzetno promijenila u pozitivnom smjeru. Nakon, hvala Bogu, prošlih, po orgulje »nepodobnih« vremena, upravo je ovaj instrument sve više zastupljen na glazbenoj sceni. Neskromno si pripisujem i male zasluge za ovaj procvat, jer mi se čini da je i moj pedagoški rad urođio plodom. Naime,

brojni moji bivši studenti danas s uspjehom nastupaju, brinu o orguljskoj baštini na različite načine, osnivaju i organiziraju orguljske festivale. Eto, upravo to dokazuju i moji bivši studenti, rodom iz Vojvodine, *Alen Kopunović-Legetin* i *Saša Grunčić*. Sama sam osnovala nekoliko orguljskih festivala, poput onog na orguljama Petra Nakića na Rabu, »Male nedjeljne podnevne orguljske koncerete« na Jordanovcu, ciklus koji traje već dvije godine i jedinstven je po tome što se svake, baš svake nedjelje nakon podnevne mise održavaju polusatni koncerti gdje nastupaju eminentni orguljaši i mnoge mlađe snage, odnosno studenti orgulja i komorne glazbe iz moje klase na Muzičkoj akademiji. Heferer festival broji već svojih 17 godina, a tu je i Ars organi Sisciae, kojeg organizira također moj bivši student *Edmund Andler Borić*...

Orgulje su uvijek zanimljive skladateljima, jer zbog svoga raskošnog i bogatog zvukovlja pružaju izuzetne mogućnosti, pa skladatelji upravo u skladbama namijenjenim orguljama mogu izraziti svoju glazbeničku inventivnost. Ovaj četverostruki album upravo govori o velikom interesu skladatelja, posebice onih suvremenih koji su mi posvetili svoje skladbe. Tako su se na ovim nosačima zvuka našle i brojne praizvedbe, jer sam kroz »žive« snimke željela zadržati onu kreativnu energiju i naboј kojeg ima upravo prva izvedba neke skladbe. Posebno sam ponosna na fantastičnu skladbu *Davorina Kempfa* - »Fresku« za orgulje i veliki simfonijski orkestar, koja je ovdje zabilježena isto kao praizvedba, a ove je godine osvojila i »Porina« u kategoriji najbolje skladbe.

HR: Profesorica ste orgulja i komorne glazbe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Koliki je interes studenata za orgulje?

Što se tiče interesa mlađih glazbenika da se posvete orguljama, zaista sam zadovoljna. Moram

reći da ovaj interes zapravo predstavlja pravo »malo čudo« u ovim, tako materijalistički nastrojenim vremenima. Na akademiji u ovom času imamo čak 12 studenata orgulja, no prema informacijama koje imam, sljedećeg semestra stiže prava navala zaljubljenika u orgulje. Uvijek su to izuzetni mlađi ljudi, jer sama činjenica da se netko opredijelio za ovaj instrument govori u prilog tome da ima i neku drugu razinu svijesti, dozu duhovnosti, ljubavi prema glazbi, da je spreman na mnoga odricanja. A u konačnici su to i ponajbolji i najmarljiviji studenti na Muzičkoj akademiji, koji redovito osvajaju i rektorske nagrade.

Posebnu mi radost predstavlja, uz orgulje kao glavni predmet i kolegij »Povijesna izvođačka praksa«, održavanje nastave iz kolegija »Komorna

Tu je i svibanjski festival »The organ coffee-break«, neobični, tematski osmišljeni ciklus na Muzičkoj akademiji koji donosi glazbu koja nije strogo vezana uz sakralne prostore, ali uz stilsku scenografiju i druženje uz kavu nakon koncerata povezuje i studente i profesore na najbolji mogući način. Naravno, financijska potpora svim ovim idejama je minimalna, no u životu nas održava izuzetan entuzijazam i ogromna ljubav prema orguljama.

HR: Za kulturu vojvodanskih Hrvata u segmentu glazbe od velikog su značaja skladateljski opus Albe Vidakovića i Stanislava Prepreka. Nedavno je realiziran serijal koncerata »Glasovi orgulja u ravnici« na kojima su izvedena pojedina djela ovih autora te dr. Josipa Andrića. Izvodač je bio

i o uspjehu moga, meni izuzetno dragog bivšeg studenta, a danas ozbiljnog orguljaša Saše Grunčića. Sigurna sam da će i on u svom dalnjem bavljenju dati dostojan doprinos sve većoj valorizaciji i prepoznavanju orguljskih opusa Vidakovića i Prepreka, jer oni to svakako zaslужuju.

HR: I za kraj, kako vidite budućnost orguljske glazbe u kontekstu suvremenog glazbenog stvaralaštva?

Orgulje svakako imaju budućnost. Ponajprije jer je stasala generacija mnogih mlađih kvalitetnih orguljaša koji ulažu veliki trud na polju orguljaštva kroz najrazličitije segmente, od onih izvođačkih, do onih istraživačkih i baštinarskih. A orgulje su instrument koji nadsvoduje stoljeća! One traju od pamтивjeka, pronose novine glazbenog razmišljanja, utje-

Ljinka Očić rođena je u Zagrebu, a orgulje diplomirala na Akademiji za glazbu u Ljubljani u klasi prof. Huberta Berganta. Usavršavala se kod prof. Gastona Litaizea, (Pariz), prof. Michaela Schneidera (Köln), te prof. Luigia Celeghina (Rim). Već s dvadeset i tri godine započinje aktivnu koncertantnu djelatnost, te je tako do današnjih dana nastupala diljem svijeta. Nastupila je u gotovo svim europskim državama, SAD-u, Australiji, Japanu, Rusiji, Azerbajdžanu, Gruziji, Ukrajini, Moldaviji, Sibiru, Maleziji. Nastupa uz znamenite dirigente, orkestre i soliste, a već niz godina koncertira u duu sa slovenskim trubačem Stankom Arnoldom.

Od 1992. profesorica je orgulja i komorne glazbe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Članica je međunarodnih žirija orguljaških natjecanja, te održava majstorske tečajeve interpretacije. Dobitnica je niza međunarodnih i domaćih priznanja: među ostalim nagradu »Milka Trnina« za 1993. godinu, te dvije diskografske nagrade »Porin« za najbolji album godine i najbolju solističku izvedbu Bachovih koncerata za orgulje u 2000. godini. Dobitnica je i nagrade za doprinos glazbenoj umjetnosti Američkog biografskog instituta.

Ostvarila je mnogobrojne radio i televizijske snimke za domaće i inozemne kuće, te snimila dvadesetak nosača zvuka. Bavi se i publicistikom, te je tako uz stručna izdanja za potrebe studenata Muzičke akademije, 2004. godine objavila i knjigu eseja »Orguljska umjetnost« u izdanju Matice hrvatske, a 2006. knjigu, prikaz novog pristupa učenju i sviranju orgulja u izdanju Music Playa, pod nazivom »Orgulje...energija duha«. Predsjednica je Društva za promicanje orguljske glazbene umjetnosti »Franjo Dugan«.

U svom interdisciplinarnom odnosu prema glazbi i orguljama autorica je i nekoliko likovnih izložbi, spajajući tako svoj likovni izraz s fenomenom orguljskog zvuka.

glazba«, jer se upravo kroz komornu glazbu orguljaši udružuju s pjevačima i ostatim instrumentalistima te se, uživajući u zajedničkom muziciranju, druže i stvaraju prijateljstva koja ostaju i nakon studija. Moji studenti zaista puno nastupaju jer smatram da se tako najbolje »peče zanat«.

vaš student Saša Grunčić. U kontekstu sveukupne hrvatske orguljske glazbe, kakvo mjesto zauzimaju opusi Vidakovića i Prepreka?

Posebno mi je draga da se cijeni i izvodi glazba Albe Vidakovića i Stanislava Prepreka. Moram priznati da sam sentimentalna kada se radi

ču na smjenu stilskih razdoblja, a sve to jer se zvukovlje orgulja gotovo oduvijek odbijalo od svetih zidova hrama. Oduvijek su znale vibracijama svoga moćnog zvukovlja uzdići ljudski duh prema Višem, Boljem, Duhovnjem... Zar se uopće trebamo pitati imaju li budućnosti?!

VRIJEME JE GODIŠNJIH ODMORA

Unatoč krizi, ljetovati se mora...

Stiglo nam je još jedno ljeto i vrijeme željno iščekivanih godišnjih odmora. Srpanj i kolovoz mjeseci su, ili bi trebali, biti vrijeme užarenih topnih dana tijekom kojih je, u srazmjeri s mogućnostima, najbolje pobjeći negdje na more, rijeku, jezero, planinu ili bilo koju drugu željenu destinaciju izvan mjesta življena. Iako su krizna vremena i novca je sve manje i za osnovne životne potrebe, ljudska želja za putovanjem (za gotovinu, na kredit ili bilo koju drugu varijantu) jača je od često objektivnih, realnih egzistencijskih faktora. Biti na moru

sedam, deset ili više dana, ovisi o platežnoj sposobnosti, »san« je većine, ali ga svake godine »prosanja« sve manje ljudi, jer potrebne sume za »djelić« mjeseca uz neko »slano plavetnilo«, na koncu bude suma koja je dovoljna za više nego pristojan život nekoliko sljedećih mjeseci. Iskreno govoreći ljetovanje je za većinu ljudi postalo neostvariv luksuz, unatoč primamljivim doista povoljnim turističkim ponudama Grčke, Turske, Egipta i ostalih zemalja masovnog turizma. S druge strane, na sreću, zahvaljujući rodbinsko-prijateljskim vezama u matičnoj domovini veliki

broj Hrvata s naših prostora i dalje vrlo povoljno i s malim troškovima, uspijeva realizirati odlazak na Jadran. No i tu se u posljednje vrijeme javlja određeni problemi, na prvi pogled jeftine varijante ljetovanja, jer treba platiti put, ali i potrošiti nešto u mjestu boravka, pa kada se podvuče crta i pored besplatnog smještaja konačna suma ne bude baš tako malena.

Opet, ima dosta ljudi koji svoje godišnje odmora ne vole koristiti tijekom dva udarna ljetna mjeseca, ne želeći kvariti odmor velikim gužvama na cesti, prepunjennim plažama,

krcatim hotelima, kampovima, odmaralištima, već ga žele koristiti u miru izvansezonskih mjeseci. Takoder, ovisno o osobnim afinitetima, neki ni ne vole more, nego se radije odlučuju odmor provesti u toplicama, na planini ili u urbanoj varijanti razgledanja nekih zemalja i gradova. Bilo bilo, srpanj je uveliko započeo i vrijeme je godišnjih odmora, a kako će ih provesti naši čitatelji, odlučili smo saznati u anketi provedenoj među žiteljima Srijemske Mitrovice, Golubinaca, Ilinaca, Šida, Novog Sada i Sonte.

Dražen Prćić

**ANA I DAMIR KUJUNDŽIJA, SRIJEMSKA MITROVICA
Ponovno u Grčku**

Ove smo se godine ponovno odlučili za ljetovanje u Grčkoj. Izuzetno smo zadovoljni odmorom prošle godine, prije svega pristupačnim cijenama i ljubaznošću. Smještaj smo našli uz pomoć agencije, ali idemo osobnim vozilom jer želimo obići neka mjesta u blizini našeg ljetovališta. Premda ljetovanje nije mala finansijska stavka, redovito odvajamo svaki mjesec koliko nam mogućnosti dopuste, pa se na kraju trošak ljetovanja lakše podnese.

**GORAN KREKIĆ, SRIJEMSKA MITROVICA
Kod rodbine na moru**

Ovogodišnje ljetovanje planiram provesti kod rodbine na moru u Hrvatskoj. Planiram obići nekoliko mjesta na moru i posjetiti rodbinu u Dalmatinskoj zagori. Pokraj Splita, Zadra i Drniša obići ču i Sinj jer želim vidjeti Sinjsku alklu. Nadam se i odlasku na Thompsonov koncert u Čavoglave povodom Dana domovinske zahvalnosti. U svakom slučaju, nadam se da će se lijepo provesti što želim i svima ostalima koji idu na godišnji odmor.

**IVANA LALIĆ, GOLUBINCI
Na moru i u Slankamenu**

Usprkos ekonomskoj krizi odlučila sam poslijepodne godine otići na more s prijateljicama. Odlučile smo se za Crnu Goru i privatni smještaj, prvenstveno jer je to najjeftinija opcija ljetovanja. Još nismo dogovorili datum polaska i broj dana, ali se nadamo da će to biti druga polovica srpnja i odmor u trajanju od 7-10 dana. Nakon povratka s mora drugi dio odmora planiram provesti s prijateljima u Slankamenu.

**JOSIP DUJIĆ, SRIJEMSKA MITROVICA
Kampiranje na Dunavu, Savi i fruškogorskim jezerima**

Nažalost, zbog finansijske situacije i obveza ove godine neću nigdje ići na ljetovanje. Nekoliko prijatelja iz istih razloga neće ići na ljetovanje, pa smo se odlučili slobodne vikende provesti na jezerima i rijekama u Srijemu. Svi se bavimo ribolovom, pa planiramo kampirati na Dunavu, Savi, kao i na fruškogorskim jezerima. Odlučili smo svakog vikenda posjetiti drugo mjesto i što je moguće bolje iskoristiti slobodne dane.

**DIJANA KRNJAJIĆ, ILINCI
Tek sam počela raditi**

Ne idem na ljetovanje ove godine prvenstveno zato što sam tek počela raditi pa ne mogu odvojiti vrijeme za odmor. Inače ne volim more, plašim se vode, a ukoliko bih imala mogućnosti, sigurno bih sa svojim najbližima oputovala negdje na planinu.

**SAVA RAONIĆ, ŠID
Imam ovdje sve što mi treba**

Prošla su ta vremena kada sam svake godine odlazio s obitelji na more. Sada suprugu pošaljem u toplice, jer joj je zbog bolesti neophodno da jede, a ja ostajem kući uživati s unučićima i obilazim šidsku prirodu. Ma, gdje je ljepeš nego na našoj Lipovači ili Sotskom jezeru? Kada poželim mira i tišine i odmora, odem tamo, zašto da dajem novac kada ovdje imam sve što mi treba.

STANKO ĐERČAN, ŠID**Radim od jutra do mraka**

Sezona je mojih poslova, radim od jutra do mraka. Mogućnosti imam, ali slobodnog vremena jako malo. Obitelj će najverovatnije poslati kod rodbine u Njemačku, a ja će ostati raditi, za mene nema odmora.

BOŽANA VUKSAN, NOVI SAD**Ponijet čemo hranu**

Ovo godine ljetujem tamo gdje mi je najpovoljnije, a to je Hrvatsko primorje. Bit ću u stanu svoje tete, putujemo obiteljski, sestra, zet i moja prijateljica. Budući da putujemo autima, možemo ponijeti i hranu koja se može prenijeti preko granice. Često idem na Hrvatsko primorje, nema pravila, tamo idem od malena.

DRAGICA RAMILJAK, NOVI SAD**Ličim stan**

Moj je godišnji odmor uvijek neizvjestan jer radim kod privatnika. Teško da mogu planirati. Ove godine ličim stan. Ne putujem. Ostajem u Novom Sadu sa svojim unukama. Ići ćemo na Šstrand – novosadsko more. Inače ne volim gužvu, više volim ići izvan sezone, ali tada nemam godišnji.

Volim otići na mirno mjesto gdje se mogu opustiti, a tu spadaju i naša vojvođanska sela.

JELENA POPOV, NOVI SAD**Idemo u Hrvatsku**

Moj suprug i ja svake godine ljetujemo i to uglavnom bude druga destinacija. Volimo otkrivati nova mjesta, rijetko se vraćamo tamo gdje smo bili. Ove smo se godine odlučili za Makarsku riviju, po preporuci prijateljice koja tamo ide oduvijek. Uplatili smo apartman, blizu mora, možda je malo skuplje ali volimo slušati valove noću i miris mora. Idemo svojim autom, jer je fleksibilnije, uvijek možete stati i odmoriti se. Hranu nećemo nositi sa sobom, idemo uživati, opustiti se. Idemo u Hrvatsku na riblje specijalitete.

MIRA GRAONJAC, NOVI SAD**Pravi obiteljski odmor**

Počela sam raditi, pa nisam sigurna hoću li imati godišnji odmor. Svake godine ljetujem na Lapadu, pokraj Dubrovnika. Volim tamo ljetovati jer je mirno – pravi obiteljski odmor.

SANJA TRIVIĆ, NOVI SAD**Sve u privatnom aranžmanu**

Ove godine idem na more. Odlučili smo se moj momak i ja da će to biti Crna Gora, gdje ćemo biti stacionirani. Planiramo obići Dubrovnik i još neka mjesta na Hrvatskom primorju, kao i

na Crnogorskem primorju. Putujemo našim autom, sve je u privatnom aranžmanu, smještaj i prijevoz. Najvjerojatnije ćemo se hraniti u restoranu, mada nije isključeno da nećemo ponijeti nešto od kuće.

MARKO JERKOVIĆ, SONTA
Prošle su godine

Na korak sam do mirovine, a još uvijek nisam sebi priušio pravi godišnji odmor u smislu putovanja, odnosno ljetovanja. U mlađim godinama sam, sa suprugom Katom, pokraj redovitog posla obradivao i 11 kj zemlje i toviro stoku. Kako smo gradili i kuću, uvijek nam je bio veliki problem izdvajati sredstva za tu namjenu. Tada sam vrijeme godišnjeg odmora koristio za nadničenje kod krupnih paora, kako bih odradio usluge koje su mi vršili svojom mehanizacijom. Tek u zrelim godinama priušio sam si nešto što sam oduvijek želio. U blizini sončanskog kupališta, jezera »Bara«, izgradio sam malu vikendicu, oko nje su voćnjak i povrtnjak, pa sada svaki slobodan trenutak koristim za boravak u prirodi. Istina, više i nemam velikih želja glede putovanja, prošle su godine kad je to čovjeku najzanimljivije. Jedina mi je želja da moja Kata i ja posjetimo naše vjenčane kumove, koji žive u Poreču. Kako mi se čini, to će se ostvariti tek iduće godine, jer ću od ožujka biti umirovljenik.

IVAN VIDAKOVIĆ, SONTA
Mir dunavskih šuma

Svoje najljepše godine proživio sam kao radnik apatinskog Brodogradilišta. Primanja su nam bila više nego dobra, pa smo supruga i ja sebi mogli priuštit putovanja i ljetovanja i na moru i u planinama, u kojima smo odista uživali. Ostala su nam mnoga lijepa sjećanja i hrpa fotografija. U zrelim godinama ostao sam bez posla, supruga radi u poduzeću s vrlo niskim primanjima, tako da su nam se putovanja prorijedila. Istina, imamo i odraslu djecu i unučad, pa su sad malo na redu i oni da propuštu i da uživaju u ljepotama udaljenih krajeva. Kako imamo rodbine u južnoj Srbiji, međusobno se posjećujemo, a idemo i na brojna putovanja s KPZH-om »Šokadija«, čiji smo članovi, i tako opet upoznajemo nove prijatelje. No, što sam stariji, sve više me privlači mir dunavskih šuma, pa tako svoje slobodno vrijeme najradnije provodim u kampu na samoj obali ove moćne rijeke.

RENATA KURUC, SONTA
Odmor u planinskim krajevima

Zbog radova u kući ove godine nećemo nigdje putovati. Posljednjih godina smo svi upali u nekakvu financijsku krizu, pa su nam i godišnji odmori nekako »siromašniji«. Iako većina putuje na morske destinacije, mi smo na preporuku liječnika zbog malokrvnosti djeteta odabrali odmor u planinskim krajevima. Tako sam prošle godine sa suprugom i sinom provela dva nezaboravna tjedna na Zlatiboru, a nadam se i da ćemo dogodine opet na neku od planinskih destinacija.

Anketu sproveli:
Dario Španović, Suzana Darabašić, Anita Klinac i Ivan Andrašić

U NOVOM SADU ODRŽAN INTERFEST, MEĐUNARODNI FESTIVAL VINA

Vinarstvo se u Srbiji probudilo

Oko 30.000 posjetitelja i oko 35.000 popijenih boca opravdalo je titulu najposjećenijeg i najboljeg vinskog festivala u regiji

Na novosadskom Trgu slobode od 30. lipnja do 2. srpnja u organizaciji udruge InterFest iz Novog Sada održan je 8. međunarodni festival vina – InterFest. I ove godine, kao i prethodnih, na festivalu je svoja najbolja vina predstavio veliki broj vinarija iz Srbije, Crne Gore, Italije, Slovenije, Mađarske, Makedonije, Španjolske i oko 30-tak proizvođača vina iz Hrvatske.

FESTIVAL NA TRGU

Govoreći o samom festivalu i ideji organiziranja *Nataša Budislavljević*, idejni tvorac i organizatorica koja je ujedno i prvi vinski vitez (vinska dama) reda Svetog Teodora, rekla nam je: »Prije osam godina vinarstvo je u našoj zemlji bilo u tragičnoj poziciji. Imali smo lošu vinsku kulturu u odnosu na mnoge europske zemlje. U to vrijeme ponuda vina u Srbiji bila je veoma mala, a i sama potražnja i poznavanje vina bilo je svedeno na minimum. Uvidjevši to, došli smo na ideju napraviti festival vina, takav da bude međunarodnog karaktera, kako bi se naši vinari upoznavali s vinarima iz drugih zemalja, razmjenjivali iskustva i da bi našim posjetiteljima, ljubiteljima vina, kao i uvijek pružili takvu manifestaciju. Tako smo od 2004. na Ribarskom

otoku u Novom Sadu napravili prvi festival koji je bio mali i na koji je došlo jako malo ljudi. Međutim, već sljedeće godine donijeli smo odluku da ako ljudi neće doći na naš festival, mi ćemo otici među ljudi i tako smo napravili festival na Trgu slobode. U tim lijepim godinama vinarstvo u Srbiji se probudio, pojavile su se prve privatne vinarije koje su počele proizvoditi drugaćija vina od onih na koja smo navikli i evo

otoku u Novom Sadu napravili prvi festival koji je bio mali i na koji je došlo jako malo ljudi. Međutim, već sljedeće godine donijeli smo odluku da ako ljudi neće doći na naš festival, mi ćemo otici među ljudi i tako smo napravili festival na Trgu slobode. U tim lijepim godinama vinarstvo u Srbiji se probudio, pojavile su se prve privatne vinarije koje su počele proizvoditi drugaćija vina od onih na koja smo navikli i evo

procijeniti interes posjetitelja za njihova vina i sklopiti neke kontakte i mogućnosti da izvezu vina u Srbiju.«

HRVATSKI IZLAGAČI

Kažu kako postoje vina za svaki dan, vina za jednom mjesечно, vina za jednom godišnje i vina za jednom u životu. Vino je već odavno čovjekov intimni pratitelj, bilo u tuzi ili sreći, nevoljama ili veseljima. Pod okriljem Hrvatske gospodarske komore, komore Zagreb, ovo-godišnji su izlagači i Agrokor vina koja u svom sustavu imaju sedam vinarija, šest iz Hrvatske

Vino je kao čovjek

Vino je najplemenitije piće od svih, najzdravije, najotmjjenije. Vino je piće koje nikada ne može dosaditi jer ne postoje dva ista vina. Vino možemo usporediti s čovjekom, životni vijek vina možemo usporediti sa životnim vijekom čovjeka, svako vino ima svoje razdoblje mladosti, sazrijevanja, svoje najbolje godine i onda, kao čovjek, stari i slama se. Mnogo je toga zajedničko između čovjeka i vina, kao ni u jednom drugom piću.

Živković iz Indije, a ove godine je to Vinarija Zvonko Bogdan. Naravno, iz tog će se mnoštva stvoriti kvaliteta. Što se tiče stranih sudionika njihov je interes od samog početka zapravo da uđu na tržište Srbije i da ponude svoja vina. Mnogi od sudionika festivala već su na ovom tržištu, izvoze u Srbiju, a otprilike polovica se nuda da će

i jednu iz Makedonije. Agrokor se ističe po tome što imaju i Akademiju vina čiji je cilj podizanje kulture stola kao dijela opće kulture i promidžba kulture uživanja u vinu. »Prvi put izlažemo na InterFestu u nadi da će ljudi prihvati naša vina i da će to biti puno bolje nego što je bilo nekada. Naša sva vrhunska vina su više-manje nagrađivana.

Beljski Merlot i iločki Traminac su naša vrhunska vina. Naš je cilj educirati kupca i učiniti sve da se Hrvatska prepozna kao brendirana zemlja za vino», rekla nam je predstavnica Agrokora *Dijana Jurković*. Na štandu istarskog grada Vodnjana tradicionalno je velika gužva jer štand osim istarskih vina – Malvazije, Muskata, Merloa, Terana i drugih nudi i vrhunsko maslinovo ulje, koje već četiri godine zaredom ulazi u 15 najboljih ulja na svijetu.

Tijekom tri festivalska dana na nekoliko lokacija održane su specijalne degustacije, radionice i prezentacije namijenjene pravim poznavateljima i ljubiteljima vina, enolozima i profesionalcima iz vinske industrije. Kao novitet na InterFestu ove godine, Mađarska se predstavila interesantnim gastro događajem. Osim najkvalitetnijih vina iz 15 mađarskih vinarija, posjetitelji su imali priliku probati specijalitete koje su pripremali kulinari iz Mađarske.

Oko 30.000 posjetitelja i oko 35.000 popijenih boca opravdalo je titulu najposjećenijeg i najboljeg vinskog festivala u regiji. Počevši od svog prvog održavanja pa do danas, InterFest uživa podršku Grada Novog Sada, Vlade AP Vojvodine i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Ankica Jukić-Mandić

Subotička kronika

U subotu »Takmičenje risara« u Đurđinu

Takmičenje risara, tradicionalna manifestacija u okviru Dužjance, bit će održano u subotu, 9. srpnja, u Đurđinu na salašu Vlatka Vojnića Purčara. Okupljanje risara je na salašu domaćina u 6 sati, u 6,30 risari izlaze na njivu plesti užad, u 7,15 je doček gradonačelnika i gostiju na njivi, u 7,30 je smotra risara, u 8,15 ručak (doručak) na njivi za sve nazočne, a u 9,30 počinje revijalno košenje žita. U 10 sati bit će prikazana vršidba stariim strojevima, a u 11,30 sudionici Dužjance malenih prikazat će dječju igru na strnjiki »Kasalisicu«. Za podne je predviđena prezentacija natjecateljskog oranja u skladu s pravilima Svjetske oračke organizacije, a pola sata iza toga prezentacija primjene novih tehnologija sijanja u strnjiku.

U 13 sati bit će posebno zanimljivo odmjeravanje snaga vrsnih kosaca Dužjance i Rajca. Na planinskim livadama Rajca (kod Ljiga) se, naime, svake godine održava natjecanje najboljih kosaca, a ta je manifestacija proglašena najuspješnijom tradicijskom turističkom manifestacijom u Srbiji za 2007. godinu.

Svečana užna (ručak) za goste i risare je u 14 sati, a navečer od 20 sati na istom mjestu započinje risarsko kolo.

Natjecanje risara jedno je od najzanimljivijih i najmasovnijih događanja u okviru proslave 100 godina Dužjance.

ContiTech investira u Subotici

Njemački proizvođač i distributer auto-dijelova ContiTech, dio koncerna Continental, planira uložiti novac u izgradnju pogona u Subotici. U ovoj tvrtki do kraja godine trebalo bi biti uposleno 295 radnika koji će proizvoditi gumene dijelove za kočnice i rashladne sustave. Tvrta, površine 6000 četvornih metara, bit će izgrađena na parceli od 4,3 hektara u industrijskoj zoni Subotice u Malom Bajmoku, a ukupna vrijednost investicije je 10 milijuna eura. Obveza grada je opremanje građevinskog zemljišta i davanje zemljišta bez naknade, a obveza države da putem Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA) osigura subvencije u dogovorenom iznosu.

U Subotici već posluju nekoliko kćerki-tvrtki nekih od najvećih njemačkih koncerna, kao što su Siemens, Metro, Norma Group, Dunkermotoren, a ukupno u Srbiji posluje više od 360 njemačkih tvrtki s 20.000 uposlenih. Inače, ContiTech je u Srbiji vlasnik i tvrtke Univerzal Kolubara.

Subotica dobila »veleposlanički tim«

Subotica je jedan od pet gradova, pokraj Vranja, Leskovca, Pirotu i Bujanovcu, koji će u suradnji s Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj (NALED) dobiti »veleposlaničke timove« koji će raditi na unapređenju poslovne klime i privlačenju investicija. U timovima će biti po jedan veleposlanik ili predstavnik veleposlanstava zemalja Europske Unije i Izraela, jedan uspešan gospodarstvenik i predstavnik lokalne samouprave.

»Uloga veleposlanika i gospodarstvenika je da pomognu općinama da iskoriste prednosti koje imaju, pokažu ekonomski potencijal i povežu se s potencijalnim investitorima i poslovnim partnerima«, kazao je potpredsjednik NALED Goran Jović na promociji Beogradu.

Subotički veleposlanički tim koji će raditi na unapređenju poslovne klime i privlačenju investicija čine, osim gradonačelnika Saše Vučinića, veleposlanik Izraela u Srbiji i izvršni direktor kompanije Tigra Jelena Petković.

Mulj kao kvalitetni kompost

Mulj koji nastaje na gradskom pročistaču otpadnih voda može se koristiti u poljoprivrednoj proizvodnji i hortikulturi, utvrdili su stručnjaci subotičkog »Vodovoda« i tvrtke »Agrogeo« iz Kecskemeta. Tim stručnjaka je tri mjeseca ispitivao sadržaj mulja za koji je uvrđeno da koncentracija toksičnih materija ne prelazi utvrđene norme, da je bogat dušikom i fosforom i može se koristiti kao prirodno gnojivo. Kompost sa subotičkog pročistača će biti široko primjenjiv, može se posipati na tlo zagađeno proizvodnjom naftne i njenih derivata, za proizvodnju cvijeća, u vrtlarstvu i hortikulturi, smatraju stručnjaci.

Istražujem slučaj izgradnje platoa

Smatram da je borba protiv korupcije u Subotici nedovoljno izražen segment politike. DS, kao stranka koja je označena kao najodgovornija, u cijeloj državi, ne samo u Subotici, mora se više baviti borbom protiv korupcije», kaže Vlatko Jovićević, član IO DS u intervjuu za subotica.info. O izgradnji platoa »Dr. Zoran Đindić« Jovićević kaže: »Osjećam odgovornost prema građanima zato što su probijeni svi rokovi izgradnje, zato što je utrošeno previše novca za nešto što ne radi i što je neadekvatno; osjećam odgovornost prema pokojnom Zoranu i njegovom imenu i djelu i osjećam odgovornost prema samoj DS, njenim članovima, kao dužnosnik DS. To se mora riješiti na transparentan, javan način, a krivica mora biti pojedinačna, a ne da krivicu snosi DS. Trenutačno istražujem taj slučaj«. Jovićević otkriva i svoje namjere: »Zadužen sam za Šumadiju i sjeverni Banat, ali imam namjeru pridonijeti i svom gradu. Računam na potporu ljudi koje poznajem, na potporu članstva DS-a Subotica i kandidirati se za predsjednika Okružnog odbora DS-a.«

ČLANOVI DELEGACIJE HKUD-A »LADO« (GEELONG, AUSTRALIJA) POSJETILI SUBOTICU

Australci na sjeveru Bačke

U sklopu višetjednog boravka u Hrvatskoj, delegacija Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva »Lado« iz Geelonga (Australija) stigla je u ponedjeljak, 4. srpnja, u jednodnevni posjet Subotici, tijekom kojeg je obišla najvažnije institucije hrvatske manjinske zajednice i upoznala način njihovog života i rada u Republici Srbiji. Goste je na hrvatsko-srbijanskoj granici dočekao ravnatelj Subotičkog tamburaškog orkestra *Stipan Jaramazović*, jedan od organizatora ovog posjeta, a uvodnu

riječ na dočeku u Subotici i kraći prikaz aktualnog života hrvatskog nacionalnog bića na teritoriju Vojvodine i Srbije, na platou ispred franjevačke crkve uputio im je *Tomislav Žigmanov*, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. Gosti iz Australije potom su u krajoj šetnji obišli grad i zaputili se na ručak koji je bio organiziran u svetištu Bunarić. Nakon objeda uslijedio je obilazak crkve u Aleksandrovu i prikaz slike otajstava u slami, uz prigodnu pozdravnu riječ domaćina msgr. *Andrije Kopilovića*.

Prema bogato organiziranom programu ovog jednodnevног posjeta Hrvatima na sjeveru Bačke, predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić* uprili-

IVAN ŠKRATULJA, PREDSJEDNIK HKUD-A »LADO« IZ GEELONGA

»Naše Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo djeluje u gradu Geelongu koji se nalazi u australskoj državi Victoria. Društvo postoji od 1972. godine i bavi se isključivo kulturnim djelatnostima. Surađujemo sa svim kulturnim i društvenim institucijama hrvatske zajednice u Australiji i često gostujemo svugdje gdje možemo susresti naše ljude i sve ljude dobre volje. Društvo broji oko 120 aktivnih članova, a ova delegacija koja je posjetila Suboticu broji četrdesetak naših mlađih i nešto starijih aktivista. U radu društva imamo nekoliko sekcija: tamburaški orkestar, plesnu sekciju koja njeguje hrvatske kulturne običaje i pjevački zbor koji će i nastupiti na koncertu Subotičkog tamuraškog orkestra. Jednodnevni posjet Subotici dio je našeg višetjednog organiziranog boravka u susjednoj Republici Hrvatskoj, koji smo organizirali u nastojanju da se naši mladi što bolje upoznaju sa svojom matičnom domovinom, ali i radno iskoristili za snimanje prigodnog glazbenog CD-a. Dosada smo posjetili Zagreb i nekoliko hrvatskih gradova i sudjelovali na, primjerice, Đakovačkim vezovima i Vinkovačkom ljetu, dok ćemo u nastavku naše male hrvatske turneje obići i Nacionalni park Plitvice i dio južnog hrvatskog Jadrana.«

PETAR KUNTIĆ, PREDSJEDNIK DSHV-A

»Prigodom posljednje konvencije Svjetskog hrvatskog kongresa, organizirane u Zagrebu, u svom sam izlaganju zahtijevao da razvijemo suradnju i s izvandomovinskom Hrvatskom, a kako je sljedeći govornik bio upravo predstavnik Australije, on je izrazio spremnost i

čio je u prostorijama stranke prijam za sve članove australiske delegacije i prigodnim ih riječima upoznao s radom i značajem jedine parlamentarne

STIPAN JARAMAZOVIĆ, RAVNATELJ SUBOTIČKOG TAMURAŠKOG ORKESTRA

»Drago mi je što smo uspjeli realizirati ovaj posjet Subotici članova australskog HKUD-a »Lado« iz Geelonga i organizirati njihov nastup na našem koncertu u Velikoj vijećnici Gradske kuće. Uz osebujan program tijekom kojeg su obišli sve najvažnije institucije hrvatske manjinske zajednice, uspjeli su vidjeti i naš grad i neke od njegovih kulturnih i povijesnih znamenitosti.«

JOSIP GRGIĆ, ČLAN HKUD-A »LADO«

»Rođen sam 1992. godine u Šibeniku, a skupa s roditeljima sam se iste godine odselio u Australiju, u Geelong gdje i danas živim i studiram, a aktivan sam član sam HKUD-a »Lado«. Izuzetno mi se dopao posjet Subotici, domaćini su nas lijepo primili i ugostili, a saznali smo mnogo toga o životu hrvatske manjinske zajednice u Vojvodini i Srbiji.«

POSJET HNV-U

Goste iz Australije u prostorijama Hrvatskog nacionalnog vijeća pozdravili su predsjednik dr. Slaven Bačić i direktori Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i »Hrvatske riječi« Tomislav Žigmanov i Ivan Karan. Slaven Bačić je govorio o ovom krovnom tijelu hrvatske manjinske samouprave u Srbiji, njegovom osnivanju i nadležnostima, istaknuo kako deklariranih Hrvata u Srbiji ima 70.000, dok ih je prema neslužbenim podacima najmanje sto tisuća, te da se Hrvati još uvek izjašnjavaju pod drugim imenima kao Jugoslaveni ili regionalnim imenima kao Bunjevci i Šokci.

Očuvanje i razvoj kulture Hrvata u Vojvodini glavni je cilj Zavoda za kulturu Hrvata, istaknuo je Tomislav Žigmanov te dodaо: »Kulturno naslijeđe Hrvata u Vojvodini je bogato i veliko, ali situacija u području kulture jest da su nam i povijest i sadašnjost visoko neistražene, nemamo kritičke prikaze povijesti, političkih procesa niti kulturnih događanja, književnosti i likovne umjetnosti. Zavod je na sebe preuzeo ulogu da pokušamo napraviti određene vrste pomaka kada je u pitanju institucionalni pristup proučavanju povijesti i sadašnjosti hrvatske zajednice u Vojvodini, naravno, uz cijeli niz manifestacija koje organiziramo kada je u pitanju prezentacija hrvatske kulture u Vojvodini.«

O Novinsko-izdavačkoj kući »Hrvatska riječ« govorio je direktor Ivan Karan predstavivši ukratko izdanja – informativno-politički tjednik Hrvatska riječ, mjesečne listove za djecu i mlade Hrcko i Kužiš, te nakladu u okviru koje je objavljeno 45 naslova.

S. M.

stranke Hrvata na prostorima Vojvodine i Srbije. Gostima su se prigodnim riječima obratili još i predsjednik subotičke podružnice DSHV-a Martin Bačić, predsjednik Mladeži DSHV-a Siniša Skenderović i predsjednica NVO »Hrvatski majur« Tamara Dulić. U nastavku je uslijedio posjet prostorijama Hrvatskog nacionalnog vijeća u Srbiji, posjet subotičkoj katedrali, te nastup

na koncertu Subotičkog tamburaškog orkestra u Velikoj vijećnici Gradske kuće. Jednodnevni posjet članovi Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva »Lado« iz Geelonga zaključili su večerom u Vinskom dvoru na Hajdukova, nakon čega su se zaputili prema Hrvatskoj, gdje će boraviti još tjedan dana do povratka u Australiju.

Dražen Prčić

STUDIO MODERNA U SUBOTICI OTVORIO CALL CENTAR

Višejezičnost je i razvojni potencijal

Call centar Kompanije Studio Moderna u Subotici prvi je takve vrste na području srednje Europe, servisirat će tržišta Srbije i Mađarske i zaposlit će 180 ljudi

Multinacionalna kompanija Studio Moderna otvorila je u Subotici suvremeno opremljen call centar u kojem će 180 Subotičana dobiti posao. Kompanija Studio Moderna zapošljava preko 5000 ljudi i posluje u 23 zemlje srednje i istočne Europe, a u domaćoj javnosti je poznata po televizijskoj prodaji Top shop. Call centar, otvoren u hotelu Galeria, prvi je takve vrste na području srednje Europe, koji će servisirati tržišta Srbije i Mađarske.

»Ogroman je značaj Kompanije Studio Moderna, ne samo zbog rješavanja egzistencije za 180 obitelji, već i zbog toga što njen poslovni početak u Subotici daje signal drugim investitorima širom Europe i svijeta da je Vojvodina poželjna destinacija za investiranje. Danas dokazujemo i da naša višejezičnost, koju s toliko pozornosti čuvamo, nije više samo civilizacijska činjenica na koju smo uvek ponosni, nego i razvojni potencijal«, rekao je predsjednik Vlade AP Vojvodine Bojan Pajtić. Gradonačelnik Subotice Saša Vučinić istaknuo je kako je za njega najvažnije da je 180 ljudi dobilo posao i priliku za ostvarivanje svoje poslovne karijere, te dodaо kako je u realizaciju ideje o otvaranju call centra pokrajinska Vlada uključena od početka s jasnom podrškom da ta investicija ostane u Vojvodini. On je izrazio nadu da je ovo prva faza realizacije tog projekta te da se uskoro može očekivati nova investicija i nova radna mjesta. Direktor Kompanije Studio Moderna Branimir Brklač istaknuo je kako je upravo subotički call centar najbrže otvoreni call centar u cijelom sustavu Studio Moderna. »Naporom naših ljudi u kompaniji, ali i uz veliku podršku Grada Subotice, Vlade AP Vojvodine i Fonda za podršku investicija Vojvodine, call centar je otvoren za samo 40 dana. Čak i prije nego što je prvi telefon zazvonio, dobili smo nekoliko poziva od kompanija u Mađarskoj koje su čule za ovu našu inicijativu i koje bi željele provjeriti sposobnosti Subotice i Vojvodine za slične modele ulaganja«, kazao je Branimir Brklač.

S. M.

ODRŽANA FINALNA VEČER NATJECANJA U PJEVANJU »SZILVESZTER LÉVAY«

Šansa za mlađe pjevačke talente

Preko 40 mlađih umjetnica i umjetnika iz Rumunjske, Njemačke, Mađarske, Japana, Slovačke i Srbije prošloga se tjedna u Subotici natjecalo na međunarodnom natjecanju u pjevanju mjuzikla »Szilveszter Lévay«, prvom takve vrste u svijetu. Odlukom međunarodnog stručnog žirija, među 16 natjecatelja koliko ih je, uz sjajnu glazbenu pratnju orkestra Operetskog kazališta iz Budimpešte, nastupilo na Ljetnoj pozornici na Paliću u finalu ovog velikog glazbenog programa, najbolja izvođačica je *Hirata Azusa* iz Japana, kojoj je pripala i glavna nagrada od 5.000 eura.

Prema riječima *Szilvesztera Lévaya*, Subotičanina i svjetski poznatog skladatelja filmske glazbe, najzaslužniji što je realizirana ova manifestacija i što su u Subotici na natjecanje došli pjevači iz različitih krajeva svijeta je direktor Operetskog kazališta iz Budimpešte *Gábor Miklós Kerényi*.

UBUDUĆE SVAKE TREĆE GODINE

»Ovo je stvarno veliko internacionalno natjecanje, veoma je lijepo bilo čuti ove mlađe umjetnike i zadovoljan sam kako je sve krenulo. Ideja da organiziramo ovo natjecanje potječe

od Gábora Miklósa Kerényija koji me je još prije nekoliko godina nazvao u Tokio i predložio da napravimo festival pod mojim imenom, jer bismo tako imali mogućnost pozvati mnoge mlađe ljude koji već znaju i vole mjuzikle. On sam je predložio da to bude u Subotici, jer je to oduvijek bio grad kulture. S *Kornelijem Kovačem* također već godinama razgovaramo kako pomoći mlađim talentima i kako u Srbiji popularizirati mjuzikle, da ljudi saznavaju više o toj glazbenoj formi. Vjerujem da mjuzikl treba publici i da će ga ona zavoljeti, jer je mjuzikl inspiriran temama iz života«, kaže Szilveszter Lévay za Hrvatsku riječ.

On dodaje kako među izvođačima ima i profesionalnih pjevača koji već nastupaju, kao i amatera, te da je tijekom priprema odlučeno kako to neće biti prepreka.

»Ovo je prvi festival i ovoga puta nam je važno da imamo lijep program, da imamo stvarno dobre umjetnike koji su ovdje došli iz cijelog svijeta, i mi ćemo se truditi da imamo pošten odnos prema svakom izvođaču i prema onome što pjeva. Nadam se da će ovaj festival zaživjeti i onda ćemo u sljedećim godinama doraditi kriterije. Shvatit će i publika i sudionici da se ovdje

Jako je velika stvar ovo što je Szilveszter Lévay uradio i kako je važno što je to donio u Subotici zato što on ima kontakt s cijelim svijetom, on je vrlo uspješan u Europi u mjuziklima i trebamo mu biti zahvalni što imamo priliku slušati toliko novih imena iz svijeta mjuzikla, kaže Kornelije Kovač

ne izdaju neka 'sudska' rješenja o tome tko je dobar a tko nije, nego će koristi od nastupa imati svi, jer će dobiti savjete i upute kako dalje trebaju raditi. Sljedeći puta će stoga biti i više sudionika, više sponzora i s godinama će festival dobivati na značaju«, kaže Lévay izražavajući očekivanje kako će se natjecanje ubuduće održavati svake tri godine, jer je to razdoblje potrebno za dobru organizaciju i preliminarne internacionalne kvalifikacije. Među članovima stručnog međunarodnog žirija bio je i kompozitor Kornelije Kovač.

»Jako je velika stvar ovo što je Szilveszter Lévay uradio i kako je važno što je to donio u Subotici zato što on ima kontakt s cijelim svijetom, on je vrlo uspješan u Europi u mjuziklima i trebamo mu biti zahvalni što imamo priliku slušati toliko novih imena iz svijeta mjuzikla. Inače, moguće je da će ova zgrada koja se sada gradi, a nekad je bilo Narodno kazalište, za koju moram reći da mi nije po ukusu, ipak u budućnosti biti jedna vrlo bitna scena gdje će se moći postavljati i mjuzikli, i nekako, nadam se da ćemo poživjeti do tada«, kaže Kovač.

NAGRADA

Po ocjeni stručnog žirija najbolji karakterni pjevač je *Máté Miklós Kerényi*, najbolja solistica je *Annamária Baranyai*, a najbolji solist *Szilárd Zádori*, svi iz Budimpešte. Njima su pripale nagrade u iznosu od po 2000

euru. Tri nagrade po svom izboru uručio je Szilveszter Lévay: *Milena Moravčević* iz Beograda i *Onoda Ryonosuke* iz Japana dobile su po 500 eura, a *Florin Budnaru* iz Rumunske nagrađen je s 1000 eura. Svi sudionici finalne večeri dobili su diplomu i plaketu. Četvrtfinalna natjecanja održana su u devet gradova iz osam država, a stručni su žiriji u tim gradovima čuli više od 300 kandidata – u Gracu šest, u Münchenu sedam, u Targu Muresu dva, u Bukurešti tri, Subotici četiri, Budimpešti 17, a u Tokiju i Seulu izabrana su po dva kandidata.

Natjecanje, čiji je cilj bio pružiti šansu mlađim pjevačkim talentima iz najrazličitijih krajeva svijeta i to prvenstveno preko djela svjetski poznatog sladatelja Lévayja, odvijalo se u trima kategorijama: žensko i muško solo pjevanje i karakterno pjevanje. Organizatori natjecanja bili su: Grad Subotica, Pokrajinsko tajništvo za kulturu i javno informiranje, MKC »Népkör«, Narodno kazalište Subotica - Drama na mađarskom jeziku i Operetsko kazalište iz Budimpešte. Stručni partneri natjecanja bili su Europska unija muzičkih kazališta i »Pentaton«, agencija za koncerte. Nakon finalne večeri 1. srpnja na Paliću, završna gala večer I. međunarodnog natjecanja u pjevanju mjuzikla »Szilveszter Lévay« održana je 4. srpnja u Operetskom kazalištu u Budimpešti.

S. M.

SVE NA JEDNOM MESTU

www.svastara.rs

VOJVODANSKA **Svaštara**

Silvester Vegel, osnivač 'Interijera' sa sinom Silvesterom koji nastavlja obiteljsku obrtničku tradiciju

TAPETAR KARPITOS

Posao restauracije i izrade stilskog namještaja unutar

tapetarskog zanata započeo je otac Silvester Vegel, a sada

nastavlja sin imenjak * Osim namještajem, zanatska radnja

»Interijer« bavi se tapeciranjem raznolikih predmeta i potrep-

stina, te i sjedala za automobile, motorbicikle, pa i – sulke

Suvremenom čovjeku na viklom na stolce, sjedala i ležajeve nastale u tvorničkim pogonima neobično je udobno opustiti se u komotnom i lijepom naslonjaču ručno izrađenom i tapeciranom po svim standardima starinskog zanata.

Osjećaj izazvan dodirom prirodnih materijala i oblikom naslonjača pravljrenom za udobnost u skladu je sa

stavom Silvestera Vegela, osnivača tapetarske radionice »Interijer«, o suštini, o ulozi tapetarskog zanata: »Oduvijek je svrha ovog zanata da čovjeku život učini udobnijim, stvarajući lijepe ali, prije svega, udobne ležajeve, tapecirajući naslonjače i sjedala, sve što je vezano za zdravo i udobno ležanje i sjedenje.«

TAPETARSKA RADIONICA DESETLJEĆIMA TRAJE NA

Za udoban odmor i

PRAKSA U OBITELJSKOJ RADIONICI

Silvester Vegel je samostalnu zanatsku radnju osnovao još 1967. godine na Somborskom putu, a otkako ju je 1972. godine preselio u Ulicu Šandora Petefija broj 9 stalno je na istoj adresi, evo već gotovo četiri desetljeća. Obrt restauracije i izrade stilskog namještaja 2005. godine preuzeo je sin imenjak *Silvester Vegel*: »Odrastao sam uz ovaj zanat, bilo mi je prirodno nastaviti, baviti se istim poslom kao otac.« Na što otac dodaje: »Prvi čavao zakucao je kada je imao dvije godine. A od šestog razreda osnovne škole na ljetnim ferijama je radio samnom. Praksa je najbolji način učenja zanata.«

»Interijer« je specijaliziran za tapeciranje stilskog namještaja, bilo da je riječ o izradi tapecirunga na novoizrađenu namještaju ili u procesu restauracije starog namještaja. Ali od opsega takvih poslova jedna zanatska radnja danas više ne može živjeti, te je dijapazon poslova daleko širi i osim za tapeciranje ležajeva i fotelja ovaj zanat nužan je i kod obnove sjedala u automobilima, na motorima, pa i na sulkama. »Potrebe klijenata diktiraju vrstu poslova. Pa je tako, primjerice, zimus naišlo razdoblje kada su na tapeciranje najčešće donosili sjedala za motore, i trajalo je to nekoliko tjedana, a onda se nastavilo s foteljama... Sada su aktualne i tende, tj. šivanje platnenih nadstrešnica«, nabrala Silvester Vegel mladi neke od poslova zbog kojih im se klijenti obraćaju, dodajući da u ovu radionicu dolaze i zbog popravaka šatora, odnosno šivanja šatorskog plat-

na, što također spada u spektar radova koji se ovdje mogu obaviti, jer je »Interijer« opremljen odgovarajućim šivaćim strojevima. Inače, lijepe ležajeve i

NA ISTOJ SUBOTIČKOJ ADRESI

i ljepše okruženje

ULAGANJE ZNANJA, TRUDA I VREMENA

Pripadnik mlađe generacije Silvester Vegel ocjenjuje kako se kod nas, za razliku od mnogih europskih zemalja, malo vrednuje ono što čovjek svojim rukama napravi, tj. malo je plaćen ručni rad. Stav koji, inače, zastupaju i izražavaju pripadnici gotovo svih oblika obrta i proizvodnje unikatnih predmeta. A kako se odvija proces kojim se stiže do udobnog i lijepog naslonjača – sve u prirodnom materijalu? Odgovor pruža Silvester Vegel stariji, pojašnjavajući faze rada u svom pozivu kojem je bio posvećen cijelog radnog vijeka, a ni danas bez njega ne može. »Posao tapeciranja sastoji se iz četiri faze«, navodi. »Prvo se radi gurtiranje rame na koju se našiju federi. Federi se vezuju kudjeljnim kanapom u obliku i visini koje treba formirati, zatim prekrivaju platnom, jutom, i sve se opšije.« U drugoj fazi procesa koristi se morska trava, formira

Pogled ispod fotelje otkriva složenost zanata

naslonjače nastale u ovoj zanatskoj radnji, kao i tapecirunge auto-moto programa moguće je pogledati na internet adresi www.interijer.co.rs.

Ambijent radionice: proizvodi u različitim fazama tapeciranja

rabe raspreda. »Morska trava se koristi jer se ne lomi, neuništiva je, može se čak i 'prečupati' iz starog ležaja i ponovno koristi u tapeciranju, toliko je trajna i kvalitetna. Koristila se i 'obična' trava, ali nije vrijedna ni spomena, jer je ovo jedini materijal koji posjeduje takvu žilavost.«

Vegel, i otac i sin, napominju da bi mnogi ljudi danas željeli »preraditi« svoje stare ležajeve i fotelje, obnoviti ih i pomladiti, ali je teška ekonomska situacija velika prepreka ispunjenju želja i planova, i zanatlja i njihovih klijenata.

Katarina Korponaić

DAN DUNAVA OBILJEŽEN U OPĆINAMA APATIN I BAČ

Očuvanje prirodnih bogatstava

Više od 80 milijuna ljudi u 14 zemalja ove godine je obilježavaju ovoga dana započelo 29. lipnja pod sloganom »Aktivni za rijeke«

Manifestaciju »Dan Dunava« ustanovila je 2004. godine Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (International Commission for Danube Protection - ICPDR). Obilježava se u svih 14 zemalja potpisnika Konvencije o suradnji na zaštiti i održivom korištenju najveće europske rijeke. Dan Dunava predstavlja međunarodni festival posvećen rijekama dunavskog bazena i svim ljudima koji žive i rade na tom području, a prvi put je obilježen 29. lipnja 2004. godine. Usmjeren je na edukaciju stanovništva, organiziranje javnih skupova kroz upoznavanje s turističkim potencijalom Dunava i priobalja i razvijanja poslovne mreže prijatelja Dunava. Više od 80 milijuna ljudi u 14 zemalja ove godine je obilježavaju Dana Dunava započelo 29. lipnja pod sloganom »Aktivni za rijeke«. Ova proslava simbolički je doprinos očuvanju čistije i sigurnije rijeke, a utemeljena je zahvaljujući međunarodnoj suradnji koja traje već 17 godina. Život uz rijeku oduvijek je podrazumijevao aktivan međusobni odnos čovjeka i prirode, pa je tako i u osnovi ideje ove manifestacije ukazivanje široj javnosti na sve vrijednosti i zna-

čaj uključivanja u promociju i očuvanje prirodnih bogatstava Dunava, prije svih čistih voda. Nacionalni koordinator svih aktivnosti pri ICPDR-u za Srbiju je Ministarstvo poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprirede, Republička direkcija za vode.

UREĐENO KUPALIŠTE BARA U SONTI, U APATINU ODGOĐA ZA 8. SRPNJA

Mjesna organizacija DS-a Sonta, uz sudjelovanje Forum-a žena i mladeži stranke, obilježila je Dan Dunava organiziranim akcijom predsezonskog uređenja mjesnog kupališta Bara. U dvodnevnoj akciji iskrčeno je krupnije raslinje i pokupljen kabasti otpad, dovršeno je košenje trave i sitnog raslinja, a prostor predviđen za plažu i male sportove na pijesku potanjiran je, kako bi se omogućilo prikupljanje i uklanjanje korijenja korovskih biljaka, kojima je u međuvremenu obrasla ova pješčana površina. Ustupanjem dvojice radnika i tehničkih sredstava u akciju se uključila i MZ Sonta. Osim plaže uređene su i pristupne staze do mjesta za ribolov, tako da ovo popularno sončansko kupalište

novu sezonu dočekuje spremno. »Akciju uređenja Bare ne provodimo prvi put, a ove godine smo je ukloplili u obilježavanje Dana Dunava. To je naš doprinos uređenju i očuvanju prirode, ali i doprinos poboljšanju kvalitete života naših sumještana, prvenstveno mladih. U globalnoj borbi protiv poroka današnjice bitna karika je i edukacija i boravak u prirodi, uz bavljenje rekreativnim sportovima. U budućnosti na ovoj lokaciji namjeravamo organizirati i edukativne radionice, kojima ćemo zaokružiti aktivnosti vezane uz ovu lokaciju, kaže predsjednik MO DS-a Veljko Bačić. Predviđena manifestacija u Apatinu, zbog najav-

ljenog nevremena, odgođena je za petak, 8. srpnja.

OTVORENO KUPALIŠTE NA JEZERU PROVALA

Proteklog vikenda Dan Dunava obilježen i u općini Bač, drugi put zaredom. U subotu, 2. srpnja, u sklopu manifestacije upriličen je niz događanja na više lokacija. Program je započeo u prijepodnevnim satima otvorenjem kupališta na jezeru Provala u Vajskoj, u nazočnosti predsjednika općine Bač Tomislava Bogunovića, predstavnika javnih poduzeća »Vode Vojvodine« i »Vojvodina šume«, institucija općine Bač, te brojnih žitelja Vajske i okolnih mesta. Za ovu prigodu lokalna samouprava je izradila elaborat uređenja, kojim je predviđeno izmuljavanje jezera, te radovi na čišćenju i uređenju plaže. U okviru uređenja jezera izgrađeni su novi tuševi, uređen je parking prostor, postavljene su klupe, sunčobrani i stolovi, a ovom prigodom organizirano je i natjecanje ribolovaca u pecanju ribe na plovak. Program je nastavljen biciklističkom rutom nasipom uz Dunav, na relaciji Provala – Bodani – Bačko Novo Selo, uz osvježenja na čardi »Ranč« i podunavskom lovištu Plavna. U poslijepodnevnim satima organizirana je i karavana motociklista Bač – Vajska – Bodani – Bačko Novo Selo. U okviru manifestacije u OŠ »Moša Pijade« u

U Bezdanu, na obali Velikog bačkog kanala

8. srpnja 2011.

Bačkom Novom Selu priređen je prigodan kulturno-umjetnički program. U programu su sudjelovali domaći KUD »Dunavac« i mališani preškolske ustanove »Kolibri«, koji su izveli predstavu »Nek' nam djetinjstvo bude čisto«. Oni su organizirali i jedinstvenu likovnu koloniju, u okviru koje su mališani izrađivali i ukrašavali brodiće, koji su nakon priređene izložbe i dodjele nagrada za najbolji rad simbolično pušteni u Dunav. Mnogobrojni okupljeni potom su prošetali uz sam Dunav i okrijepili se na čardi kod Brane. Program je završio u večernjim satima nogometnim utakmicama na terenu malih sportova, a svim sudionicima manifestacije podijeljene su prigodne majice i osvještenje.

SOMBORCI U EKOŠKIM UČIONICAMA

Djeca osnovnih škola iz Sombora »Dan Dunava« su obilježila aktivnostima u Ekološkoj učionici »Baraćka«, koja je program provela u suradnji s

Uređenje mjesnog kupališta Bara u blizini Sonte

Turističkom organizacijom općine Sombor, »Vojvodinašumama« i Republičkom direkcijom za vode. U proslavi je sudjelovalo 80 učenika petog i šestog razreda osnovnih škola Sombora. Nakon uvodne riječi o Dunavu i njegovom značaju, djeci su podijeljene prigodne majice, a potom su organizirane literarne i likovne aktivnosti s temom »Dunav – moja rijeka«, te kviz znanja o prirodi i Dunavu. Poslije ručka u prirodi organizirano je pre-

davanje o Specijalnom rezervatu prirode Gornje Podunavlje, a na kraju su djeci omogućene i aktivnosti poput vožnje čamcem, pecanju i šetnje Stazom zdravlja. Učenici OŠ »Bratstvo-jedinstvo« iz Bezdana, »Ognjen Prica« iz Koluta i »Moša Pijade« iz Bačkog Brega sudjelovali su u akciji organiziranoj od strane UG za ruralni razvoj »Eko Bačka«. Manifestacija je održana u Bezdanu, na obali Velikog bačkog kanala. U sklopu mani-

festacije održano je predavanje o značaju najveće europske rijeke, a potom su djeca crtala rade s temom Dunava. Tri najuspješnija učenika prigodno su nagrađena. Osnovni cilj ove akcije bio je podizanje svijesti školske djece iz podunavskih mjesta o utjecaju rijeke Dunav na život u ovom području, a djeca su, ujedno, provela ugodno prijepodne u druženju i igri.

Ivan Andrašić i Zvonimir Pelajić

REGGAENERACIJA I KIRBAJ U MONOŠTORU

Selo je vrvilo

Osim djece koja se oduvijek raduju Petrovdanu sa svim svojim šarenim sadržajima, 29. lipnju radovali su se i mladi radi dvodnevнog festivala »Reggaeneracija Dunava«, koji je održan 28. i 29. lipnja, povodom Svjetskog dana Dunava, a ni stariji nisu bili uskraćeni za dobar provod.

Manifestacija »Reggaeneracija Dunava« okupila je oko tisuću mladih iz Sombora, Zrenjanina, Novog Sada, Kikinde, Beograda, Zagreba... U kampu u Eko-centru bilo je živo po cijeli dan. Dnevni program s ekološkim radionicama na temu Dunava, u kojima su sudjelovala djeca – učenici prvog razreda, kao i djeca iz igraonice, na kreativan i interaktivni način približio je mali-

šanima priču o značaju Dunava i SRP »Gornje Podunavlje«. Program je nastavljen prezentacijom projekta šetne i biciklističke staze Zelenom stazom do plavog Dunava, a otvorena je i izložba podvodne fotografije Milana Zurkovića. Tijekom cijelog dana predstavljale su se različite udruge građana, među kojima su najzapaženiji bili Zeleni front, Studio 5 i Eduland iz Sombora, a prezentirana je i omladinska kartica Euro 26. Održane su kreativne radionice na temu Trash art, a cijeli dvodnevni program popratila je Radiotelevizija Vojvodine. U glazbenom programu prvog dana nastupili su: BHC sound sistem (Zrenjanin), Dushanbe selecta (Beograd), Grassilije selecta (Beograd), SASSJA

(Tuzla), Showme selecta (Novi Sad), Dreadkillaz (Kikinda), a drugog dana: Rasta goblins (Sombor), Zion crew (Bački Monoštor) i ZAA (Kruševac). Drugog dana manifestacije – 29. lipnja, iako je kiša malo poremetila program festivala, ipak je sve proteklo kako treba. Održana je edukacija na temu SRP Gornje Podunavlje, na kojoj su govorili predstavnici Vojvodina šuma, WWF i Zelenog fronta: Biljana Latić, Gordana Minovska i Vladimir Kolaric. Promoviran je i Sombor film festival projekci-

jom filmova, koju je organizira UG Studio 5.

Što se tiče kirbaja, tradicionalno je počelo kuhanjem janjećeg paprikaša u organizaciji Mjesne zajednice, a nakon velike mise uslijedila je promenada među mnogobrojnim tezgama, vožnja u luna-parku, druženje s gostima... Selo je vrvilo od mnogobrojnih gostiju i mještana, koji su žurili vidjeti se sa svojim prijateljima, popiti piće s gostima i obilježiti ovaj dan kako se to radi oduvijek.

Zdenka Mitić

ŠOKADIJA I BODROG NA »45. ĐAKOVAČKIM VEZOVIMA«

Pjevački zborovi KPZH-a »Šokadija« iz Sonte i KUDH-a »Bodrog« iz Bačkog Monoštora sudjelovali na večeri pučkog crkvenog pjevanja »45. đakovačkih vezova«

Na dan svečanog otvaranja »45. đakovačkih vezova«, 1. srpnja, jedanaest puta zaredom održana je smotra pučkog crkvenog pjevanja. Ovaj dio manifestacije organiziran je u samostanskoj crkvi časnih sestara Svetog Križa u Đakovu. Na smotri su sudjelovale i pjevačke skupine KPZH-a »Šokadija« iz Sonte i KUDH-a »Bodrog« iz Bačkog Monoštora, odjevene u svečane narodne nošnje svojih mesta. Svaka je skupina otpjevala a capella dvije pjesme po vlastitom izboru. Poslijevtve mise u čast srca Isusova, nazočne pjevačke zborove pozdravio je član organizacijskog odbora Đakovačkih vezova Željko Vurm i najavio večer pučkog crkvenog pjevanja. »Svi znamo značaj pjesme, njezinu radost, njezinu utjehu i nosimo je rado u srcu, dijelimo s drugima,

a naročito kad je ona u svrhu služenja Gospodinu, jer sjetimo se riječi izreke – Tko pjeva, dvaput moli«, rekao je Vurm. Nazočne je sručno pozdravio i poželio im dobrodošlicu i predsjednik Gradskog vijeća Đakova Tomislav Vuković, a potom su članovi sedam selektiranih zborova nastupili pred velikim brojem vjernika. Među ostalima, nastupio je mješoviti pjevački zbor KPZH-a »Šokadija« iz Sonte i ženski pjevački zbor KUDH-a »Bodrog« iz Bačkog Monoštora.

»Jako me raduje što su na ovoj večeri sudjelovale i dvije skupine naših sunarodnjaka iz Vojvodine. Sama definicija pučkog crkvenog pjevanja kaže da je to jedna od bitnijih osobnosti naroda na različitim područjima. Vrlo smo ugodno iznenađeni načinom izvedbe ovih dviju skupina i

njihova pjesma nam je odista razgalila srca«, kaže za Hrvatsku riječ Tomislav Vuković.

Iste večeri scenskom slijekom pod nazivom »Nekopano, nekovano blago« autora Mirka Ćurića, izvedenom na platou ispred katedrale, svečano su

Sišljadića, otvorio gradonačelnik Zoran Vinković istaknuvši kako ova smotra već gotovo pola stoljeća čuva i promiče tradiciju ne samo Slavonije, nego i čitave Hrvatske. U dramsko-glazbenom programu sudjelovali su najpoznatiji kazališni glumci,

Samostanska crkva

Uz vitke tornjeve Strossmayerove katedrale grad Đakovo resi i samostan Sestara sv. Križa, u čijem je sklopu i crkva Presvetoga Srca Isusova. Izgrađena je prije više od jednog stoljeća na zemljisu darovanom od biskupa J. J. Strossmayera, i blagoslovljena 14. rujna 1908. godine. Zgrada provincijalne kuće građena je u stilu secesije, a crkva u stilu francuskog kasnog baroka, u obliku križa. Duga je 37, široka 11, a visoka 17 metara. Imala je četiri oltara – glavni i dva pokrajnja oltara, te oltar sv. Antuna na ulazu u crkvu. Unutrašnjost je jednostavna, ali svijetla i prijatna, unosi mir i potiče na sabranost. Crkva je nekoliko puta obnavljana, ali su oltari zadržali uglavnom prvotni oblik. Oltar sv. Antuna je doživio najveće promjene. S vremenom su se našli dobročinitelji pa su izrađeni prozori, lijepi veliki vitraji. Samostanska crkva nema vrijednost samo s gledišta arhitekture, ili ako se promatra samo kao kulturni spomenik. Ona je mnogo više – ona je dom Božji, kuća molitve, mjesto susreta, srce redovničke zajednice Sestara sv. Križa, mjesto duhovnog života i duhovnosti žive Crkve koja se ovdje okuplja, ali i mjesto kulturnih događanja – u njoj se održavaju koncerti, kazališne predstave duhovnog sadržaja i drugi kulturni susreti.

otvoreni 45. đakovački vezovi. Vezove je, u nazočnosti đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića i osječko-baranjskog župana Vladimira

tamburaški sastavi i solisti s ovih prostora, a druženje je nastavljeno do duboko u noć u vezovskom šatoru.

Ivan Andrašić

UČENICI IZ PLAVNE NA LJETOVANJU U LIJEPOJ NAŠOJ

Plovidba na valovima hrvatskoga jezika

Dvanaestero učenika OŠ »Ivo Lola Ribar« iz Plavne, koji pohađaju sate hrvatskoga jezika s elementima nacionalne kulture, boravili su od 25. lipnja do 2. srpnja na moru u Novom Vinodolskom. Djeca su, uz profesoricu hrvatskoga jezika Tamaru Lerić, proveli skupa sa svojim vršnjacima iz Bačkog Monoštora nezaboravan i nadasve zanimljiv tjeđan,

a na moru su se družili i s djecom iz Mađarske.

Po povratku s ljetovanja svi su bili puni lijepih dojmova, a o svojim doživljajima i novom iskustvu upravo upoznavaju svoje ukućane i prijatelje. Tako su nam ispričali kako su bili smješteni u odmaralištu Crvenog križa grada Zagreba Villa Rustica. Svaki im je dan bio ispunjen i osmišljen, te su, pokraj kupanja

i sunčanja, u poslijepodnevnim satima pohađali radionice, gdje su ponešto naučili o tradicijskim narodnim plesovima, latino plesu, pružanju prve pomoći. Oni koji još nisu znali plivati imali su sate plivanja, a svi su se bavili raznim sportskim aktivnostima (stolni tenis, ronjenje, odbojka, skokovi u vodu, vožnja pedalinom). Da im bude još zanimljivije, organizirane su

karaoke, te su i najmlađi navečer išli u disco.

Djeca koja su besplatno ljetovala na Jadranu, kao i njihovi roditelji, žele izraziti zahvalnost HNV-u i svima koji su pridonijeli da se ovo organizira, a ponajviše profesorici Tamari Lerić, koja se najviše o njima brinula i s kojom su zajedno proveli dragocjeno vrijeme.

T. Šimić i Z. Pelajić

ŠIĐANI PROSLAVILI SVETKOVINU PRESVETOGLA SRCA ISUSOVA I OBLJETNICU OSNIVANJA HKD-A »ŠID«

Trajno svjedočanstvo postojanja jednog naroda

Proslava Presvetoga Srca Isusova, crkvenoga goda kirbaja u Šidu, 1. srpnja, započela je svečanom misom u župnoj crkvi Presvetoga Srca Isusovog, koju je predvodio srijemski biskup mons. mr. *Duro Gašparović* u koncelebraciji generalnog vikara Srijemske biskupije i župnika i dekana u Srijemskoj Mitrovici *Eduarda Španovića*, župnika u Petrovaradinu i upravitelja svetoga Štefana Tekijske, vlč. *Stjepana Barišića*, potom župnika u Indiji vlč. *Stjepana Kljajića*, grkokatoličkog župnika i dekana u Šidu vlč. *Mihaila Režaka*, župnika u Sotu i Erdeviku vlč. *Zdravka Čabracu* i župnika u Šidu vlč. *Nikice Bošnjakovića*. Notu misi dao je je zbor Sv. Ceciliye iz Srijemske Mitrovice pod ravnajnjem časne sestre orguljašice, *Cecilije Tonikić*.

Pokraj velikog broja župljana iz šidske župe i okolice, svečanoj misi prisustvovali su predstavnici lokalne samouprave općine Šid, predstavnici ostalih kulturno-umjetničkih društava iz Šida kao i dužnosnici Veleposlanstva RH u Beogradu i HNV-a.

ŽIVJETI PRAVIM KRŠĆANSKIM ŽIVOTOM

U propovijedi je srijemski biskup Gašparović rekao:

»Isusovo srce zakucalo

je ritmom ljubavi da uzdigne čovjeka bliže Bogu, križ ostaje svjedodžba Božje ljubavi prema nama. Međutim, današnji narod udaljio se od Boga, u čovjeku nedostaje svjetlosti, a svjetlost je sam Isus. Bez Isusa rada se mržnja, ubijanje, uništenje, a da bi srce čovjeka opomenulo, potrebno je da dolazimo Isusu u crkvu jer nas je sam Isus pozvao. Jer svakom čovjeku potreban je duševni odmor, a to utočište nam upravo Crkva pruža. Sloga i ljubav, svedočit će prisustvo Isusa Krista i zbog toga je potrebno živjeti pravim kršćanskim životom. Lijepo je kad se izgrađuje, a crkva Presvetoga Srca Isusovog u Šidu primjer je velikog napretka, podignut je toranj i izvršena je obnova. Lijepo je kada se ide naprijed, kada se narodi slože - pogotovo u višenacionalnim sredinama gdje se poštije napredak i na kulturnom polju. Ovdje smo danas svi zajedno i time smo pokazali svoje bogatstvo.« Tijekom mise održan je svečani obred prisege za nove članove župnoga pastoralnoga vijeća župe Šid, njih 20-ero svečano se obvezalo na sve buduće zadatke i obveze.

PROGRAM HKD-A »ŠID«

Poslije svete mise svi gosti i župljani zaputili su se u crkveno dvorište, gdje je održan prigodni

Pjesma i igra, kultura i običaji jednog naroda jesu njegova duša, njegovo živo biće, rekao je predsednik udruge Josip Hodak

program HKD-a »Šid«, zajedno s ostalim KUD-ovima grada Šida. Prisutnima se obratio vlč. Nikica Bošnjaković, koji je tom prigodom iznio planove daljnje izgradnje pastoralnog centra u okviru nove crkvene kuće, koja je kupljena prošle godine i u kojoj se sada održava vjeronauk za mlade, probe folklora i tamburaškog orkestra, kao i sve ostale aktivnosti crkvenog i duhovnog života. Potom je sve prisutne pozdravio predsednik HKD-a »Šid« *Josip Hodak*: »Razlog našem današnjem okupljanju jest prva godišnjica rada HKD-a »Šid«, koje je osnovano 11. lipnja 2010. godine, na inicijativu i uz veliku pomoć vlč. Bošnjakovića. Kroz jednogodišnji rad društva njeguje se i održava kulturna i običajna tradicija Hrvata na ovim prostorima, a ljudi dobrog srca i plemenitih namjera se druže, surađuju s drugim etničkim skupinama, predstavljaju suvremenicima i čuvaju za budućnost svu ljepotu nacionalnog bića. Jer pjesma i igra, kultura i običaji jednog naroda jesu njegova duša, njegovo živo biće i trajno svjedočanstvo njegovog postojanja u vremenu i prostoru. HKD »Šid« je mlado, društvo

u povodu, njegovom prohodavanju su pripomogli mnogi dobri ljudi, organizacije i ustanove, a folklorna i tamburaška sekcija ostvarile su već niz uspješnih nastupa«, rekao je Hodak.

Velikom broju publike predstavila se mlađa folklorna grupa HKD-a »Šid«. Mališani su podigli publiku na noge, a s obzirom da je bogatstvo šidske općine i u njenoj multietničnosti, suživotu različitih nacija i vjera, kao i različitosti kultura i običaja, prisutnima su se predstavili i prijatelji, članovi Slovačkog kulturno-umjetničkog društva »Jednota«, koji su svojom razigranošću dobili veliki aplauz od svih prisutnih. Njegovanje svoje tradicije, a duboko poštovanje i divljenje drugima, jest ono što je krasilo, krasiti i krasiti će sve plemenite ljude, pa su tako među gostima bili i članovi Srpskog kulturno-umjetničkog društva »Sveti Sava«, koji imaju višedeničansko iskustvo i tradiciju. Živu i razigranu melodiju, živopisne nošnje i veselu igru Rusina predstavili su te večeri članovi KUD-a »Đura Kiš« i na kraju ponovno domaćini, starija folklorna grupa HKD-a »Šid«.

Suzana Darabašić

IZLUČNO NATJECANJE U KUHANJU RIBLJEG PAPRIKAŠA U SONTI

Pobjednik Ivan Blašković

Na platou ispred bivšeg Omladinskog doma, danas diskoteke »Kings« u Sonti, 30. lipnja je održano izlučno natjecanje u kuhanju ribljeg paprikaša za izravni plasman u finale natjecanja za Zlatni kotlić »Apatinskih ribarskih večeri«. Među 28 natjecatelja, po odluci prosudbene komisije, a uz burne proteste nazočnih, najboljim je proglašen Sončanin na radu u Njemačkoj Ivan Blašković. Ovom pobjedom Blašković se izravno plasirao u finalno natjecanje, koje će se održati 9. srpnja u Apatinu.

I.A.

HRTKOVČANI OBILJEŽILI BLAGDAN SV. PETRA I PAVLA U NOVOJ ŽUPNOJ CRKVI U KULI

Dan na koji se čekalo 19 godina

Iseljeni Hrtkovčani iz cijele Hrvatske i svijeta proslavili su 29. lipnja blagdan Sv. Petra i Pavla u svojoj novoizgrađenoj crkvi sv. Petra u Kuli, pokraj Kutjeva, u Požeško-slavonskoj županiji. Čekali su Hrtkovčani taj dan punih 19 godina, od trenutka progona iz svog rodnog mjesta, točnije od dana kada su shvatili da su se doselili u mjesto u kojem nema crkve, a oni naviknuti na nju još od 1786. godine nisu željeli živjeti u selu bez crkvenog zvona, te su odlučili izgraditi novu crkvu kao svoje duhovno središte i svetište u kojem će se okupljati i prakticirati svoju katoličku vjeru.

Naime, za samo 19 dana, od 10. do 29. lipnja 1992. godine, u Kulu se, od oko 600 protjeranih hrtkovačkih obitelji koji sada žive širom Hrvatske, dospjelo šezdesetak obitelji, oko 190 ljudi, zamjenivši svoje kuće i uređena imanja za kuće i okućnice kulskih Srba.

Bez obzira na teške udarce sudbine Hrtkovčani su odlučili izgraditi svoju novu crkvu kao veliku, živu i životvornu rijeku Božje ljubavi koja napaja najdragocjenijim darom – životom, ali istodobno i kao svjedoka njihovog progona koje im je život prepolovilo na vrijeme prije i poslije odlaska iz rodnog mjesta, te su na čelu sa svojim Zavičajnim klubom »Gomolava« odmah krenuli u realizaciju.

Temeljni kamen za crkvu sv. Petra u Kuli blagoslovio je Papa Ivan Pavao II. prigodom posjeta Mariji Bistrici i proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca, a položio ga je požeški biskup dr. Antun Škvorčević na Uskrsni ponedjeljak, 7. travnja 1999. godine. Slijedila je dugo-godišnja pauza, da bi nastavak gradnje započeo u ožujku 2008. godine.

Nakon trogodišnjih intenzivnih radova izgradnja crkve se

Bez obzira na teške udarce sudbine Hrtkovčani su odlučili izgraditi svoju novu crkvu kao veliku, živu i životvornu rijeku Božje ljubavi koja napaja najdragocjenijim darom – životom, ali istodobno i kao svjedoka njihovog progona koje im je život prepolovilo na vrijeme prije i poslije odlaska iz rodnog mjesta

približila svome kraju, nedostaju još crkvena zvona i umutarnje uređenje. I premda još nije do kraja završena, nestrpljivo Hrtkovčani su ipak odlučili

dan svog nebeskog zaštitnika sv. Petra ove godine obilježiti sv. misom u novoj crkvi, koju je predvodio vlč. Mario Sanić, dekan i župnik u Velikoj.

Poseban doprinos gradnji crkve dao je Antun Plivelyć, poduzetnik, Hrtkovčanin, predsjednik Zavičajnog kluba Hrtkovčana »Gomolava«, kojemu su se mještani i vjerinci posebno zahvalili. Nakon misnog slavlja on je podsjetio na sve one osjećaje koji su pratili Hrtkovčane na njihovom novom životnom odredištu i snazi koja ih je podigla unatoč tome što su bili prognani sa svojih ognjišta. Na svečanosti je bio i Mato Jurić, predsjednik Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, Marko Majić, član Glavnog odbora Zajednice, Zdravko Ronko, gradonačelnik Požege, Ivica Nikolić, gradonačelnik Kutjeva, i drugi gosti iz javnog i političkog života. Mještani Kule posebno su im zahvalni za pomoć i donacije koje su utkane u njihovu crkvu, a kojom potvrđuju i dokazuju svoj identitet.

Nakon svete mise Hrtkovčani su se tradicionalno okupili u društvenom domu na zajedničkoj večeri u organizaciji svog Zavičajnog kluba »Gomolava« uz glazbu ženskog tamburaškog sastava »Garavuš« iz Požege.

Zlatko Žužić

MEMORIJALNI TURNIR U MALOM NOGOMETU »DARKO I MIRKO« U GRADINI POKRAJ VIROVITICE

Sudjelovalo 14 ekipa

Upovodu obilježavanja 20. obljetnice državnosti Republike Hrvatske i u znak sjećanja na nikad prežaljene svoje sumještane, hrvatske branitelje Darka Habenšnusa i Mirka Pejića, koji su položili svoje mlade živote u temelje neovisne i demokratske hrvatske države, Zavičajni klub Slankamenaca organizirao je Memorijalni turnir u malom nogometu »Darko i Mirko«. Turnir je održan prošle subote u Gradini, općinskom mjestu pokraj Virovitice, u Virovitičko-podravskoj županiji, a započeo je polaganjem vjenaca i paljenjem svjeća kod Središnjeg križa za sve poginule hrvatske branitelje. Uz obitelji poginulih, predstavnike općine Gradina na

čelu s načelnikom Draženom Peićem, izaslanstvom Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata predvođenim predsjednikom Skupštine prof. Vlatkom Fijalom te predstavnicima udruga proisteklih iz Domovinskog rata i gardijskih brigada »Gromovi« i »Tigrovi«, vijence je položio predsjednik Zavičajnog kluba Slankamenaca Andrija Mesić, dok se tajnica Antonija Fijala ukratko prisjetila kratkog životnog puta ove dvojice hrvatskih vitezova koji su svojom krvlju platili

PROSLAVLJENI NEBESKI ZAŠITNICI OSIJEKA

Učetvrtak, 29. lipnja, na blagdan Svetih Petra i Pavla, Osijek je dostoјno obilježio nadnevak nebeskih zaštitnika svećanim misnim slavljem kojega je vodio nadbiskup đakovačko-osječki mons. *Marin Srakić* u koncelebraciji s biskupima mons. *Antunom Škvorčevićem* iz Požeške biskupije i mons. *Durom Gašparovićem* iz Srijemske biskupije te pomoćnim biskupom *Durom Hranićem*. Kao i svake godine osječka je crkva bila prepuna vjernika, a nakon misnoga slavlja prešlo se na Trg Ante Starčevića gdje je upriličen povratak Ružičeve skulpture »Ljudi«, koju Osječani od milja zovu »Grupa građana«.

Čast otvoriti svečanost pripala je predsjedniku Gradskoga vijeća *Gordanu Matkoviću*, koji je pozdravio goste, oko dvije tisuće nazočnih građana i posebice predstavnike gradova prijatelja, koji su i ovoga praznika došli u Osijek.

»Prije šest godina ovaj je spomenik uklonjen sa središnjeg trga radi rekonstrukcije i drag mi je da je danas tu vraćen na radost brojnih generacija Osječana koje su uz njega odraštale i rado ga nose u sjećanju. Ovako će i nadalje mamiti najmlađe Osječane i nove generacije grada na Dravi, koje nanovo

Povratak Ružičeve skulpture

mogu pamtitи ljepotu i dobrotu »Ljudi«, rekao je Matković.

Matković je ujedno otvorio i 11. osječko ljetu kulture, tradicijsku manifestaciju po kojoj se prepoznaje čitava ova regija i cijeli Istok Hrvatske. U dvadesetak narednih dana Osijek će ponovno biti Art-republika, što je samo potvrda tvrdnje da se Osijek, ljeti i kultura vole javno. Osim toga, kultura će ponovno povezati tri gradske cjeline, Gornji grad, Tvrđu i Donji grad i sjediniti energiju izvođača, energiju posjetitelja i energiju ovog raskošnog grada.

I doista, na susjednoj lokaciji,

na Trgu Ivana Pavla II., ispred Strossmayerove konkatedrale, održan je koncert na otvorenom uz nazočnost barem tisuću Osječana i njihovih gostiju. Organizator koncerta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, premio je vrlo bogat i zanimljiv program u kojemu su sudjelovali kazališni orkestar, zbor i 12 solista, a na programu su bila djela *Verdija*, *Puccinija*, *Bellinija*, *Rossinija*, *Mancinija*, *Webera*, *De-Curtisa* i drugih svjetski poznatih skladatelja, a sve je to bilo pod ravnjanjem mladog zagrebačkog dirigenta *Filipa Pavišića*, koji je odne-

davno ravnatelj Opere osječkog HNK-a.

Ovogodišnje Osječko ljetu kulture, rekao nam je redatelj *Robert Raponja*, najavljen je kao raspjevano i rasplesano, i HNK nudi predstave pune duha koje će oduševiti posjetitelje i izazvati i smijeh i suze. U narednih 18 dana programi će se odvijati na 13 ponuđenih destinacija, od središnjeg osječkog trga do donjogradskog Trga Nikole Tesle, a najčešće u Tvrđi, kod Vodenih vrata, u dvorištu Rektorata, galerijama Kazamat i Walderer, Glazbenoj školi Franje Kuhača i Arheološkom muzeju, ali i u osječkom HNK-u i Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića. Raponja je navijestio i bogat baletni program i pozvao sve ljude dobre volje da dođu na Osječko ljetu kulture.

I za kraj *Pero Horvacki*, zamjenik gradonačelnika Subotice, koji se pohvalio kako je četvrti put na obilježavanju blagdana Sv. Petra i Pavla, a u šali je na prijemu kod predsjednika Vijeća Matkovića i dogradonačelnika *Lovokovića* i *Vrdoljaka* izjavio kako se ne osjeća ugodno ako barem jedanput mješevito ne boravi u gradu na Dravi. Inače, od pozvanih 14 predstavnika gradova prijatelja Osijeka, odazvalo se njih 9.

Slavko Žebić

slobodu Hrvatske i čija su imena zlatnim slovima zapisana u povijesti.

Nakon polaganja vijenaca, za Darka Habešnusa i Mirka Peića služena je sv. misa u gradinskoj župnoj crkvi sv. Ilike Proroka, na kojoj im je župnik *Ivan Pofuk* još jednom zahvalio na domoljublju i žrtvovanju svojih života za slobodu života i slobodu Hrvatske, te pohvalio Zajednicu protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, odnosno Zavičajni klub Slankamenaca na čuvanju kolektivne svijesti srijemskih Hrvata, kao i onih koji su sebe utkali u budućnost Hrvatske.

Memorijalni turnir u malom nogometu »Darko i Mirko« održan je u dvorani osnovne škole u Gradini, a za pobednički prijelazni pehar natjecalo

se 14 ekipa: »Detkovac – Slaven«, »Gradina«, »Peić«, »Gromovi«, »Mesić grupa«, »Pinki - VTC«, »Crne mambe«, »Zagreb«, »Mladi Gromovi«, »Žuti makazari«, »Novigrad«, »Virovitički klinci«, »Organizacijski odbor« i ekipa »Zadnji - veterani Gradine«.

Nakon petosatnih nogometnih majstorija i bučnog navijanja brojne publike iskristalizirali su se najbolji na turniru: treće mjesto osvojili su »Mladi Gromovi«, druga je ekipa »Peić« (nazvana po Mirku Peiću), a pobednici ovogodišnjeg Memorijalnog turnira su mladići iz ekipi »Novigrad« iz Novigrada Podravskog.

Proglašenje najboljih i svečana dodjela osvojenih pokala održana je na zajedničkoj večeri u Društvenom domu Gradina, a svi su se složili s prijedlogom da se sljedeće godine Memorijalni turnir u malom nogometu »Darko i Mirko« ponovno održi te da postane tradicionalan.

Zlatko Žužić

KRONOLOGIJA od 8. do 14. srpnja

8. SRPNJA 1773.

Odgovarajući na predstavku Gradskog vijeća Svetе Marije (Subotice) predstojnik Franjevačkog reda iz Rima piše: »Molba grada je saslušana te je ovdašnji franjevački samostan uvršten u slavensku provinciju«. Sukladno tomu, ovamo će biti upućeno više slavenskih dušobrižnika.

8. SRPNJA 1895.

Iza dr. *Ištvana Vojnića* – koji na tu dužnost postavljen 17. ožujka 1893. – za velikog župana Subotice i Baje 8. srpnja naznačene godine imenovan je *Endre Schmaus*. Na toj dužnosti ostaje cijelo desetljeće. Poslije njega nadžupani su: *István Bezerédy*, dr. *Sándor Purgli* i dr. *Endre Balogh*. Nakon izbjivanja Károlyijeve revolucije, u jesen 1918. godine u Mađarskoj, veliki župan Baje i Subotice je *Luka Pleskonjić*.

8. SRPNJA 1911.

Aleksandar *Lifka* izabran je za ravnatelja subotičke filijale Mađarskog znanstvenog društva, on je s punim uspjehom radio ne samo na uvođenju ovoga instituta, nego i na polju filmske umjetnosti, na opće zadovoljstvo građana.

9. SRPNJA 1786.

Budući da je potkraj svoje vladavine zaratio s Turcima, austrougarski car i ugarski kralj *Josip II.* posjetio je slobodni kraljevski grad Maria Theresiopolis, odnosno Suboticu, kada je počela koncentracija postrojbi za pohod protiv Osmanlija. Car je u naš grad stigao oko 10 sati prije podne, a ispred Gradske kuće priređen mu je svečani doček, ipak ponešto suzdržan, vjerojatno prema naputku s (naj) višeg mesta. Vladar se kratko zadržao u gradu, zatraživši

poneku informaciju od bilježnika *Antuna Parčetića* i raspisujući se, usput, za razdaljinu od Subotice do Sente. Na kraju je pošao prema Senti, dok je njegova pratrna krenula prema Segedinu.

9. SRPNJA 1858.

Novi članovi Općinskog vijeća postali su: *Gottfried Arnold*, *Josip Antunović*, *Ede Csurda* i *Árpád Hideg*. Njihovo je naimenovanje, međutim, obnarodovano tek 23. srpnja.

10. SRPNJA 1909.

Kupalište Palić dobilo je prve električne, lučne svjetiljkice, na opće zadovoljstvo Subotičana i gostiju toplica, kojime je lijepo, dapače raskošno osvijetljen prostor ispred ondašnje slastičarne i Velike kavane »Vigado«.

10. SRPNJA 1979.

Otpočeli su zemljani radovi na izgradnji kružnog puta oko jezera Palić, u dužini od 2100 metara, kao i prilaznih putova u ukupnoj dužini od oko 500 metara.

10. SRPNJA 1987.

U 74. godini preminuo je *Bela Tikvicki*, glazbeni pedagog, skladatelj, istaknuti javni djelatnik, autor monografije »Horske kompozicije od narodnih do operskih horova«, koja je tiskana posthumno, 2002., nakladom Bunjevačke matice.

11. SRPNJA 1820.

Kraljevski povjerenik *Scultéty* uputio je Gradskom vijeću obrazac po kojem je trebalo evidentirati oranice u Istočnim ugarnicama. Stoga je naredio da mu se žurno dostavi izvješće o regulacionoj crti do koje se mogu prostrirati vinogradni. Istodobno, Komisiji za uređenje i uljepšavanje grada uputio je

opaske glede uređenje ulica, te njihove čistoće i sigurnosti.

11. SRPNJA 1875.

Ministar prosvjete ugarske Vlade suglasio se s prijedlogom Subotice o osnutku Ženske građanske škole. Nastava u ovoj višoj pučkoj školi, smještenoj u zgradi na uglu Ulice Maksima Gorkog i Puta Braće Radić, započela je u jesen iste godine.

11. SRPNJA 1977.

Tvornica »Bratstvo« sklopila je ugovor o proizvodnji opreme za vojvodanske i druge šećerane u vrijednosti od oko 700 milijuna dinara.

11. SRPNJA 1988.

Radi prikupljanja potrebnih sirovina za izradu nakita i ukrasnih predmeta, subotički »Aurometal« od građana pozajmljuje zlato, na godinu dana, uz kamatnu stopu od 12,5 posto – u čistom zlatu!

12. SRPNJA 1798.

Gradsko vijeće slobodnog kraljevskog grada Maria Theresiopolis, nadalje gradski tribun, zajednica plemića i građana, suglasili su se i obvezali glede okončanja naseljavanja Sandora. Novo je naselje trebalo imati 69 urbajalnih lanaca zemljišta. Svaka sesija bit će u obvezi davati četiri dobra konja za podvoz. Onaj tko ne bude u mogućnosti izvršiti ovu obvezu – gubi dobivenu zemlju.

12. SRPNJA 1828.

Posredstvom gradskog vijećnika *Šime Mukića* u dužnost ravnatelja gradskih pučkih škola uveden je *Josip Sarić*, dodatašnji nadbilježnik Subotice. Zahvaljujući suradnji ove dvojice istaknutih javnih djelatnika grad ubrzo potom dobiva još nekoliko nedostajućih škola.

13. SRPNJA 1879.

Rođena je *Jelena Čović*, prva akademski obrazovana žena slikarica i profesorica crtanja na Višoj djevojačkoj školi i Zanatsko-trgovačkoj školi u Subotici. Likovnu umjetnost studira u Šopronu, Pešti, Münchenu i Parizu. Iza nje je ostao bogat stvaralački opus koji obuhvaća oko dvije i pol tisuće ulja, pastela, akvarela i crteža. Preminula je 13. listopada 1951. godine.

13. SRPNJA 1970.

Na dionici od Pošte do Gradske bolnice počela je izgradnja međunarodnog puta E-75.

14. SRPNJA 1947.

U sklopu Gradske bolnice otvoren je Dječji odjel.

14. SRPNJA 1950.

Vlada Narodne Republike Srbije dodijelila je državnu nagradu maestru *Milanu Asiću*, skladatelju, glazbeniku, ravnatelju Subotičke filharmonije. Tih godina ovaj se orkestar, u zemaljskim razmjerima, smatrao trećim prema svojim izvođačkim umijećima i dostignućima.

14. SRPNJA 1972.

Priopćeno je da je Izvršni odbor Općinske zajednice kulture u Subotici prihvatio prijedlog novog Uredništva književnog časopisa »Rukovet«, budući da je prethodni sastav zbog svog sudjelovanja u Maspoku bio prinuđen podnijeti ostavku. Novi glavni i odgovorni urednik postaje *Petar Vukov*, a članovi Uredništva su: *Petar Andonović*, *Ivica Jakočević*, *Josip Klarski*, *Zoltán Magyar*, *Sonja Medanski-Gereg*, *Vladimir Stevanov*, *Ivanka Rackov* i *Marija Šimoković*.

Članovi Cro Arta na koloniji u Mohaču

MOHAČ – Dvojica članova udruge Cro Art iz Subotice, Šandor Kerekeš i Laslo Kelč, sudjelovali su u subotu, 2. srpnja, na trećem sazivu likovne kolonije »Panon« u Mohaču, koja je okupila slikare iz triju država – Mađarske, Hrvatske i Srbije.

Kolonija je održana u sklopu tradicijske manifestacije »Pranje na Dunavu«, koju već treću godinu zaredom organizira Šokačka čitaonica iz Mohača. Kolonija je održana na spomen čuvenom slikaru iz Mohača Đuro Šarkiću. Osim članova Cro Arta, sudjelovali su i članovi udruge Baranja art Petrik i Rada Zalaj, te Đuro Šarkić mlađi i Franjo Takač iz Mađarske.

Prvi šokački mjuzikl u Zagrebu

ZAGREB – U dvorani Međunarodnog centra kulture u Travnom, u izvedbi Kulturno-umjetničke udruge Kristal-Sladorana, 1. srpnja održan je prvi šokački mjuzikl »Bećarske vatre« autora Ivana Božidara, piše matis.hr. Mjuzikl je okupio veliki broj obožavatelja slavonske tradicijske kulture i prijatelja Slavonije, koji žive u Zagrebu.

Održan je kao dar Društvu u za promicanje kulture i baštine »Šokadija-Zagreb« u povodu njenog stotog rođendana.

»Bećarske vatre« su jednostavna glazbena priča o radostima, ljubavima, sjeti i mladenačkoj obijesti i prkosu Slavonaca. U vrijeme jeseni, kada su svi radovi u polju okončani, Šokci se predaju veselju, tražeći usput i odgovore o smislu života.

Tekst je posložen kao oda Slavoniji, s deset originalnih slavonskih pjesama, pet odabranih folklornih brojeva koji izviru iz samog libreta, te veselih, duhovitih poskočica, i sve se to nadovezuje u brzom ritmu osebujnog tamburaškog slavonskog temperamenta, rekao je Himzo Nuhanović, redatelj predstave. Prije održavanja mjuzikla promovirana je knjiga »Do stana i natrag« autora Ilijе Babića.

Zagrebački solisti otvaraju Novosadsko glazbeno ljeto

NOVI SAD – Poznati hrvatski glazbeni ansambl Zagrebački solisti otvorit će manifestaciju »Novosadsko glazbeno ljeto« nastupom u ponедjeljak, 11. srpnja, u Sinagogi s početkom u 21 sat. Solisti će biti: Sreten Krstić – violina i Aleksandar Milošev – viola. Na programu su djela Corellija, Mozarta, Respighija, Paraća i Šostakovića.

Ulaznice se mogu kupiti u Muzičkoj omladini Novog Sada (Katolička porta 2/II, tel. 021 452 344) radnim danima od 8 do

14 sati, kao i dva sata pred početak koncerta na mjestu održavanja programa. Cijena ulaznice je 300 dinara.

Novosadsko glazbeno ljetu, koje će trajati do 19. kolovoza, ponudit će ukupno trinaest programa na različitim lokacijama u gradu. Nastupit će umjetnici iz naše zemlje, ali i iz Hrvatske, Slovenije, Mađarske, Njemačke, Italije, Belgije, Rusije, Brazila i SAD-a.

Organizator manifestacije je Muzička omladina Novog Sada, a pokrovitelj Grad Novi Sad.

Žilnikov novi film premijerno u Motovunu

MOTOVUN – Najnoviji film Želimira Žilnika »Jedna žena – jedno stoljeće« bit će premijerno prikazan na 14. filmskom festivalu u Motovunu, koji se održava od 25. do 29. srpnja u tom hrvatskom gradiću.

Žilnikov novi dokumentarac, nastao na osnovu iskaza, intervjuja i rekonstrukcije, kroz životnu priču junakinje, gotovo sto godina stare Dragice Srzentić, otkriva veliki broj događaja značajnih za jugoslavensku povijest i vrijeme poslije Drugog svjetskog rata.

Ilustracije Igora Kordeja u MSUV-u

NOVI SAD – Do 19. srpnja u Muzeju suvremene umjetnosti Vojvodine u Novom Sadu (Dunavska 37) može se pogledati izložba ilustracija poznatog hrvatskog strip crtača Igora Kordeja.

Igor Kordej (Zagreb, 1957.) aktivan je na strip sceni preko 30 godina. Radovi su mu objavljivani diljem Europe, u SAD-u, Kanadi i Latinskoj Americi, i nalaze se u brojnim javnim i privatnim kolekcijama, od Nacionalne kongresne knjižnice u Washingtonu, do Lucasovog filmskog studija. Dobitnik je više nagrada.

Festival marijanskog pučkog pjevanja u Monoštoru

BAČKI MONOŠTOR – Šesti po redu, Festival marijanskog pučkog pjevanja bit će održan sutra (subota, 9. srpnja) u crkvi sv. Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru. Na ovogodišnjem festivalu izvodit će se uskrsnje pučke pjesme, a sudjelovat će pjevačke skupine KUD-ova i crkvenih zborova iz Srbije (Vojvodine), Hrvatske i Mađarske. Organizator festivala je KUDH »Bodrog« iz Bačkog Monoštora. Početak manifestacije je u 18 sati.

Josipa Lisac najavila koncert preko video linka

SUBOTICA – Poznata hrvatska pjevačica Josipa Lisac održat će koncert pod nazivom »Živim po svome« 31. srpnja na Ljetnoj pozornici na Paliću. Tim povodom u ponedjeljak je u kafiću Sax održana konferencija za novinare na kojoj se spomenuta pop diva obratila putem video linka iz Zagreba. Kako je poručila, publika na subotičkom koncertu može očekivati izbalansiran program kojega će činiti stari hitovi, ali i najnovije pjesme. »Nisu potrebne nikakve pompe, nikakvi spektakli. Važno je da se ljudi susretnu. Prijateljstva se stvaraju kroz glazbu«, rekla je ovom prigodom Josipa Lisac.

Karte za koncert mogu se kupiti po cijeni od 1.500 din na prodajnim mjestima Eventima, a detaljnije informacije dostupne su na njihovoj internetskoj stranici eventim.hr.

Koncert Josipe Lisac organizira se u okviru obilježavanja stogodišnjice žetvene svečanosti Duždianca, a počinje u 21 sat.

PETROVAČKI KONCERT ORKESTARA HGU »FESTIVAL BUNJAVAČKI PISAMA«

Operne arije u pratnji tambura

Sjedinjavajući zvuk tambure s opernim vokalnim izvođenjem, mladi tamburaši načinili iskorak u dosadašnjoj praksi tamburaškog muziciranja u Subotici

Uželji da prikažu ono što su tijekom godine uradili, te obilježe završnicu glazbene sezone, tamburaši Hrvatske glazbene udruge »Festival bunjavački pisama« priredili su svoj godišnji koncert, koji je održan u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće u srijedu, 29. lipnja, na blagdan Sv. Petra i Pavla.

Ova se glazbena večer sastojala iz tri djela. Prvo se publici predstavio Dječji tamburaški orkestar pod ravnateljem profesorice Muzičke škole u Subotici Mire Temunović. Oni su izveli skladbe: tradicional »Slavujev poj«, »Mali konjanik« Save Vukosavljeva, »Slatka pitanja« Maje Roglić, »Stari rokok«, »Kišobran za dvoje« (vokalni solist Luka Skenderović), te glazbu iz filma »Most na rijeci Kwai«.

Dječji tamburaški orkestar FBP djeluje punih šest godina, od nastanka Smotre dječjih zborova i pjevača. Članovi orkestra su učenici subotičke Muzičke škole i polaznici tambure HGU »Festival bunjavački pisama«, a

uzrast djece je pretežno osnovnoškolski. Orkestar ima osnovnu zadaću pratiti mlade pjevače na smotri, ali na svom repertoaru ima i orkestarske skladbe. Orkestar djeluje i kao orkestar Muzičke škole u Subotici. U okviru svojih obveza prema školi, orkestar je ove godine bio na dvama važnim natjecanjima, na kojima je osvojio prve nagrade: pokrajinskom natjecanju – Festivalu vojvodanske tambure u Kikindi i Festivalu muzičkih škola Srbije u Knjaževcu.

VELIKI ORKESTAR

U drugom dijelu koncerta, Veliki festivalski orkestar izveo je skladbe vojvodanskih skladatelja pisane za tamburu, ali i poznate skladbe klasične glazbe prilagođene za tamburaški orkestar. Publika je imala prigodu čuti: »Bunjavačku elegiju op. 82« dr. Josipa Andrića, »Concertino za basprim, I. stavak« Save Vukosavljeva (solo basprim: Matija Temunović), glavnu temu iz »Deus ex Alexandra Brandoma,

»Romancu u G-duru« Julija Njikoša, »Alla Turcu« W. A. Mozarta, »Perzijski marš op. 289« J. Straussa te Montyjev »Csardas« (prim solo: Miran Tikvicki).

Festivalski tamburaški orkestar osnovan je prije 11 godina kao orkestar za pratnju interpretatora na festivalima. Članovi orkestra su učenici srednje Muzičke škole u Subotici, kao i oni koji inače vole svirati tamburu. Kao i dječji orkestar, i ovaj ima svoje samostalne nastupe, te sudjeluje na natjecanjima u okviru školskog programa. Tako je ove godine nastupio na Festivalu vojvodanske tambure u Kikindi i u svojoj kategoriji osvojio prvu nagradu. Tijekom proteklih godina orkestar je imao i više zapaženih nastupa, primjerice, na promociji knjige »Kulturna povijest bunjavačkih i šokačkih Hrvata« Matije Evetovića, javnom snimanju emisije »Lijepom našom« u Subotici, sudjelovali su u radu kampa žičanih instrumenata u Pljevljima, na Festivalu ljubavi i vina, Danima Balinta Vujkova,

Sopránistica
Izabella Molnár Megyeri

Izabella Molnár Megyeri rođena je u Subotici gdje je završila i srednju Muzičku školu. Po završetku Akademije, odsjek solo pjevanje, emigrirala je u SAD na doškolovanje i dvije godine kasnije dobiva i magistarsku diplomu. Slijede brojne nagrade na američkim natjecanjima, među kojima se izdvajaju: pobeda na znamenitom natjecanju Metropoliten opere i ove godine kao jedina ženska dobitnica Richard Wagnerove nagrade na Gerda Lissner Fundaciji. Izabella Molnár Megyeri nastupala je širom Europe i SAD-a, a već je iduće godine u srpnju očekuje debi u pariškoj operi.

Hrckovom maskenbalu, Mikinim danima u Beregu, Književnom prelu, za Noć muzeja, na koncertu u Požegi, na koncertu »Impresije iz zavičaja« u Baču...

NASTUP UZ SOPRANISTICU

Vrhunac večeri je svakako bio kada je na pozornicu stupila sopranistica Izabella Molnár Megyeri, rodom iz Subotice a koja sada živi i radi u SAD-u. Ona je uz pratnju tamburaša izvela četiri skladbe koje su se po prvi puta čule na ovom instrumentu, a za koje

je aranžman napisao profesor *Vojislav Temunović*: »Ne poj, krasavica« *S. Rachmaninova*, opernu ariju »Pjesma mjeseca« iz *Dvořákove »Rusalke«*, ariju Saffi iz operete *Johanna Straussa »Zigeunerlied«*, te čardaš iz opere »Šišmiš« *J. Strauss II*.

Sopranistica Izabella Molnár Megyeri kaže kako je ovim koncertom sugrađanima htjela darovati dio svojeg repertoara što ga stalno usavršava na zapadu, ujedno zahvaljujući Subotici za prekrasno djetinjstvo, kvalitetno školovanje te solidnu bazu spremnu za nadogradnju.

»Obožavam zvuk naše tamburice. Taj dio naše kulture sam željela uklopiti u svoj repertoar. Tamburica ima sličan zvuk kao ruska balalajka te smo najprije krenuli s ruskim repertoarom, a potom i s malo klasičnijim zvukom i folklornim stilom uz našu tamburicu«, izjavila je Izabella Molnár Megyeri.

Sjedinjavajući zvuk tambure s klasičnim opernim vokalnim izvođenjem, tamburaši HGU »Festival bunjevački pisama« načinili su iskorak u njegovanju i razvitku tamburaške glazbe u Subotici, istaknuo je potpredsjednik ove udruge, profesor tambure Vojislav Temunović.

Održavanje ovoga koncerta pomogli su: Grad Subotica, Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata, Demokratski savez Hrvata u Vojvodini, Muzička škola u Subotici, te lokalna TV K23 i producijska kuća »Cro Media«, koje su snimile nastup mladih tamburaša i operne dive.

D. B. P.

8. srpnja 2011.

STO GODINA ŽETVENIH SVEČANOSTI U SUBOTICI

Poštanske marke

s motivima Dužjance

Poštanske marke osmisliла je i projektirala Nadežda Skočajić, akademска slikarica-grafičarka, uz stručnu suradnju dr. Andrije Kopilovića i Ljudevita Vučkovića Lamića

U okviru programa proslave 100. godina Dužjance u Subotici su prošlog petka, 1. srpnja, predstavljene poštanske marke s motivima te žetvene svečanosti. Na markama su se našle maketa katedrale sv. Terezije Avilske izrađena od slame koju su izradile Kata Rogić i Mara Ivković Ivandekić 1973. godine, te kruna koju je povodom jubileja Dužjance izradila slama Jozefina Skenderović. Serija maraka sadržat će i vinjete izrađene na osnovi fotografija Augustina Jurige na kojima su predstavljeni risarski radovi i drugi običaji vezani za Dužjancu.

Na svečanosti u Velikoj vijećnici Gradske kuće direktor JP PTT Srbije Goran Ćirić predao je set maraka gradonačelniku Subotice Saši Vučiniću, a potom i ostalima zaslužnima koji su pridonijeli da Dužjanca doživi sto godina.

Poštanska marka s krunom vrijedi 55 dinara i prodavat će se za međunarodni PTT promet, dok je marka s katedralom za domaći promet 22 dinara. Za promociju su napravljene kuverte sa žigom i klasjem žita, a prvi primjerici uručeni su gradonačelniku Saši Vučiniću. Poštanske marke osmisliła je i projektirala Nadežda Skočajić, akademска slikarica-grafičarka, uz stručnu suradnju dr. Andrije Kopilovića i Ljudevita Vučkovića Lamića.

Uz poštanske marke izrađen je i prvi dnevni žig i kuverta prvog dana. Za Suboticu je izrađen također žig s motivom Dužjance i dvije kuverte, kao i maksimum karte.

Nakon serije poštanskih maraka posvećenih stogodišnjici prvog leta Ivana Sarića i stoljeća Dužjance, u najavi je i izdavanje specijalne serije posvećene stogodišnjici završetka izgradnje Gradske kuće.

D. B. P.

LAJČO PERUŠIĆ, AUTOR ZBIRKE PJESAMA »IZA LICA«

Koncem lipnja pojavila se nova knjiga stihova Lajče Perušića pod nazivom »Iza lica«, rođenog Subotičanina koji već desetljećima živi u Zagrebu. Stihovi zabilježeni na njezinim stranicama refleksija su duboke autorove nutrine i nastajali su tijekom godina njegova života i rada. Dugo su bili »uspavani« u njegovim stariim bilježnicama, a sada su ponovno oživjeli unutar korica njegove nove knjige.

Što vas je navelo da nedavno objavljenu zbirku pjesama nazovete pomalo intrigantnim nazivom »Iza lica«?

Ispred lica čovjek se raspoznae po svojim vidljivim osobinama, fizičkim i duhovnim, kroz govor i ponašanje. Čovjek se doživjava po vanjskom izrazu, a često ne znamo o njemu skoro ništa, jer ne ulazimo u njegovu skrivenost duše, u njegovu unutarnji svijet. Ovom sam, dakle, knjigom stihova htio otkriti taj svoj unutarnji svijet koji se ne prepoznae u svakodnevnom kontaktu, pokazati što je to u meni i za lica.

Stihovi su nastajali tijekom mnogih godina. Pisao sam ih, čitao, odlagao, sakuplja i uviđek iznova ih čitao. Mnoge sam, u kojima nisam uspio izraziti željenu misao, naravno bacio, a mnoge izgubio tijekom vremena. Sada sam, eto, nakon dosta vremena otvorio sve svoje stare prašnjave bilježnice koje sam

Poticaj mi je pisati za dušu

Razgovor vodio: Dražen Prčić

uspio sačuvati, neke poderane već, neke sivo-žute listove sa zavinutim rubovima i počeo ih ozbiljno čitati, neke dotjerivati, brusiti im jezik, kao kipar kamen, da ih predam javnosti. Ovom naslovnom metaforom Iza lica želio sam pokazati, osim toga o čemu stihovi namjeraju govoriti, i svoju vlastitu višeslojnost u odnosu na pisanu riječ.

Inspiracija je osnovna pokretačka snaga svakoga umjetnika, a stvaralački poriv potreba za njenom rječitom materijalizacijom. Koji je bio vaš kreativni poticaj?

Poticaj mi je uvijek bio pisati za dušu. Tu moram spomenuti kao izuzetak svoju prvu knjigu »Brazde na licu«, objavljenu 1994. godine, koju sam napisao iz duše i u dahu i odmah je podijelio s javnošću. Inspiracija za ovu knjigu su mi bile s jedne strane vrlo dojmljive slike pejzaža ovog našeg bačkoga kraja, koje su mi neprestano bile pred očima i u sjećanju, te ravnice,

Naklada

Nakladnik je izdavačka kuća ArTresor iz Zagreba, grafički dizajn izradio je Grafički studio Ad hoc iz Zagreba, a vinjete, naravno, ak. slikar Ivan Balažević iz Novog Vinodolskog. Pogovor je napisala Nevenka Nekić.

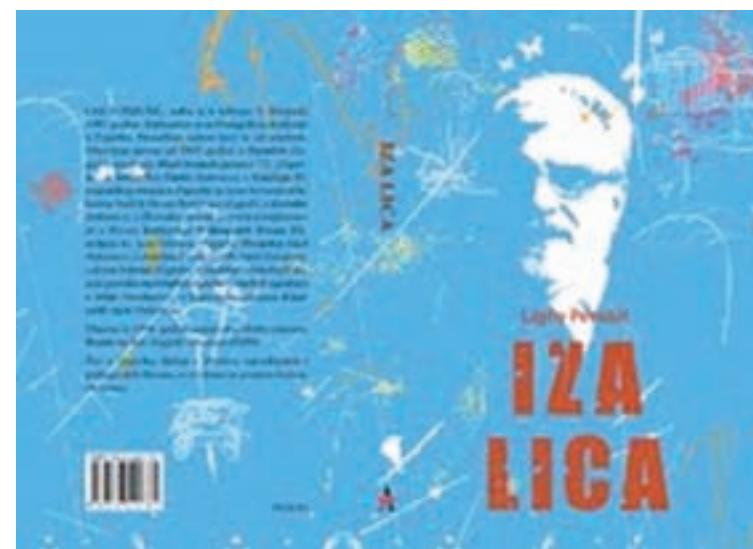
priroda, to nevino nebo, ti obriši ravničarskih vizura: čeljad, salaši, jablanovi, đerme, životinje, ili u urbanim dijelovima: tornjevi crkava i Gradske kuće, dimnjaci tvornica, visoki spremnici za žitarice, krajolik pun crvenih krovova i žutine suncokreta, itd. Dakle, obični

svakodnevni motivi videni na moj način. S druge pak strane, posredstvom životnih stavova i proživljavanja svojih vlastitih iskustava, pripovijedam u svojim pjesmama i svoju priču, priču svog života iz mladosti i zrelijeg doba. Dakle, iznosim sve ono skrivenoiza mog lica.

Nastupajući pred javnosti u ulozi autora, što želite poručiti svome čitateljstvu i kako osobno doživljavate odnos prema književnosti?

Kao što sam već spomenuo, želja mi je moje viđenje stvari, onoga najljepšega što nosim u sebi, pretočiti u riječi i predati javnosti, te na taj način probuditi i kod drugih ljudi onaj skriveni tonom, kipar dlijetom, slikar kistom itd. Ona je u meni rasla i bujala, a ja nju izgovarao, pročuvavao, oblikovao. I tako sam malo po malo spoznavao sve njezino bogatstvo, njezinu širinu, visinu i dubinu, životnost i bezvremenost. Posebno kao sredstvo ljudskog sporazumijevanja, ono nešto najdublje u biću što čovjek najčešće i ne primjećuje u sebi i oko sebe, a doživljava.

Riječ sam doživljavao u knjižkom obrascu čitajući raznu literaturu - od znanstvene do zabavne, od književne poezije do proze, budno pazeći kako se njeguje i pisana i govorna riječ, na bogatstvo stilskih

ili zataškani osjećaj lijepoga, bez obzira radi li se o podneblju o kojem govorim ili nečemu drugome. Jer u ljepoti je vječnost. Gledamo li književnost primarno kao umjetnost riječi, pa onda i poeziju ili prozu kao umjetničko djelo, tada mogu reći da mi je upravo riječ došla u dar, kao nešto neukradivo i nenadoknadio. Njome sam bio zaokupljen u želji za umjetničkim stvaranjem isto kao glazbeni

figura i samu tečnost izričaja. Kao intimni zaljubljenik u riječ, čitao sam razne autore od kojih sam učio sve složenosti tog sredstva umjetničkog izraza. Tako, da ne nabrajam pojmenice autore, čitao sam hrvatske klasične, pisce romantizma, realizma, pisce prošlog stoljeća, kao i suvremene pisce. Također i bačke pisce starije i mlađe generacije. I neke strane pjesnike koje sam posebno

volio, primjerice *Garciu Lorcu*, *Thomasa S. Eliota*, *Jesenjina* i dr. No, od njih nisam preuzeo, barem se tako nadam, onu njihovu formu koja mi nije ležala, već sam nastojao izraditi svoju slobodnu formu, čas šire, čas uže naracije, a često i formu zgrčenog stiha, kako bih čitatelju što intimnije dao naslutiti što to otkrivam iza lica. Prema tome, moj odnos prema književnosti je onakav kakvog ga uspijem upiti, mene zanima također odnos književ-

Promocije

Na jesen, kad se malo ohladimo od ljetnih vrućina, planiram predstavljanje zagrebačkoj publici, gdje još uvek vlada dobro zanimanje za poeziju, zatim ispred članova i simpatizera društava koja okupljaju Hrvate iz Vojvodine u Zagrebu, a bude li interesa i u Subotici, Somboru...

nosti prema meni, a on će biti onakav kako će ga odrediti ove pjesme, njihov stil i umjetnička izražajnost riječi. Kritičarsko oko će to najbolje zamjetiti.

Možete li nam, na koncu ovoga razgovora, malo pojasniti određene tematske cjeline u vašoj novoj knjizi?

U knjizi se nalazi izbor iz pet ciklusa pjesama: Iza lica žedan, Iza lica brazde, Vukovarska rapsodija, Iza lica dnevice i Licem u lice križu. Naslovi ciklusa daju metaforičko prepoznavanje pjesama po njihovoj tematiki. Kroz sintagmu brazde upuštam se zapravo u djetinjstvo, ali i u ispit savjesti u odnosu prema zavičaju. Zavičaj mi je uvijek sveprisutan, iz njega sam crpio nadahnjivalačku snagu. Ovu knjigu sam, i to moram reći, posvetio svojim unučicama *Magdaleni* (7) i *Matiji* (4), mojim najvjernijim prijateljcicama, kako bi se jednoga dana i one, i ne samo one, ponosile granom malom, ali finom.

VERA MIŠ – »SAT PRIJE SVITANJA«, NAKLADA OPĆINE MALINSKA-DUBAŠNICA, 2010.

Začudan spoj ravnice i mora

Pjesnici se uglavnom skrivaju od mučne stvarnosti i temeljito njeguju svoju duboku boru na umornom licu. Uzrok je toj bolesti pjesnički opći ideal – ne pjevati o ljubavi onako kako smo je doživjeli, već kako smo je željeli doživjeti, ne pjevati o mladosti kakva je bila, već kakva je trebala biti. Tako i Veru razotkrivaju miješanje stvarnosti i sanja, vjere i ljubavi, ali i otkrivanje raspadanja ljubavi i rađanje nadahnuća, sve u ime poezije

Miriše kamen/ pucketna vatrica/ proliveno vino. Svemir tih/ tek zvijezde svijetle. Završni je to stih Verine pjesme »Nek tako i ostane« iz zbirke »Sat prije svitanja«, kojom nam poručuje da njena zvijezda još uvijek svijetli na pjesničkom nebu. A upaljena je u rodnim Hrtkovcima, u proljeće, ali tko zna gdje je te noći sjao mjesec. Prve je stihove objavljivala već u osmoljetki na zidnim novinama, a prva joj zbirka pjesama izlazi 1995. godine, ali ona je već u Malinskoj na otoku Krku.

Škrta na riječima kada govori o sebi, ali zato opija stihom čudesnim i pitkim, mekim kao paperje kojim vrijedne Srijemice pune jastuke, začudnim kao kiše proljetne što nam nagovještaju sunce. To je *Vera Miš*. »Rođena sam jedne tople proljetne noći u Hrtkovcima, u ravnici Srijema. Djetinjstvo sam provela uz Vranju, ratare i kućanice, ribare, splavare i dobošare. Odrastala sam uz živu vodu, pokraj dudova i žitnih polja koja je znala plaviti tiha, ali nepočudna Sava. Uživala sam u mirisu friškog kruha i lepinje iz bakine furune, trčkarala bosonoga po baščama i bostanima, savskom pjesku i prašnjavim sokacima hrtkovačkim. Divila se stoljetnih hrastovima i moćnim i opakim virovima Save, koja već stoljećima zapljuje prastaro arheološko nalazište Gomolavu.«

PUKOTINE SMISLA

Te 1995. godine iz tiska joj izlazi prva zbirka »Zelena polja ravnice«, 1977. i druga, naslovljena kao »Nema te«, zatim tri knjige pjesama za djecu i 2005. godine knjiga pjesama »Previranja«. Pet godina poslije tiskana je i zbirka o kojoj govorim, »Sat prije svitanja«, uradak koji će novo oduševiti ljubitelje lijepo riječi. Predgovor i najnovijeg izdanja potpisuje prof. Milena Žic, koja analizirači Verine pjesme otkriva kolebljivu, liberalnu psihu koja upija upute za život sa svom skepsom i nevjericom, no još uvijek je bezazleno svoja. »I u ovoj se knjizi nanovo javlja svjetonazorski, sudbinski, egzistencijalno i etički nerazdvojiva spojnica s njezinim prijašnjim zbirkama. Slobodni stih vrlo je pogodan za njegovanje tog međuodnosa Verine životne trpkosti i smirenosti. Ali kao da autoricu ništa spomenuto na zadovoljava. Pukotine smisla krpa relativnošću, zastajanjem, odmakom i povlačenjem, ali se ne predaje«, kaže Milena Žic.

Pjesnici se uglavnom skrivaju od mučne stvarnosti i temeljito njeguju svoju duboku boru na

umornom licu. Uzrok je toj bolesti pjesnički opći ideal – ne pjevati o ljubavi onako kako smo je doživjeli, već kako smo je željeli doživjeti, ne pjevati o mladosti kakva je bila, već kakva je trebala biti. Tako i Veru razotkrivaju miješanje stvarnosti i sanja, vjere i ljubavi, ali i otkrivanje raspadanja ljubavi i rađanje nadahnuća, sve u ime poezije.

SPOJ RAVNICE I MORA

Njena je nova zbirka začudan spoj ravnice i mora, jer dugi život na kamenu uz more oblikovao je novi Verin stih. Otvara joj se put do morske površine, mada dolazi iz ravnice gdje je zemlja uspavana bez sedativa, poklanja svu ljubav vjetru i kiši i oprasta pticama. Svim pticama koje odlaze. I lastavici. Ali lastavica se nanovo vraća. Ona kaže ne. Ne više.

Kako povjerovati nekomu tko tako rezolutno odbija povratak. A ustvari se vraća, jer Vera se stihom vraća svojoj ravnici, Srijemu i Hrtkovcima. Prelazi rijeku u čamcu koji propušta vodu, ali vuče je ta druga obala. Toga dana, kada su kukuruzi bili visoki i zeleni, ona spušta kofere na prag svojega djetinjstva, a topli je ravniciarski vjetar oslobađa malodušnosti. I odnekud slika pokojne bake Lucije, udovice čiji je muž stradao u nekom od ratova koji su tutnjali podatnom srijemskom ravnicom, baca snoplje žita visoko u nebo, a Vera se vrlo jasno sjeća bjeline košulje i k'o snijeg bijelog skuta.

To se ona nanovo otvara ravnici, jer napokon su njih dvije same, prepustene sebi. Selo je nekako pusto, dvorišta prazna, a u svakom na prostrtom štriku, na žici, vise crne marame, natopljene suzama. Suze su dugo životarile u pitomom srijemskom selu, šokačkom, hrvatskom. Taj mir i tišinu iznenada naruši zvuk zvona, crkvenog zvona s tornja župe svetoga Petra, a Vera se hemingvejski pita - kome zvono zvoni? Daleko od svega ona razmišlja o satu prije svitanja. Doima mi se poput Crvenkapice, no otkako se pojavio i šumski vuk, Rene, prosti sam zabrinut za nju.

Toplo vam preporučujemo ovu lijepu knjigu tiskanu u Rijeci, Tiskara Šuljić, u nakladi općine Malinska-Dubašnica. Na stotinjak stranica formata A 5 Vera prostire pred nas život svagdanji dočaran ljestpotom pjesničkog izričaja.

Slavko Žebić

TAVANKUĆANI PROSLAVILI BLAGDAN SRCA ISUSOVA

Ljubiti Boga i čovjeka čistim srcem

Blagdan Srca Isusova obilježen je u petak, 1. srpnja, a potom i u nedjelju, 3. srpnja, u istoimenoj župi u Tavankutu svečanim euharistijskim slavljem, koje je predvodio mons. Slavko Večerin, uz koncelebraciju mons. Andrije Anišića i tavankutskoga župnika preč. Franje Ivankovića. Mons. Slavko Večerin u prigodnoj je propovijedi pozvao vjernike da budu ohrabreni Isusovom ljubavlju i čistim srcem ljube Boga i čovjeka.

»Svetopisamska čitanja ovoga blagdana nam, na različite načine, govore o ljubavi. Kao što je Bog svojom neizmjernom ljubavlju izbavio Izraelce iz egipatskoga ropstva i učinio ga svojim predragim narodom, tako je svojom ljubavlju stvorio

i svijet i čovjeka. Bog nas je, pokrenut ljubavlju, bez ikakvih naših zasluga, pozvao iz ništavila u život, spasio nas od grijeha smrti. Ako, pak, Bog iz ljubavi stvara i spašava, ne znači li to da je zapravo Bog u sebi ljubav? Isus je svoju ljubav dokazao svojim probodenim srcem na križu. Naš odgovor prema izazovu Božje ljubavi može biti samo ljubav. Odnos čovjeka prema čovjeku isto tako treba biti ljubav, koja proizlazi iz krotkog, poniznog i čistog srca, jer Isus nam je rekao 'Učite se od mene'. Dakle, vjernik ne može biti vjernik ako ne živi po Isusovu srcu.

Slaveći ovaj blagdan trebamo shvatiti da je naš poziv ljubav, da je naša zadaća ljubiti Boga i čovjeka čistim srcem«, poručio

je u svojoj propovijedi naznačnim vjernicima Slavko Večerin.

Blagdan Srca Isusova poticaj je da stanemo pred srcem koje je išlo do kraja na putu križa, i počnemo stvarati kulturu ljubavi unutar ljudskog društva služeći potrebnima i prepoznavan-

jući Krista u svakom čovjeku koji trpi.

Nakon misnog slavlja u Tavankutu, brojnim je okupljenim vjernicima blagdan Srca Isusova ujedno bila i prigoda za obiteljsko okupljanje i druženje.

Marija Matković

MOROVIĆANE I TAMOŠNJI CRKVU UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE OČEKUJE VELIKI DOGAĐAJ

Priprema za novo marijansko svetište

Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Moroviću, značajna kao spomenik kulture iz 12. stoljeća, na inicijativu šidskog župnika vlč. Nikice Bošnjakovića, želi postati novo marijansko hodočasničko svetište Marije Pomoćnice Kršćana i duša u Čistilištu.

Morovićka marijanska crkva jedina je sagrađena na groblju, te je i u samoj crkvi nekoliko grobova crkvenih velikodostojnika, pa je stoga logično da ovo

bude svetište Marije Pomoćnice Kršćana i duša u Čistilištu. Morović je u srednjem vijeku bio veliko marijansko svetište i arhidakonat za 43 srijemske župe, u kojega su hodočastili vjernici iz čitavog Srijema, Bačke i Bosne. Trenutačno u Moroviću živi oko 15 posto župljana katoličke vjeroispovijesti koji se u ovoj prekrasnoj staroj crkvi okupljaju redovito na svečane mise, te za svetkovine i blagdane Velike i Male Gospe, kao i svakog 2. u mjesecu

cu na molitvu za nakanu pokojnih.

Na inicijativu vlč. Bošnjakovića i uz veliku potporu vjernika Morovića, u ovom mjestu otpočele su pripreme za važan događaj 2. rujna, kada se očekuje dolazak biskupa i proglašenje ove crkve novim marijanskim hodočasničkim svetištem. Tako je u subotu, 2. srpnja, u ovoj crkvi tijekom mise obavljen svečani obred prisege novih članova župnoga pastoralnog vijeća, koje je potvrđio srijemski biskup Duro Gašparović. Svečanom prisegom oni su se obvezali da će vlč. Nikici Bošnjakoviću pomagati u svim pripremama i aktivnostima za ovaj veliki događaj, kao i u svim ostalim poslovima vezanim za vođenje i organiziranje posla župe. Tijekom svete mise obavljen je i svečani obred krštenja jednog starijeg župljana Morovića,

kao i molitva za nakanu pokojnih.

Od tog dana organizirano će se provoditi sve pripreme za radove u crkvi i oko crkve, a u planu je da se postavi ograda, oboji cijela ograda ispred i oko crkve, zatrpuju kanali, postavi kapija, a potom urade krupni radovi, postavi križ sa svjetlećim diodama i pozlatom i uradi cjelokupna rasvjeta ove prelijepo crkve.

Veliki su zadaci i poslovi na pomolu, a uz dobru suradnju između župljana Morovića i vlč. Bošnjakovića, koja je i do sada bila dobra, uspjeh zasigurno neće izostati, kako bi ova povijesna crkva zasjala punim sjajem pred veliki događaj i postala ponovno jedno od značajnih svetišta kako bi se u njoj mogli okupljati vjernici ne samo iz šidske župe, nego i mnogo šire, kako bi se molili za svoje pokojnike.

Suzana Darabašić

NEKA VRIJEME PRED NAMA BUDE VRIJEME POVEZIVANJA I POVJERENJA

Gostoprимstvo

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Svatko je od nas bio dijete. Iz svoga djetinjstva želim s vama podijeliti nekoliko doživljaja. Jedan, koji me se i sada duboko doimlje je čuvanje domaćeg ognjišta. Naša obitelj nije bila velika, ali svakako dovoljno brojna da se po koji put ne slažemo. Kao dijete bio sam dosta nestrašan, pa su često rješenja bila i batine. O, da moji roditelji znaju koliko sam zahvalan za te roditeljske »udarce«. Sigurno ne bih bio danas ovo što jesam da nije bilo njihovog brižnog, ali i strogog odgoja. Ono što bih sada još istaknuo je činjenica da smo se veselili svakom gostu. Zašto? Gostoprимstvo je bila poznata odlika našega naroda.

POSJET

Nedjelja je nakon mise i obiteljskog ručka bila označena ljubavlju prema bližnjemu. Nedjeljom popodne smo išli u posjet (u goste) ili je netko k nama dolazio. Nije se išlo praznih ruku. Nas djecu je to uvijek veselilo. Još jedan razlog radosti gostoprimitva je činjenica da, ako smo se prije i posvadili ili trebali biti kažnjeni, znalo se kad gosti dolaze, ili se u goste ide, kazna se ukida, a naši unutarnji problemi, pa i sukobi, nisu se očitovali pred gostima. Gost je svetinja, pred kim se nije očitovala nesloga, pa se skrivala i neimaština. To nije bila gluma, to je tada bila norma ponašanja. Još više me je veselilo gostoprimitvo, ako su prethodno otac i majka bili u sukobu. Šutnja je za djecu najgora kazna. Nikada se nisu svadili pred nama, ali da je bilo nesporazuma mi djeca smo zaključili po tome što su roditelji bili neobično štutljivi. U radu, kod stola i inače. Sjećam se da se u takvim momentima mama udaljila od stola. Nas je podvorila, ali ona nije jela. Za mene je to bio znak opasnosti. Kako ne jesti, a živjeti? Tada sam molio. Gost nam je došao kao spas. Oni su progovorili, pomirili se i sve je bilo u redu. Uistinu, gostoprimitvo – ono pravo – ne licemjerno, je Božji posjet našoj obitelji i našoj zajednici.

POTREBNA NAM JE ISTINITA POMIRBA

Pred nama su značajni susreti i gostovanja. Počela je Dužjance. Hoće li naša druženja i prijam gostiju uspjeti zaustaviti proces raslojavanja, pa i sve očitijih neslaganja i sukoba? Volio bih kada bi u gostima prepoznali samog Gospodina, koji se očituje i u najmanjima, da

nam navijesti mir i slogu. Tako nam je sada, pred popis pučanstva potrebna ta istinita pomirba. Tako je odgovorno biti danas domaćin, a biti i gost. Koju god ulogu izabereš, nosi sa sobom ogromnu odgovornost. Sveti Augustin piše: »Život neka se hvali tako, da se ište oproštenje. Međutim, što su propali ljudi manje osjetljivi na svoje grijeha, to su znatiželjniji s obzirom na tuđe. Ne gledaju što se može popraviti, nego gdje mogu ujesti. I kako se nisu kadri opravdati, spremni su optuživati. Nije nas tako poučavao naš uzor Isus Krist. ... Nije sebe poštudio, pa stoga nije bestidno ako moli da bude pošteđen.« Isus bi dodao – Tko ima uši da čuje, neka čuje. Drugim riječima, kome je dano da razumije, razumjet će.

NE DOPUŠTAMO DA NAS BOG LJUBI

Sutra je spomendant bl. Marije Propetoga Isusa Petković. Utemeljiteljica jedine hrvatske ženske družbe sestara Kćeri milosrđa trećega reda sv. Franje. Ta jaka žena »iz malenog Blata« imala je veliko srce. Čovjek i nije najveći po svojim intelektualnim sposobnostima, koliko je velik po svome srcu. Intelektualci su neophodno potrebiti, ali ako im nedostaje srce, a u srcu svjetlo – savjest – onda mogu biti i na štetu. Njena vizija svijeta u kom je živjela bila je posve drukčija. Sagnuta nad malim čovjekom, osjetila je njegove potrebe. U njeno vrijeme to su bila siročad (bila su dva svjetska rata), bili su ostavljeni i zanemareni starci. Bila je neimaština. Danas je drukčije. Neimaština je radi nesavjesnosti. Danas je siromaštvo radi tvrdoće srca. Siročad su radi nesloge obitelji, a starci su ponovno zapušteni. Međutim, sada nije dosta poći i proziti. Treba imati njenu ljubav i poći i voljeti. Negdje sam pročitao koji dan, da nije problem u tome što možda mi Boga dovoljno ne volimo, nego je puno veći problem što ne dopuštamo da Bog nas ljubi. Ako dopustimo da Bog nas ljubi, mi ćemo naučiti u toj stvarnosti gledati drukčije. Biti gostoljubiv u srcu i naše susrete obogaćivati radošću, jer ćemo stvarno gledati Njegovim očima, a On kao Otac voli sve, a pogotovo one koji su spremni učiniti na sebi ponajprije korak naprijed. Neka nas, dakle, zagovara bl. Marija Petković, neka nas vodi u našim susretima ljubav prema bližnjemu, pa ćemo i mi kao domaćini i naši gosti osjetiti da je vrijeme pred nama vrijeme povezivanja i povjerenja.

Kulinarski kutak

... i još po nešto...

SKANDINAVSKA SALATA

Potrebni sastojci:

- 4 šnите fileta lososa, haringe, pastrve ili slanih srdelica salata od krumpira
- 1 pečena crvena paprika matovilac – zelena salata

GRAVLAX ILI MARINIRANI LOSOS S UMAKOM

Potrebni sastojci:

- 1-1,5 kg fileta lososa
- 2 vezice kopra
- 2 žlice vegete
- ulje za pečenje
- Za umak:*
- 100 g korijena celera
- 1 žlica vegete
- bijeli papar u prahu
- 2 žlice limunova soka
- 2 žličice brašna
- 100 g maslaca
- šafran
- 100 g korijena peršina
- 100 g bijele repe
- 100 g pastrnjaka
- 100 g mrkve
- 2 žlice narezanog kopra

Prilog:

- 350 g šampinjona

Priprema:

Filete lososa operite, posušite i posipajte vegetom.

Na dno porculanske posude stavite jednu vezicu grančica kopra, na kopar položite filete lososa, zatim stavite ostali kopar i posudu pokrijte folijom. Na pokriveni losos stavite teret, pa odložite u hladnjak i ostavite preko noći. Ribu narežite na manje komade i pecite na ulju sa svake strane oko pet minuta.

Očišćeno korjenasto povrće stavite kuhati u kipuću vodu, voda da prekrije povrće. Dodajte vegetu i kuhanje na laganoj vatri dok ne omekša. Povrće ocijedite i izmiksajte. Umiješajte maslac, šafran, brašno razmućeno u malo vode, limunov sok, bijeli papar i oko 200 ml vode u kojoj se kuhalo povrće. Sve kratko prokuhajte.

Losos poslužite s umakom i pečenim šampinjonima!

SKANDINAVSKI LJUBAVNI KRUH

Skandinavska legenda kaže da su mladići i djevojke koji zagrizu isti okrugli kruh sa sjemenkama lana i sezama, osuđeni da se zaljube!

Potrebni sastojci:

- 300 ml mlijeka
- 1 jaje
- 50 g maslaca
- 400 g pšeničnog integralnog brašna
- 50 g pšeničnog graham brašna
- 2 žličice suhog kvasca
- 1 žličica šećera
- 1 žličica soli
- 2 šlice sjemenki sezama
- 2 žlice sjemenki lana

Priprema

Pripremljene sastojke pomiješati. Mlijeko, jaje i maslac, zatim obje vrste brašna, sol, šećer i kvasac. Zatim obje vrste sjemenki. Ostaviti smjesu da malo naraste i peći u ugrijanoj pećnici na 200 stupnjeva dok ne porumeni.

Kada je kruh pečen, izvaditi ga na rešetku i ostaviti da se prohladi 20 minuta.

SKANDINAVSKA KUHINJA

Hogarova i Helgina kuhinja

Ima nečega u bajkovitim jelima sa surutkom i graševinom, u ovsenoj kaši i voćnim korpicama koje su u svezi s drevnom prošlošću. Potomci Vikinga danas konzumiraju neka od jela koja su jeli i sami Víkinzi

Oni su voljeli dagnje i kamenice. Naslađivali su se ovčetinom, sirom, kupusom, jabukama, jagodičastim plodovima i orasima – svim onim što danas spada u osnovne životne namirnice Skandinavaca.

Víkinzi su gajili perad i guske. Lovili su divlje ptice, losove, jelene i medvjede, baš kao što to čine i njihovi nasljednici. Norvežani tvrde da odrezak od kita, mariniran na odgovarajući način i ispečen na roštilju, može imati tako dobar okus kao i govedina. Neki Švedani luduju za dimljenim konjskim mesom, kojeg nazivaju »hamburgerom« i kupuju ga isjeckanog na tanke šnите.

Skandinavska je kuhinja raznolika: od ribe, svinjetine i peradi, do cikle, krumpira, krasavaca, kopra, peršina i hrena, jabuka pečenih u pećnici ili na roštilju, ali i dimljenih. Jela su pripravljana bez dodataka, pa hrana zadržava sopstveni okus. Upravo je ova veza s prirodom i njenim okusima ta nit koja skandinavsku kuhinju čini atraktivnom.

Izolacija Skandinavije neizbjježno je pomogla nastanak mnogih lokalnih jela i tradicije. S dalekog sjevera stiže jedan od najvećih i najpoznatijih skandinavskih delikatesa – losos u salamuri. U ovom sočnom jelu, pripravljenom sa šećerom, soli, bijelim paprom i koprom, sada uživaju Danci.

Naziv *gravlax*, ili *gravid lax*, *gravlax* *graflax* upućuje na zakopanog lososa ili pokopanog lososa. Ovakav način priprave hrane nas vodi u daleki

losos se dao nježno posoliti, zamotati u koru breze i zakopati u zemlju. Fermentiranje bi učinilo svoje i losos bi ostao sačuvan.

Pokraj izolacije Skandinavije i međusobne izolacije samih Skandinavaca, postoji još nešto elementarnije što je odredilo karakter hrane i kuhanja - klima, i to osobito zima.

Razlog što je veliki dio hrane slanog okusa, ili je dimljen, ukiseljen ili sušen, jest upravo zima.

srednji vijek. Preveliki ulov je dovodio do problema skladištenja ribe, a soli i bačvi je bilo malo. Zbog svega ovoga

Kuhanje na skandinavski način predstavlja ponovo stvaranje prošlosti. Mnogi današnji recepti prenosili su se s koljena

na koljeno, kao vrsta narodnih pjesama.

Finski mit kaže kako su prvo pivo izmisliле tri žene: Osmotor, Kapo i Kalevatar. Priporemajući svadbu dodale su pivu slinu medvjeda i divlji med i tako je nastao pravi *ale* – pivo. Pilo se iz rogova – životinjskih, drvenih ili metalnih.

Branka Dulić

Bakina škrinja savjeta:

Povrće kod kojeg se jede dio koji raste ispod zemlje (napr. mrkva) pere se pod mlazom hladne vode, ono kod kojeg se jede nadzemni dio – pod mlazom mlake vode.

Peršinovo i celerovo lišće te kopar možete osušiti tako da ga zavežete i ostavite u sjeni da se osuši viseći, a ako želite da zadrži lijepu zelenu boju, neko ga vrijeđate držite na suncu.

Zeleno lisnato povrće kuha se otkriveno da ne izgubi zelenu boju. Treba ga kuhati u malo vode i kratko.

POLIKLINIKA

Badawi

Jelene Čović 28, 24000 Subotica, 024/553-774, 024/567-495, 063/508-813
www.badaui-su.com, poliklinika@badaui-su.com

Kućni posjeti, prijevoz pacijenata

Kardiologija, Ultrazvuk, Gastroskopija, Laboratorij, Alergotest

Budwig protokol, Akupunktura, Biorezonanca-SCIO, Detox, Ellman-Radiotalasna kirurgija

Tehnika emocionalne slobode-EFT, Masaža, Bahove kaplje, Bioptron, Magneti i ostalo...

NOVO U POLIKLINICI ! doc.dr sci.med. Stamenko Šušak - Kardiohirurg - Sremska Kamenica

Poliklinika za vašu obitelj

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

TOČKA NA TRBUHU	OGORINA, OGORU-LINA	CYRANOV ORGAN	POLUOTOK, S PULOM	BATINA ILI TAK	NOVINAR VIOMAR	PROKNN SIN ETNE	TELUR	RUSKI PISAC, ILJA	50 GROBNI	ČINILI STARIJIM	"ULTRAVI-OLETNO"	POPREĆNA HIT U TKANJU
UKINUTI VAŽENJE ČEMU: ANULIRATI									BJELOG-LAVI — MJESTO U LICI			
DUELAT-NOŠT UGOŠTIL-TELJA												
NASTATI						FRATARSKI PREFIKS PRIKRETI SVDOU PRIBUTNOST					"TONA" PUJEVĀČ RAHIMOV-SKI	
STO META-RA CET-VORNIIH	ROMAN POLANSKI BISKVITI, BAŠKOTI			SEAN PENN VELIKO PLAMEN U LOGORI-STU		SUPRIZ-NICKA ZAJEDNICA MALA FRITEZA						
FES ILI BERETKA				"LITRA" CRETAK, KOMPA-NIJON	ROBERT FISCHER ATLANTIK RAZOJ			MJESTO KOD OPATIJE NAJTANJE SLOVO				
50 GROBNI	KATICA IVANIŠEVIĆ POJESTI RAZOJ		VIRNUTI, PROVIRITI "RONDO"								TJERATI PRISLOM, Siliti	
PORTUGAL	TJESTENI-NA ZA BOLONJEZ ROBERT REDFORD							RIMSKA JEDINICA CRNA ŠUMARSKA KREDA		"PROGRAM" STIMULANS		
RIMSKO PODZEM- LJE I ORCUŠ			BITI NA ROLAMA RIJEKA U SLOVENIJI INE SORAJ						"SREDNUJ" POK. SUBNJAR IVANDIC			
NANJETI PROSTRI- JELNU RANU												
PRVI VOKAL	SNIMKE GLAZBE ILI GOVORA DE JANEIRO							EMILIA COMILA (EMAI) "ALT"				
SAČEKATI										U. LJ KULUK, RABOTA		
ANTE IVANKOVIC		ARAPSKO PISMO TROPSKI GUŠTER										
TOVLJENJE		ZENJSKO IME KATICA	ČUVENA SVEDSKA DINASTIJA					TERENI ZEMLJISTA ARAFATOVA ORGANIZACIJA				
RIMSKA JEDINICA	ANTE KOSTELIC KRITICA		SARENE PAPIGE SELEN				MODAR NEVOLJA, NEDACA					
50 GROBNI	SKRAMA NA RANI BILJARSKI STAP, TAK					ZENJSKO IME, ZLATICA KUTINA						
VULKAN-SKO GROTO					KLUČOTAJ-NE URAN							
VULKAN NA SICILIJU			AUTOMOBIL KRACE					ARIJAN COMILA				

poniski zapisi, pričekati, emti, ali, arapske, uff, novi, vesel, da, i, aki, arte, plav, kerata, zlata, krateći, kloboci, erma, auto, art, sup, ugostiteljstvo, postali, fra, i, ac, ip, sp, brak, kapet, l, r, la, le, povrtili, p, spageti, t, p, onci, rolat, se prostigjeti, a, rešenje KRIŽALJKE:

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
»Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Vesna Prćić (predsjednica)
Bruno Anušić, Ljiljana Dulić
Ivan Gregurić, Dražen Prćić,
Zvonko Sarić, Josip Stantić,
Thomas Šujić, Tomislav Žigmanov

DIREKTOR

Ivan Karan
e-mail: hrdirektor@tippnet.rs

ODGOVORNA UREDNICA:

mr. sc. Jasminka Dulić
e-mail: hrurednik@tippnet.rs

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:
Zvonko Sarić
e-mail: zsaric@hrvatskarijec.rs

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)

e-mail: dbalkovic@hrvatskarijec.rs

Dušica Dulić (novinarka)

e-mail: dusicad@hrvatskarijec.rs

Slavica Mamuzić (novinarka)

e-mail: smamuzic@hrvatskarijec.rs

Zvonimir Perušić (ekonomija i redaktura)

e-mail: zperusic@hrvatskarijec.rs

Dražen Prćić (sport i zabava)

e-mail: dprcic@hrvatskarijec.rs

Nada Sudarević (fotografije)

e-mail: nsudarevic@hrvatskarijec.rs

Željka Vukov (društvo)

e-mail: zvukov@hrvatskarijec.rs

Mirko Kopunović (dopisništva i korektura)

e-mail: mkopunovic@hrvatskarijec.rs

Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković-Lamić
Josip Horvat

LEKTORICA:

Katarina Vasilječuk

TELEFON:

++381 24/55-33-55

++381 24/55-15-78

++381 24/53-51-55

ŽIRO RAČUN:

355-1023208-69

E-MAIL:

hrvatskarijec@tippnet.rs

WEB:

www.hrvatskarijec.rs

TISAK:

»Rotografika«

doo Subotica

List je upisan u Registar javnih glasila
Agencije za privredne registre Republike Srbije
pod registarskim brojem: NV000315

COBISS SR-ID 109442828

CIP - Katalogizacija

у публикацији Библиотека

Матице српске, Нови Сад

32+659.3(497.113=163.42)

PRIČA O FOTOGRAFIJI

Laskava titula najpoznatijeg gibačkog župnika zasigurno pripada vlč. Antunu Cvrkoviću koji je od ukupno 43 godine svećeničkog poslanja nepunih 30 proveo u župi sv. Ivana Nepomuka u Gibarcu, od 1. studenoga 1924. godine pa sve do 7. ožujka 1954., kada je umro u Gibarcu.

Antun Cvrković rođen je u Vinkovcima 2. kolovoza 1884. u dobrostojećoj seljačkoj obitelji, od oca Ivana i majke Mande, djev. Mecanović, i tu je odrastao s braćom Adamom, Markom, Stjepanom i Josipom te sestrama Maricom, Ivkom, Evom i Evićom. Osnovnu školu završio je u Vinkovcima baš kao i čuvenu vinkovačku, šokačku Gimnaziju, a teologiju je završio u Đakovu, gdje je i zaređen 30. lipnja 1911. godine u vrijeme biskupa mons. Ivana Krapca. Prvo je bio kapelan u Drenju do prosinca 1916., pa u Trnjanima 1917. Zatim je bio župnik u Srijemu, u Slakovcima, Nikincima i Andrijaševcima do početka 1924., kada je povučen u Đakovo na raspolažanje, a 1. prosinca 1924. godine imenovan je za župnika u Gibarcu, gdje je ostao sve do svoje smrti u ožujku 1954. Po potrebi službe jedno je vrijeme bio u Moroviću nakon iznenadne smrti vlč. Ivana Puntarića 1931., no ubrzo u Morović dolazi vlč. Petar Masnić, dalmatinski sin rodom iz Glavica kod Sinja, koji iza Morovića odlazi u Golubince 1933. A već sljedeće dolazi u Kukujevce, gdje ostaje sve do

Najpoznatiji gibački župnik

svoje smrti 23. studenog 1976. godine. I kasnijih je godina vlč. Cvrković službovao u Moroviću, Šidu i Lipovcu, no sve je to vrijeme bio župnikom župe sv. Ivana Nepomuka u Gibarcu, a od 1945. i dekanom Kukujevačkog dekanata.

DOLAZAK U GIBARAC

U Gibarac je vlč. Cvrković došao nakon vlč. Eduarda Ovčarića, zaređenog u Đakovu 1909. Godine, koji je još službovao u Piškorevcima, Gundincima, Šumeću, Kaniži, Gibarcu, Nikincima, Gunji i Bošnjacima, gdje je i pokopan 23. veljače 1971. godine, a rodom je iz Krapine. Vlč. Cvrkovića u Gibarcu je zamjenio vlč. Tomo Takač, koji je za župnika imenovan 29. svibnja 1955., nakon što je bio upravitelj župa u Sotu i Erdeviku. On je rođen u Zemunu 18. studenoga 1922.

godine od oca Josipa i majke Marije, djev. Tandarić. Osnovnu je školu završio u Zemunu, gimnaziju u Zemunu, Varaždinu i Zagrebu, a teologiju u Zagrebu i Tirolu. Zaređen je za svećenika u Innsburku 29. lipnja 1936. u vrijeme nadbiskupa mons. Sigismunda Weitza, a umro je u srijemskom mitrovačkoj bolnici 20. siječnja 1982. godine i pokopan sutradan na rimokatoličkom groblju u Mitrovici.

ŠOKAČKI SIN IZ NARODA

Fotografija koju podastiremo datira iz 1925., a vlč. Cvrković sjedi drugi s lijeva, u društvu profesora i prve generacije maturovane Građanske škole u Šidu, gdje je predavao latinski i filozofiju. Bez sumnje je bio intelektualac, teologiju je doktorirao u Wurzburgu u Njemačkoj, no u Gibarcu je zapamćen kao šokački sin iz naroda koji je prirastao

srcu svih župljana. Vlč. Cvrković podijelio je svete sakramente generacijama Gibarčana, Šidana, Morovičana i inih vjernika u šidskom srezu i svima je ostao u lijepom sjećanju. Nakon njega, duhovnik je još tako dugo bio pok. vlč. Takač, gotovo 27 godina, od 1955. do 1982. Ostali su župnici bili znatno kraće: vlč. Mirko Novak 7 godina, vlč. Đuro Čuraj 3, vlč. Petar Šokčević 2, vlč. Berislav Petrović 8, a ostali još kraće - vlč. Krešimir Bulat, vlč. Dušan Milekić i aktualni vlč. Nikica Bošnjaković, no dolazili su tu još dekan mitrovačkog dekanata prerč. Eduard Španović i vlč. Ivica Zrno.

Vlč. Antun Cvrković umro je iznenada 7. ožujka 1954. godine u 70. godini života i odmah su se okupili župljani i tutori, obavijestili obitelj i rodbinu u Vinkovcima. Sutradan je kamonom prenijet do Vinkovaca, gdje je i pokopan u obiteljskoj grobnici 10. ožujka. Na spomeniku stoji: Ovdje počiva Antun Cvrković, župnik i dekan gibački, i godine 1884. – 1954. Posljednju počast odali su mu svi Gibarčani i brojni Šidani, Morovičani, Kukujevčani, a kovčeg su od crkve do druma, ispred kuće Živke birtašice, nosili Gibarčani Martin i Pava Bajivini, Marin Ubrevkov, Marko Martinov, Mija Maršičev i Martin Strikanov. Od kolege i prijatelja oprostio se vlč. Petar Masnić, župnik župe Presvetog Trojstva u Kukujevcima, koji je sutradan služio tihu misu za pokojnog Cvrkovića.

JP SUBOTICA-TRANS

STUDENTI:

JEDAN SMJER (POPUST OD 20%) – 2.280,00 DINARA.
POVRATNA (POPUST OD 30%) – 3.990,00 DINARA.

PUTUJTE S JP »SUBOTICA-TRANS« NA MEĐUNARODNOJ LINIJI:

SUBOTICA-NOVI SAD-ZAGREB I OSTVARITE ZNAČAJNE POPUSTE.

POLASCI U 8,00 h SVAKOG DANA IZ SUBOTICE I ZAGREBA.

CIJENA KARATA:

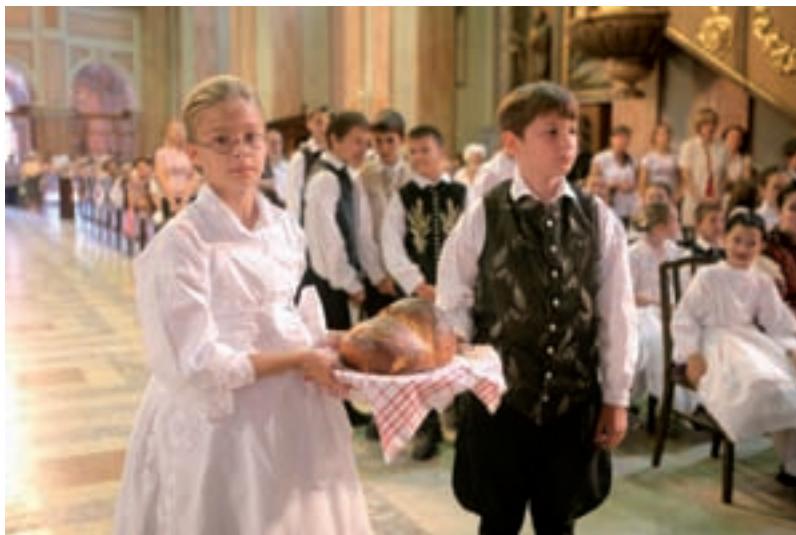
DJECA DO 6 GODINA – VOZE SE BESPLATNO.
DJECA OD 6-12 GODINA (POPUST OD 50%) – 1.425,00 DINARA

OSTALI:

JEDAN SMJER – 2.850,00 DINARA.
POVRATNA (POPUST OD 15%) – 4.845,00 DINARA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Tel.: 024/555-566

BOGAT PROGRAM ZA VIKEND

U susret Dužijanci malenih

Leto je, ferije su... Za sve vas koji niste nigdje oputovali na odmor, za ovaj vikend u Subotici pripremljen je bogat program u okviru žetvenih svečanosti za djecu – Dužijance malenih.

Cilj Dužijance malenih je, osim davanja posebne pozornosti djeci, svakako i njihovo uključivanje u žetvene svečanosti radi njegovanja tradicije i običaja, jer na njima je naša budućnost.

Četvrtu po redu Dužijanca malenih započet će večeras na gradskom trgu u 20 sati nastupom folklornih skupina iz zemlje i inozemstva.

Sutra, u subotu, na njivi *Vlatka Vojnića Purčara* u Đurđinu, kao što već znate, bit će održano natjecanje risara na kojem će tijekom dana nastupiti i djeca iz inozemstva i domaćini. Što su nam pripremili, osim kosidbe i rukovetanja žita, dodite sami pogledati.

U nedjelju će u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici u 10 sati započeti sveto euharijistijsko slavlje, nakon kojeg će svi sudionici Dužijance malenih formirati povorku i skupa s malim bandašem i bandašicom na malim zapregama otići u Gradsku kuću, gdje će predati kruh gradonačelniku.

Navečer, istog dana u 20 sati, na Ljetnoj pozornici na Paliću

nastupom dječijih folklornih skupina svečano će biti zatvorena četvrt po redu Dužijanca malenih.

Organizatori najavljuju bogat program, a vi, mali i veliki čitatelji Hrkovih strana, dođite ovog vikenda na neki od programa, a najbolje bi bilo na sve. Istodobno, organizatori vas pozivaju da svakako dođete u nedjelju na svetu misu u katedralu, te podržite svoje prijatelje u nošnjama i pozdravite ih u svečanom mimohodu i povorci koja će biti nakon mise.

BISER IZ MALOG BLATA

U subotu blagdan Blažene Marije Petković

Blagdan Blažene Marije Petković slavimo sutra, u subotu 9. srpnja. Svečana sveta misa i završetak devetnice u njenu čast bit će sutra u 17:30 u crkvi sv. Roka u Subotici. Na ovom misnom slavlju sudjelovat će i mališani iz vrtića koji nosi njeni ime, ali i svi bivši članovi tog vrtića. Vrtić »Marija Petković«, koji se nalazi iza Kerske crkve pokraj samostana časnih sestara, inače je jedini vrtić u Subotici u kojem se rad odvija na hrvatskom jeziku. Na ovaj način sutra će biti proslavljen i Dan vrtića.

Ako niste bili na devetnici proteklog tjedna, pridružite se štovateljima blažene Marije Petković barem danas i sutra. Napišite svoju molitvu i ostavite je na oltaru u njenoj kapelici u crkvi sv. Roka. Utječite se, molite za pomoć našu blaženicu i vjerujte, jer čuda su moguća!

O Mariji Petković i njenom životu već smo više puta pisali, ali nije na odmet prisjetiti se nekih bitnih događaja iz njenog životopisa.

1892. - 10. prosinca

rodila se od oca Antuna Petkovića Kovača i Marije, r. Marinović

1906. - 21. studenoga

zavjetuje se na doživotnu čistoću u 14. godini života

1919. - 25. ožujka

započinje zajednički život s pet djevojaka u napuštenom samostanu Službenica milosrđa u Blatu

1920. - 4. listopada

na poticaj dr. Josipa Marčelića, dubrovačkog biskupa, utemeljuje družbu Kćeri milosrđa, a na redovničkom oblačenju dobiva ime Marija Propetog Isusa

1928. - 18. lipnja

družba postaje biskupijskoga prava i pripojena je Franjevačkom redu

1936. - 31. ožujka

prve sestre odlaze u misije u Južnu Ameriku

1940. - 1952.

u misijama je u Južnoj Americi

1952.

vraća se u Europu, u Rim, gdje prenosi Vrhovnu upravu družbe

1956.

družba postaje papinskoga prava

1958.

doživljava izljev krvi na mozak od čega ostaje poluuzeta

1961.

na Generalnom kapitulu upravu družbe predaje novoj vrhovnoj glavarici

1966. - 9. srpnja

umire na glasu svetosti u Rimu, gdje je i pokopana na rimskom groblju Campo Verano

1969. - 9. srpnja

prijenos njezinih zemnih ostataka u kriptu kapelice središnje družbine kuće u Rimu

1989. - 1997.

završen biskupijski postupak na Rimskom vikarijatu za proglašenje blaženih i svetih

1998. - 21. studenoga

prijenos zemnih ostataka iz Rima u rodno Blato

2002. - 5. srpnja

proglašen Dekret o junačkim krepostima

2002. - 20. prosinca

proglašen Dekret o priznatom čudu u spašavanju dvadeset mornar u utrobi potopljene peruanske podmornice »Pacocha« čime su ispunjeni svi uvjeti za njezino proglašenje blaženom

2003. - 6. lipnja

pri trećem pohodu Hrvatskoj, papa Ivan Pavao II. proglašio ju je blaženom u Dubrovniku i time domovinsku Crkvu obogatio prvom hrvatskom blaženicom

KALENDAR BITNIH DOGAĐAJA**KALENDAR za idući tjedan**

11. srpnja - Svjetski dan stanovništva (UNFPA)-UN

PETAK
8.7.2011.

- 06.00 - Najava programa
06.05 - Trenutak spoznaje
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
08.35 - Vijesti
08.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.05 - Hotel dvorac Orth 5
09.50 - Vijesti iz kulture (R)
10.00 - Vijesti
10.10 - Život: Biljke, dokumentarna serija (R)
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.32 - Gospodarica tvoga srca, telenovela
13.20 - Od Lark Risea do Candleforda 1, serija (R)
14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
14.20 - Iza ekрана
14.50 - Hrvatsko proljeće: Sedamdesete, dokumentarna serija (R)
15.40 - Kulturna baština: Ozalj (R)
16.00 - Alisa, slušaj svoje srce - telenovela
16.50 - Vijesti
17.35 - Sve će biti dobro, TV serija
18.40 - 8. kat: Ljubavni dueti, talk show
19.30 - Dnevnik
20.10 - Od Lark Risea do Candleforda 1, serija
21.05 - Mjesec akcijskog filma: Kartel, američki film
23.20 - Dnevnik 3
00.05 - Filmski maraton: U raljama ludila, američki film (R)
01.35 - Filmski maraton: Candy, australski film (R)
03.20 - Bostonsko pravo 4, serija (R)
04.05 - Skica za portret
04.40 - Hotel dvorac Orth 5, serija (R)
05.25 - 8. kat: Ljubavni dueti, talk show (R)

- 06.50 - Najava programa
06.55 - Gospodarica tvoga srca, telenovela (R)
07.40 - Moji prijatelji Tigar i Pooh, crtana serija (R)
08.05 - Žutokljunac
08.35 - Connor na tajnom

- zadatku 1, serija za djecu
09.00 - Ljubitelji dječjeg svijeta
09.15 - Pokusi koji su promjenili svijet
09.30 - Obična klinka, serija za djecu
10.00 - Alisa, slušaj svoje srce - telenovela (R)
10.45 - Tvoja sam srbina, telenovela
11.25 - Veronica Mars, serija (R)
12.10 - Shaolin Wuzang, crtana serija
12.35 - Žutokljunac
13.00 - Johnny Bravo, crtana serija
13.20 - Lagodni život Zacka i Codyja 2, serija za mlade
13.45 - Šetnja za pamćenje, američki film (R)
15.25 - Ružna Betty 3, serija
16.10 - James Martin u Champagni, dokumentarna serija
16.30 - Briljanteen (R)
17.10 - Bostonsko pravo 4, serija
17.55 - Šaptač psima 3 (R)
18.45 - Kazalište u kući, TV serija
19.25 - Hit dana
19.30 - Garaža: Picksebner (R)
20.05 - Bitange i princeze 4
20.40 - Bitange i princeze 4
21.20 - Inspektorica Irene Huss, mini-serija
22.50 - Dr. House 5, serija
23.45 - Holivudska škvaldra 2, humoristična serija
00.10 - Retrovizor: Šaptačica duhovima 4, serija
00.55 - Retrovizor: Dva i pol muškarca 5, serija
01.20 - Retrovizor: Pravi igrači, serija (R)
02.05 - Noćni glazbeni program

- 06:45 Naši najbolji dani
07:35 Neustrašivi Scooby doo
08:00 Bumba, crtana serija
08:50 Pobjeda ljubavi, serija
10:40 Čuvar pravde, serija
11:40 Zauvijek susjadi, serija R
12:30 IN magazin R
13:20 Pobjeda ljubavi, serija
15:20 Kad lišće pada, serija R
16:20 Bijeg, serija R 9/70
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 Bijeg, serija R - nastavak
17:45 IN magazin
18:25 Zauvijek susjadi, serija
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Kad lišće pada, serija
20:55 Bijeg, serija
21:45 Klopka za milijunaša, igrani film
23:35 8 mm 2, igrani film

- 01:35 Ezo TV, tarot show
03:05 Ubojiti predator, film
04:30 Tunel smrti, igrani film
06:00 Čuvar pravde, serija R
06:45 IN magazin R
07:20 Kraj programa

- 05.15 RTL Danas, (R)
05.50 Astro show, emisija uživo
06.35 Aurora, telenovela (R)
07.25 Vrata raja, telenovela (R)
08.15 Dragon Ball Z, (R)
08.40 Ezel, dramska serija (R)
10.00 Exkluziv Tabloid, magazin (R)
10.45 Večera za 5, lifestyle emisije (R)
11.40 Aurora, telenovela
12.35 Nasljednici, telenovela
13.35 Cobra 11, akcijska serija
14.30 Vrata raja, telenovela
15.30 1001 noć, serija (dvije epizode) (R)
17.05 Ne daj se, Nina!, drama
18.00 Exkluziv Tabloid, magazin
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5
20.00 Jezgra, film, akcijski
22.25 Iznad zakona, igrani film, akcijski triler
00.30 RTL Vijesti
00.45 Ratnici, film, akcijski
02.35 Astro show, emisija uživo
03.35 RTL Danas, informativna emisija (R)

SUBOTA
9.7.2011.

- 06:40 Crvena kapa, emisija pučke i predajne kulture
07:10 Drugo mišljenje
08:00 Hrvatska kronika BiH
08:15 Kinoteka - ciklus klasičnog vestern-a: Žuto nebo, američki film
09:50 Vijesti iz kulture
10:09 HAK - Promet info
10:10 Kučni ljubimci
10:45 Rijeke Hrvatske: Zrmanja, dokumentarna serija
11:15 Normalan život, emisija o obitelji
12:00 Dnevnik
12:11 Sport
12:30 Prizma, multinacionalni magazin
13:15 Od Lark Risea do Candleforda 2, serija
14:05 Duhovni izazovi, medureligijski magazin

- 14:40 Jelovnici izgubljenog vremena
15:00 Zlatna kinoteka: The Chairman, film

- 16:40 Vijesti
16:45 Vrijeme sutra
16:46 HAK - Promet info
16:50 Znanstvene vijesti
17:00 Alpe Dunav Jadran

- 17:35 Umorsta u Midsomeru 12 B, mini-serija
19:30 Dnevnik
20:10 Croatia summit, sažetak
20:25 Capri, serija
21:15 Majstori opasnosti, američki film
23:20 Vijesti iz kulture
23:30 Constantine, američko-njemački film
01:25 Filmski maraton: Očeva pravda, film
03:05 Filmski maraton: Žuto nebo, američki film
04:40 Prizma, multinacionalni magazin
05:25 Rijeke Hrvatske: Zrmanja

- 09:30 Bračne vode
10:30 Frikovi
11:30 Smallville
12:30 Čarolija u vodi, igrani film
14:20 Grill Boss, kulinarски show
14:50 Glup i gluplji, igrani film
17:00 Vijesti Nove TV
17:10 TV
18:05 Provjereno Nad lipom 35
19:15 Dnevnik
20:00 Nove TV
20:00 Showtime, igrani film
21:50 Zločesti dečki, igrani film
00:05 Rollerball, igrani film
01:50 Ezo TV, tarot show
03:20 Kraljevi South Beacha, igrani film
04:55 Uzbuna pod morem, igrani film

- 06.30 RTL Danas
07.05 Dragon Ball Z
08.25 Učilica, kviz za djecu
09.00 Vrata raja
10.15 Šapice, igrani film
11.40 Bingo Long, igrani film
13.40 Corrina, Corrina, igrani film
15.45 Najbolja obrana, igrani film, komedija
17.25 Zvjezdje Ekstra: Heidi Klum
18.30 RTL Danas
19.05 Moja 3 zida, humoristična serija
20.00 X-Men: Posljednja fronta, igrani film
21.50 Putnik 57, igrani film, akcijski triler
23.20 Patriotske igre, igrani film, triler
01.20 Astro show, emisija uživo
02.20 RTL Danas
02.55 Specijalist, igrani film

NEDJELJA
10.7.2011.

- 05:55 Duhovni izazovi, medureligijski magazin
06:25 Alpe Dunav Jadran
06:55 TV kalendar
07:10 Mala TV
08:05 Prijatelji 1
09:00 Moji prijatelji Tigar i Pooh
09:25 Einsteinčići

09:50 Vjesti iz kulture
10:10 Filmska matineja:
Muškarac u smedem
odijelu - Prema romanu
Agathe Christie),
američki film (92')
11:40 Prizma
11:55 Pastel, emisija pod
pokroviteljstvom
12:00 Dnevnik
12:27 Poljoprivredni
savjetnik, emisija pod
pokroviteljstvom
12:30 Plodovi zemlje
13:25 Split: More
14:00 Nedjeljom u dva
15:05 Mir i dobro
15:35 Branitelji domovine,
informativno-
ekudativni spot
15:40 Vjesti
15:50 Mafalda Savojska,
mini-serija (93')
17:25 Planinski gorila,
dokumentarna serija
18:15 Lijepom našom:
Proložac (1/2)
(58'36") (R)
19:30 Dnevnik
20:10 Velo mesto
21:35 Stipe u gostima 3,
TV serija (35') (2/20)
22:40 Coco Chanel,
mini-serija (1/2)
00:20 Monk
01:05 Monk 7,
serija (12/16) (R)

06:40	Bračne vode
07:30	Frikovi
08:20	Timmy Time
08:35	Peppa
08:50	Bakugan II - New Vestroia
09:15	Chuggington
09:30	Beyblade metal fusion
09:55	Winx
10:20	Automotiv
10:50	Bračne vode
11:20	Bračne vode
11:50	Brza blagajna
12:20	Dodir s neba
13:20	Volim te do smrti, igrani film
15:05	Pobjeda života, igrani film
17:00	Vijesti Nove
17:25	Bijeg
18:20	IN magazin
19:15	Dnevnik Nove
20:05	Kad lišće pada
21:00	Bijeg
22:05	Večernje vijesti
22:25	Bolji način za smrt, igrani film
00:15	Posljednja misija, igrani film
02:00	Tudori

04:50 Plodovi zemlje (R)
07:00 Panorame turističkih
središta Hrvatske
07:20 Iz arhiva Dubrovačkih
ljetnih igara: Van
Cliburn, snimka
koncerta
08:20 Zlatna kinoteka:
Zbogom oružje,
američki film
10:45 Biblija
10:55 Ludina: Misa, prijenos
12:05 Monk 7
12:50 Monk 7
13:55 Pitomača '11. - 1.večer
15:10 e-Hrvatska,
emisija pod
pokroviteljstvom
17:25 Strani igrani film
18:40 Evropsko prvenstvo
u plivanju za osobe s
invaliditetom,
reportaža
19:00 Birmingham:
Atletika - Dijamantna
liga, prijenos
21:00 Otvoreno Dubrovačkih
ljetnih igara, prijenos
21:50 Queimada:
Otok u plamenu,
talijansko-francuski
film
23:40 Filmski boutique -
Ljeto s Alfredom
Hitchcockom: Marnie

PONEDJELJAK
11.7.2011.

05:40 Najava programa

RTL, SUBOTA, 10.7.2011., 20.00
X-MEN: POSLEDNJA FRONTA
kanadsko-australsko britanski film
(X-MEN: THE LAST STAND.)

Žanr: znanstveno-fantastični
Zemlja: Kanada / SAD / Velika Britanija
Godina: 2006.

Trajanje: 104 min
Redatelj: Brett Ratner
Uloge: Hugh Jackman, Halle Berry, Ian
McKellen, Patrick Stewart, Famke Janssen,
Anna Paquin, Kelsey Grammar, James Marsden,
Rebecca Romijn

X označava mjesto finalnog obračuna.
Prošlo je nekoliko mjeseci otkako su mutanti
zaustavili Williama Strykera, ali su to platili
gubitkom Jean Gray (Famke Janssen), s čime se
Scott (James Marsden) nikako ne može pomiriti.
Odlazi na mjesto na kojem ju je izgubio i ona
se pojavi pred njim. Sukobi ljudi i mutantana,
koji dosežu kritičnu točku, mogli bi uskoro
prestati jer su znanstvenici otkrili zbog čega
mutanti uopće mutiraju. To otvara put proizvod-

nji „lijeka“ za mutaciju, što X-Mene zgražava.
Vijesti dopiru i do Magneta (Ian McKellen),
koji odlučuje povesti mutante u veliki rat protiv
čovječanstva pa za saveznike pokušava dobiti i
mutante profesora Xa (Patrick Stewart).

Treći nastavak jedne od najuspješnijih, kreativno
i tržišno, franšiza novog tisućljeća, „X-Men:
Posljednja fronta“ na svoje se prethodnike
nastavlja, kako pričom, tako i spektakularnošću
i atraktivnošću. Rijetko je koji kulturni strip na
veliko platno prenesen ovolikovo vjerno i u duhu
izvornika, zbog čega je nužne preinake u radnji
lako podnijeti i najvećim obozavateljima. Brett
Ratner pokazao se sjajnim redateljem masovnih
scena, značajki balansirajući specijalnim efek-
tim, ali i ljudskom dramom koja stoji u pozadi-
nini svih zbivanja. Zvezdana glumačka ekipa
ponovila je svoje prijašnje uloge pa ne čudi što
rezultat predstavlja možda i najbolji film serijala.

05:45 Split: More	Je li on onaj pravič	11:25 Veronica Mars
06:15 Mir i dobro	18:40 Ljetna slagalica	12:05 Šaolinski paževi
06:45 TV kalendar	19:30 Dnevnik	12:30 Žutokljunac
07:00 Dobro jutro, Hrvatska	20:04 ZABA - 90 sekundi,	13:00 Johnny Bravo
07:05 Vjesti	emisija pod pokroviteljstvom	13:20 Lagodni život Zacka i Codyja 2
07:40 Dobro jutro, Hrvatska	20:35 Capri, serija	13:45 Mafalda Savojska
08:40 Dobro jutro, Hrvatska	21:25 U krupnom planu	15:20 Ružna Betty 3
09:05 Hotel dvorac Orth 5	22:40 Dnevnik 3	16:05 KS automagazin
09:50 Vjesti iz kulture	23:00 Koncert iz Schönbrunn	16:40 Mijenjam svijet
10:00 Vjesti	00:20 Nijemi svjedok 12	17:05 Bostonško pravo
10:10 Veliki prirodni događaji:	02:00 Bostonško pravo 4	17:50 Šaptač psima
Velika poplava	02:40 Noćna repriza - serija	18:40 Kazalište u kući, TV serija
11:00 Kod Ane	03:50 Skica za portret	19:20 Kod kuće je najljepše
11:10 Oprah	04:25 Hotel dvorac Orth 5	19:30 Glazbeni specijal
12:00 Dnevnik	05:10 Ljetna slagalica (R)	20:05 Glee, serija za mlade
12:27 Živjeti zdravje		20:55 Komora, američki film
12:32 Gospodarica tvoga srca		22:50 Dr. House 5
13:20 Od Lark Risea do Candelforda		23:35 Dnevnik plavuše: Je li on onaj pravič
14:14 Vrijeme sutra		23:45 Holivudska škvadra 2
14:20 Pustolovina u		00:10 Šaptačica duhovima 4
Hrvatskoj: Falkušom do Palagruže		00:55 Prijatelji 9
14:50 Hebrang,		01:20 Sledge Hammer 1
dokumentarna serija		01:45 Kraljevi
15:40 Kulturna baština		02:30 Noćni glazbeni program
15:55 ZABA - 90 sekundi		
16:00 Alisa, slušaj svoje srce		
17:00 Hrvatska uživo		
17:44 HAK - Promet info		
17:45 Sve će biti dobro		
18:33 Dnevnik plavuše:		

07:00 Gospodarica tvoga srca
07:45 Moji prijatelji Tigari
Pooh
08:10 Žutokljunac
08:40 Connor na tajnom
zadatku 1
09:05 Brlog
09:20 Sportske igre mlađih
09:35 Obična klinka
10:00 Alisa, slušaj svoje srce
10:40 Tvoja sam sudbina

06:45 Naši najbolji dani
07:35 Neustrašivi
Scooby doo
08:00 Bumba
08:50 Pobjeda
Ijubavi
10:40 Čuvar pravde
11:40 Zauvijek
susjadi
12:30 IN magazin
13:20 Pobjeda ljubavi
15:20 Kad liše pada
16:20 Zauvijek susjadi
17:00 Vijesti Nove
TV
17:25 Bijeg
18:20 IN magazin
19:15 Dnevnik
Nove TV
20:05 Kad liše pada
21:00 Bijeg
22:05 Večernje
vijesti
22:25 Bolji način za
smrt,
igrani film
00:15 Posljednja misija,
igrani film
02:00 Tudori
02:55 Opasna igra
03:45 Ezo TV
04:45 Medij
05:30 Braćne vode
06:20 IN magazin R

05.50 Astro show
06.35 RTL Danas
07.10 Aurora
08.05 Dragon Ball Z
08.30 Exkluziv Tabloid
09.10 Večera za 5
10.15 Aurora, telenovela
11.10 Nasljeđnici, telenovela
12.05 Vrata raja, telenovela
12.55 Cobra 11,
akcijska serija
15.40 1001 noć,
dramska serija
17.05 Ne daj se, Nina!
18.00 Exkluziv Tabloid
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5
20.00 Staklen dom
21.15 Mentalist,
kriminalistička serija
22.10 Na licu mesta
23.50 CSI: NY
00.45 RTL Vijesti
01.00 CSI: Miami
01.45 Astro show
02.45 CSI: Miami
03.30 RTL Danas

UTORAK 12.7.2011.

05.55 Najava programa

06:00 Treća dob,
emisija za umirovljenike
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:05 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
09:05 Hotel dvorac Orth 5
09:50 Vijesti iz kulture
10:00 Vijesti
10:09 Vrijeme danas
10:10 Veliki prirodni događaji:
Velika gozba
11:00 Kod kuće je najljepše
11:10 Oprah show
12:00 Dnevnik
12:27 Živjeti zdravije
12:32 Gospodarica tvoga srca,
telenovela
13:20 Od Lark Risea do
Candelforda 2
14:20 Pustolovina u
Hrvatskoj:
Falkušom do Palagruže
14:50 Hebrang,
dokumentarna
serija (2/4) (R)
15:40 Kulturna baština (R)
15:55 ZABA - 90 sekundi
16:00 Alisa, slušaj svoje srce
16:50 Vijesti
17:00 Hrvatska uživo
17:44 HAK - Promet info
17:45 Sve će biti dobro
18:33 Dnevnik plavuše:
Je li onaj pravič
18:40 Ljetna slagalica
19:30 Dnevnik
20:06 ZABA - 90 sekundi,
emisija pod
pokroviteljstvom
20:55 Ciklus komedija:
Turner i Hooch,
američki film
22:35 Dnevnik 3
23:05 Vijesti iz kulture
23:15 Kratki susreti
23:40 Nicolaus Harnoncourt -
putovanje u vlastitu
nutrinu
00:40 Kockar iz Natchez,
američki film (R)
02:05 Bostonko pravo 4,
serija (14/20) (R)
02:45 Noćna repriza - serija
03:30 Noćna repriza -
komedija
04:25 Hotel dvorac Orth 5,
serija (20/20) (R)
05:10 Ljetna slagalica

13:00 Johnny Bravo
13:20 Lagodni život
Zacka i Codyja 2
13:45 Kockar iz Natchez
film
15:15 Ružna Betty 3
16:00 4 zida
16:35 Direkt
17:05 Bostonko pravo 4
17:50 Šaptač psima
18:40 Kazalište u kući
19:15 Kod kuće je najljepše
19:25 Garaža: Onli Tu/
Zbunjeni
20:00 Braća i sestre 4, serija
20:50 Human planet
21:45 Završni udarac 4
22:35 Dr. House 5
23:20 Dnevnik plavuše
23:30 Holivudska škvadra 2
23:55 Retrovizor:
Šaptačica duhovima 4
00:40 Retrovizor: Prijatelji 9
01:05 Retrovizor:
Sledge Hammer 1
01:30 Retrovizor: Kraljevi

06:45 Naši najbolji dani
07:35 Neustrašivi
Scooby doo
08:00 Bumba
08:50 Pobjeda ljubavi
10:40 Čuvar pravde
11:40 Zauvijek susjadi
IN magazin
12:30 Pobjeda ljubavi
15:20 Kad liše pada
16:20 Zauvijek susjadi
17:00 Vijesti Nove TV
Bijeg
18:20 IN agazin
19:15 Dnevnik
20:05 Kad liše pada
21:00 Bijeg
22:05 Večernje vijesti
22:25 Cahrliejevi andeli
Punom brzinom,
igrani film
00:20 Bolji način za
smrt, igrani film
02:05 Tudori
03:00 Opasna igra
03:50 Ezo TV, tarot show

05.35 Astro show
06.20 RTL Danas)
06.55 Aurora
07.50 Dragon Ball Z
08.10 Exkluziv Tabloid
08.55 Večera za 5
10.00 Aurora
10.55 Nasljeđnici
11.50 Vrata raja
12.40 Cobra 11
14.30 Staklen dom
15.45 1001 noć
17.05 Ne daj se, Nina!
18.00 Exkluziv Tabloid
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5

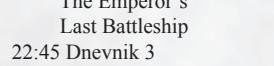
20.00 Staklen dom
21.25 Mentalist
22.15 Uvod u anatomiju
23.55 CSI: NY
00.45 RTL Vijesti
01.00 Na licu mesta
01.50 Astro show
02.50 Na licu mesta
03.35 RTL Danas

SRIJEDA 13.7.2011.

06:10 Medu nama
06:45 TV kalendar
07:00 Dobro jutro, Hrvatska
07:35 Vijesti
08:40 Dobro jutro, Hrvatska
09:05 Hotel dvorac Orth 6
09:50 Vijesti iz kulture
10:00 Vijesti
10:10 Tajni život slonova
11:00 Kod kuće je najljepše
11:10 Oprah show
12:00 Dnevnik
12:32 Gospodarica tvoga srca
13:20 Od Lark Risea do
Candelforda 2
14:05 Vijesti uz hrvatski
znakovni jezik
14:14 Vrijeme sutra
14:15 Pustolovina u
Hrvatskoj: S psima pod
skijama
14:45 Hebrang,
dokumentarna serija

15:35 Kulturna baština
15:50 ZABA - 90 sekundi
16:00 Alisa, slušaj svoje srce
16:50 Vijesti
17:00 Hrvatska uživo
17:44 HAK - Promet info
17:45 Sve će biti dobro,
TV serija
18:33 Dnevnik plavuše:
Je li onaj pravič
18:40 Ljetna slagalica
19:30 Dnevnik
20:04 ZABA - 90 sekundi
20:10 Capri, serija (5/76)
20:55 Miris kiše na Balkanu
21:45 Death at Down -
The Emperor's
Last Battleship
22:45 Dnevnik 3
23:15 Vijesti iz kulture
23:25 Ciklus europskog filma:
Mariages!, francuski
film
01:00 Umri muški 2

07:00 Gospodarica tvoga srca
07:45 Moji prijatelji Tigar i
Pooh
08:10 Žutokljunac
18.30 RTL Danas
19.05 Večera za 5

09:05 Platno, boje, kist
09:15 Izazovi, EBU
dokumentarac za djecu
09:30 Obična klinka
10:00 Prijenos sjednice
Hrvatskog sabora
13:25 Šaolinski paževi
13:50 Žutokljunac
14:15 Lagodni život Zacka
i Codyja 2
14:40 Sterling: Tajna
izgubljenog medaljona,
američki film

16:05 Danny na moru 1,
dokumentarna
16:30 Dobro je znati
17:00 Bostonko pravo 4
17:45 Šaptač psima
18:35 Kazalište u kući
19:10 Kod kuće je najljepše
19:20 Garaža: S.O.M./
19:55 Nogomet, LP - 2.
predkolo: Dinamo -
Neftci
22:00 Dr. House 5
22:45 Dnevnik plavuše:
Je li onaj pravi
22:55 Holivudska škvadra 2
00:05 Retrovizor: Prijatelji 9
00:30 Retrovizor:
Sledge Hammer 1
00:55 Retrovizor: Kraljevi,
serija
01:40 Noćni glazbeni
program*

06:45 Naši najbolji dani
07:35 Neustrašivi
Scooby doo
08:00 Bumba,
crtana serija
08:50 Pobjeda ljubavi
09:00 Pobjeda ljubavi
telenovela
10:40 Čuvar pravde
11:40 Zauvijek
susjadi
12:30 IN magazin
13:20 Pobjeda ljubavi
14:00 Kad liše pada,
telenovela
15:20 Kad liše pada,
telenovela
16:20 Zauvijek susjadi
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 Bijeg, serija
IN magazin
18:20 Dnevnik
19:15 Dnevnik
20:00 Kad liše pada,
telenovela
21:00 Bijeg, serija 18/70
Večernje
vijesti
22:25 Potpuna tišina,
igrani film
00:10 Cahrliejevi andeli
Punom brzinom,
igrani film
02:00 Tudori,
Opasna igra
02:55 Ezo TV
emisija uživo
03:45 Otok smrt
Braćne vode,

TV PROGRAM**HRVATSKARIJEĆ**

06:25	humoristična serija IN magazin	09:05 Hotel dvorac Orth 6 09:50 Vijesti iz kulture 10:00 Vijesti 10:10 Tajni život slonova 11:00 Kod kuće je najljepše 11:10 Oprah show 12:00 Dnevnik 12:27 Živjeti zdravije 12:32 Gospodarica tvoga srca 13:20 Od Lark Rise do Candelford 2 14:14 Vrijeme sutra 14:15 Pustolovina u Hrvatskoj: S psima pod skijama 14:45 Hebrang 15:35 Kulturna baština 15:50 ZABA - 90 sekundi 16:00 Alisa, slušaj svoje srce 16:50 Vijesti 17:00 Hrvatska uživo 17:44 HAK - Promet info 17:45S ve će biti dobro 18:33 Dnevnik plavuše: Je li on onaj pravič, emisija pod pokroviteljstvom 18:40 Ljetna slagalica 19:30 Dnevnik 20:04 ZABA - 90 sekundi, emisija pod pokroviteljstvom 20:10 Capri, serija (6/76) 21:00 Boje turizma 22:25 Dnevnik 3 23:05 Dokumentarni film 00:10 Straniigrani film 01:55 Bostonsko pravo 4, 03:50 Skica za portret 04:20 Hotel dvorac Orth 6 05:05 Ljetna slagalica (R)
-------	-----------------------------------	--

ČETVRTAK
14.7.2011.

07: 05 Riječ i život:
Narodno blago u
okrilju Crkve
07:00 Dobro jutro,
Hrvatska
07:35 Vijesti

07:00 Gospodarica tvoga srca telenovela	07:45 Moji prijatelji Tigar i Pooh	08:10 Žutokljunac	08:40 Connor na tajnom zadatku 2	09:05 Iznad crte	09:20 Kokice	09:35 Obična klinka	10:00 Prijenos sjednice Hrvatskog sabora	13:30 Šaolinski paževi	13:55 Žutokljunac	14:25 Lagodni život Zacka i Codyja 2	14:50 Yaova godina, američki film	16:15 Danny na moru 1, dokumentarna serija	16:40 City Folk 2011: Grčka	17:05 Bostonsko pravo 4	17:50 Šaptač psima	18:40 Kazalište u kući	19:20 Kod kuće je najljepše	19:30 Garaža: s3NGS	20:05 Brača i sestre 4, serija	21:00 Otvorene 57. splitskog ljeta:	La Gioconda	22:25 Splitsko ljeto - dokumentarni film	22:50 Otvorene 57. splitskog ljeta: La Gioconda, prijenos 2. čina	23:30 Kulturna baština	23:55 Otvorene 57. splitskog ljeta: La Gioconda, prijenos 3. i 4. čina	01:05 Dnevnik plavuše: Je li on onaj pravič	01:15 Retrovizor: Prijatelji 9	01:40 Retrovizor: Sledge Hammer 1	06:45 Naši najbolji dani	07:35 Neustrašivi	08:00 Scooby doo	08:50 Bumba	10:40 Zauvijek susjadi, serija	11:40 IN magazin	12:30 Pobjeda ljubavi, telenovela	13:20 Kad lišće pada	14:20 Bijeg, serija	15:20 Nove TV	17:25 Bijeg, serija	18:20 IN magazin	19:15 Dnevnik	20:05 Nove TV	21:00 Kad lišće pada, telenovela	22:00 Bijeg	23:05 Provjereno	23:25 Večernje vijesti	01:05 Jesse Stone: Promjena, igrali film	01:05 Potpuna tišina, igrali film	02:40 Tudori, serija	03:30 Opasna igra	04:20 Ezo TV	05:20 Otok smrti	06:05 IN magazin R	05.20 Astro show, emisija uživo	06.05 RTL Danas, informativna emisija	06.40 Aurora	07.40 Dragon Ball	08.00 Exkluziv Tabloid	08.40 Večera za 5	09.50 Aurora, telenovela	10.40 Nasljednici, telenovela	11.35 Vrata raja, telenovela	12.25 Cobra 11, serija	14.15 Staklen dom serija	15.35 1001 noć, serija	17.05 Ne daj se, Nina! serija	18.00 Exkluziv Tabloid	18.30 RTL Danas, informativna emisija	19.05 Večera za 5,	20.00 Staklen dom serija	21.20 Mentalist	22.10 CSI: Loši dečki	23.50 CSI: NY	00.40 RTL Vijesti	00.55 Kosti	01.45 Astro show, emisija uživo	02.45 Kosti, serija
---	------------------------------------	-------------------	----------------------------------	------------------	--------------	---------------------	--	------------------------	-------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	--	-----------------------------	-------------------------	--------------------	------------------------	-----------------------------	---------------------	--------------------------------	-------------------------------------	-------------	--	---	------------------------	--	---	--------------------------------	-----------------------------------	--------------------------	-------------------	------------------	-------------	--------------------------------	------------------	-----------------------------------	----------------------	---------------------	---------------	---------------------	------------------	---------------	---------------	----------------------------------	-------------	------------------	------------------------	--	-----------------------------------	----------------------	-------------------	--------------	------------------	--------------------	---------------------------------	---------------------------------------	--------------	-------------------	------------------------	-------------------	--------------------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------	------------------------	---------------------------------------	--------------------	--------------------------	-----------------	-----------------------	---------------	-------------------	-------------	---------------------------------	---------------------

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku »Dnevnik« emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17,45 minuta na Drugom programu Radio-televizije Vojvodine. Osim novosti iz života hrvatske manjinske zajednice, emisija donosi i informacije o događajima u zemlji i okruženju.

Emisija »Izravno« - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture »Svjetionik« nedjeljom od 16,30 sati.

GLAS HRVATA

Radijska emisija »Glas Hrvata« u produkciji HKUD »Vladimir Nazor« iz Stanišića emitira se na valovima Radio Sombor nedjeljom od 17 do 18 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«, emitira se na HRT1 ponedjeljkom od 15,25 sati.

**PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU
RADIO SUBOTICE****SHEMA ZA RADNE DANE:**

18.00 - 19.00
Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog »Bolja Srbija» • Agencijске vijesti iz RH • Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19.00 - 19.30

- Poetski predah • 'Popularne melodije' - zabavna glazba (ponedjeljkom) • 'Na valovima hrvatske glazbe - tradicije' - narodna glazba (utorkom) • 'Veliki majstori glazbe' - ozbiljna glazba (srijedom) • 'Rock vremeplov' (četvrtkom) • 'Minute za jazz' (petkom)

19.30 - 20.00

- 'Europski magazin' - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Znanjem do zdravlja' (srijedom) • 'Razmišljanje dopušteno' (četvrtkom) • 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 - 20,30

- »U pauzi o poslu« (ponedjeljkom) • 'Aktualije' (utorkom) • »Otvoreni studio« (srijedom) • 'Kultur café' - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • 'Vodič za moderna vremena' - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20,30 - 21,00

- Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA: 104, 4 Mhz Subota

- 18,00 Najava programa, Vjesti dana, zabavna glazba
- 18,15 'Vojvođanski tjedan'
- 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 Divni novi svijet
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vjesti dana
- 18,10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
- 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
- 19,30 'Putnici kroz vrijeme' emisija za djecu Hrvatskoga radija
- 20,00 'Hrvatima izvan domovine' - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
- 20,55 Odjava programa

HRVANJE**Memorijal Refik Memišević - Brale**

SUBOTICA – Grad koji je svjetski prepoznatljiv po kvalitetnim hrvaćima i klubu Spartak, koji je dvadeset puta bio prvak države, uspješno je organizirao 6. po redu Memorijalni turnir Refik Memišević – Brale. Međunarodni kadetski turnir spada u najjače turnire u Europi i ove godine je okupio veliki broj natjecatelja u konkurenciji 12 zemalja i preko 130 mlađih hrvaca. Najbolja ostvarenja na strunjaci pokazali su mlađi hrvaci Mađarske, koji su osvojili ekipni naslov s 96 osvojenih bodova. Iza njih, na drugo mjesto u generalnom poretku plasirali su se hrvaci Rusije s 90 bodova, dok je treće mjesto pripalo Njemačkoj s osvojenim 75 bodova. Reprezentacija Srbije se plasirala na šesto mjesto s 61 osvojenim bodom, dok je selekcija Hrvatske zauzela sedmo mjesto s 33 osvojena boda. Za najboljeg hrvaca proglašen je Dimitri Kesopulo koji je pobijedio u kategoriji do 69 kg, dok je njegov reprezentativni kolega Soslan Taskaev dobio specijalno priznanje za najboljeg hrvaca u kategoriji do 100 kg (kategorija u kojoj je nekada hrvač Refik Memišević). Medalje za najboljeg pojedinca i najbolju ekipu dodijelili su Amir i Sanja Memišević, djeca pokojnog velikana jugoslavenskog hrvanja.

Pojedinačni rezultati po kategorijama: 42 kg: Dario Kajmig (Njemačka), Mario Stjepić (Hrvatska), Janoš Domeny (Mađarska), Jaroslav Mikevic (Poljska), 46 kg: Zoltan Levai (Mađarska), Timur Kotkov (Rusija), Peter Hase (Njemačka), 50 kg: Zaveleta Dominges (Švedska), Andrej Varodev (Rusija), Danijel Terkilsen (Švedska), Erik Torba (Mađarska), 54 kg: Aleksej Bardanov (Rusija), Oto Losonci (Mađarska), Mikloš Horti (Srbija), Zambolat Lojakev (Rusija), 58 kg: Vladimir Starotirov (Rusija), Kristijan Simatić (Hrvatska), Joan Radu (Rumunjska), Mateus Bernatek (Poljska), 63 kg: David Klimek (Poljska), Sabolcs Fik (Mađarska), Linus Ericsson (Švedska), Danijel Soini (Švedska), 69 kg: Dimitri Kesopulo (Rusija), Kristofer Berg (Švedska), Astemir Orškodugov (Rusija), Danijel Szabo (Mađarska), 76 kg: Denis Kudla (Njemačka), Andraš Lukacs (Mađarska), Omar Ferzalijev (Rusija), Robert Kertesl (Mađarska), 85 kg: Zsolt Toriz (Mađarska), Niku Gergišan (Rumunjska), Martin Gajduk (Češka), Patrik Bonicki (Poljska), 100 kg: Soslan Taskaev (Rusija), Aleksandar Kroščak (Poljska), Luis Vesels (Njemačka), Tamaš Sos (Slovačka).

Ekipni plasman: Mađarska 96 bodova, Rusija 90, Švedska 75, Njemačka 62, Poljska 52, Srbija 61, Hrvatska 33, Rumunjska 30, Češka 25, Slovačka 14, Italija 8 i Slovenija bez bodova.

PLIVANJE**Prvenstvo Vojvodine**

KIKINDA – U subotu, 2. srpnja, u Kikindi je održano treće kolo prvenstva Vojvodine u plivanju. Na pokrajinskom prvenstvu je sudjelovalo 19 klubova s 362 natjecatelja. Plivači Spartaka iz Subotice osvojili su ukupno 11 medalja (4 zlatne, 2 srebrne, 5 brončanih).

Rezultati:

Mlađi pioniri: štafeta 4x100 slobodno (Mamužić, Šoštarec, Spasenić, Hunjadi) - 3. mjesto

Pioniri: Bojan Rašković (1. mjesto 200 slobodno, 1. mjesto 200 ledno), Milica Šoštarec (1. mjesto 800 slobodno, 2. mjesto 200 slobodno), Andrej Barna (3. mjesto 200 mješovito), Filip Hunjadi (3. mjesto 200 delfin).

Štafeta 4x100 slobodno (Rašković, Šehovac, Barna, Mamužić) - 1. mjesto

Štafeta 4x100 mješovito (Spasenić, Bali, Đukić, Hunjadi) - 3. mjesto

Kadeti: Tamara Der (2. mjesto 800 slobodno).

STOLNI TENIS**Amaterski SU TOP 12**

SUBOTICA – Stolnoteniski klub Stadion organizirao je veoma zanimljiv i po prvi put održan SU TOP 12 za absolutne amatera, gdje je 12 amatera igralo po Bergerovom sustavu u 12 kola svakim.

Na ovom turniru istaknuo se Dejan Martinović s maksimalnih 11 pobjeda, drugo mjesto je osvojio Zoran Tašković 10/1, a najveća borba vodila se za 3. mjesto, gdje su čak tri igrača imala isti skor 8\3 i to: Miloš Ćuković, Mihajlo Mušović i Vladimir Todorović, pa je na kraju odlučivao bolji koeficijent međusobnih susreta.

Temeljem članka 10. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04) Gradska uprava, Tajništvo za lokalni ekonomski razvoj, gospodarstvo, poljoprivredu, komunalne poslove i zaštitu životnog okoliša, Služba za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj, Subotica - Trg slobode br. 1.

OBAVJEŠTAVA

Da je podnesen zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene utjecaja na životni okoliš od strane nositelja projekta »Elektrovojvodina« d.o.o Novi Sad, Bulevar oslobođenja 100, za projekt: »Pilot sustava daljinskog nadzora i upravljanja srednjepanonskom distribucijskom mrežom ED Subotica« na teritoriju Grada Subotice.

Uvid u podatke, obavijesti i dokumentaciju iz zahtjeva nositelja projekta, može se izvršiti u prostorijama Služba za zaštitu životnog okoliša i održivi razvoj, II. kat Gradske kuće, soba 226 u periodu od 8. 7. 2011 do 18. 7. 2011. godine, u vremenu od 10 do 12 sati.

Molimo vas da u roku od 10 dana od dana oglašavanja, dostavite mišljenje o zahtjevu za odlučivanje o potrebi izrade studije o procjeni utjecaja predmetnog objekta na životni okoliš ovom nadležnom tijelu.

VESLAČI OSJEČKOG »IKTUSA« SUDJELOVALI NA MEĐUNARODNOJ REGATI

S Drave na Palić

Piše: Dražen Prćić

Svake godine u srpnju VK »Palić« je domaćinom jake međunarodne veslačke regate Vojvodina Open, na kojoj, pokraj momčadi iz Srbije i Mađarske, već tradicionalno sudjeluje i veslački klub »Iktus« iz Osijeka.

I ovoga puta uz obalu najvećeg vojvođanskog jezera zatekli smo osječku momčad i porazgovarali s njenim trenerom Branimirom Štajnerom, te veslačima Anom Zobundžjom i Bornom Srbom.

»U biti, otkad sebe znam, dolazim redovito na ovu paličku veslačku regatu. Istina, bila je mala tijekom ratnog vremena, ali čim su se stvari normalizirale evo i nas ponovno na ovom lijepom jezeru pokraj Subotice. Ovoga puta sudjelujemo u gotovo kompletnom sastavu, izuzev naših seniora koji se pripremaju za nastup na Svjetskom prvenstvu na Bledu, pa smo doveli sve naše juniore i juniorke, kao i ostale kategorije mlađih natjecatelja. Međunarodna palička regata je natjecanje upravo po našoj mjeri i služi nam kao

kontrola prije nastupa na prvenstvu Hrvatske, jer ovdje su vrlo kvalitetne posade iz Srbije i Mađarske, što daje izvrsnu prigodu testiranja u nacionalnoj klasi. Uvjeti za veslanje su odlični, staza je izuzetno dobra, a organizacija natjecanja na visokoj razini. Nastup na Paliću nam je posljednji u prvom dijelu ove sezone i na određeni način predstavlja 'krov' dosadašnjih ostvarenja. Postignuti rezultati na ovom natjecanju poslužit će nam kao ogled aktualne forme i dati bolju sliku pred prvenstvo države koje će biti u Zagrebu«, pojasnio je očekivanja Branimir Štajner, trener VK Iktus iz Osijeka i dodao, kako je uvihek dolazio s radošću, a ovoga puta je donio i simboličan dar, bocu rakije na kojoj su naslikana vodena vrata Osijeka i osam čokanja na kojima je šeširić s hrvatskom zastavicom.

Zapažen uspjeh na vodi Paličkog jezera ostvarili su mladi veslači Iktusa, Ana Zobundžija i Borna Srb, koje smo zamolili da nam kažu nešto više o sebi i svom veslanju.

»Veslanjem se bavim tek nekoliko mjeseci i ide mi dosta dobro, jer već imam medalje za nastupe u našem četvercu. Ovdje sam osvojila četvrto mjesto u natjecanju kadetkinja u dublu i izborila mjesto u finalu četveraca u istoj starosnoj kategoriji, što nam je dobar poticaj za predstojeći nastup na državnom prvenstvu. Malo mi je bilo čudno veslati na Paliću, jer je mutan i valovit, i zbilja mi je drugačije nego kada veslam doma na Dravi. Redovito treiram veslanje, nekoliko puta na tjedan i vjerujem da će u

Protekloga vikenda

održano je jako

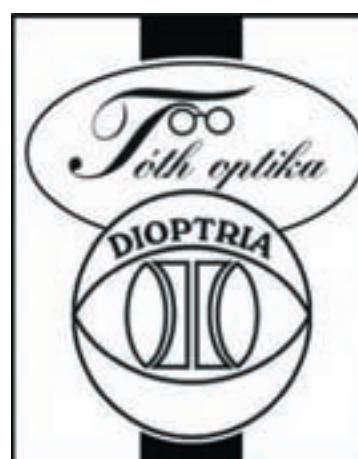
internacionalno

veslačko natjecanje

budućnosti postizati još bolje rezultate u ovom sportu koji mi se izuzetno dopada.«

Njezin klupske kolega Borna Srb na Paliću se natjecao u kadetskoj konkurenciji dublova i četveraca.

»Pet godina sam već aktivan u veslačkom sportu, što je nastavak naše obiteljske tradicije posvećenosti vesljanju. Moj uzor je David Šain, reprezentativni veslač Hrvatske iz našeg kluba, a moj dosadašnji najveći uspjeh je naslov pionirskog prvaka Hrvatske u natjecateljskoj kategoriji dubl skul. Treniram gotovo svakoga dana u tjednu minimalno dva sata i želio bih još dugo ostati u veslačkom sportu. Palić mi se veoma dopada, ali mi se nekako čini da je staza malo dulja nego obično i valovi su dosta veći. Osjeća se razlika u veslanju na rijeci i stajaoči vodi kakvo je ovo jezero, ali moramo vježbat na svim mogućim vodama i u svim uvjetima za veslanje. U nastavku sezone, pokraj nastupa na prvenstvu Hrvatske, očekuju me nastupi i na međunarodnim regatama u Mariboru (Slovenija) i Mohácsu (Mađarska).«

OČNA KUĆA

optika i ordinacija
na jednom mjestu

551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

POGLED S TRIBINA

Novak

Osvojivši match point u četvrtom setu velikog finala u Wimbledonu protiv »dojučerašnjeg« svjetskog broja jedan Španjolca Rafaela Nadala, Novak Đoković osvojio je najvažniji teniski turnir i potvrdio »kraljevski tron« najboljeg tenisača današnjice. U svojoj 24. godini dostigao je najviše vrhove sportskih ljestvica i potvrdio sve ono što su mu istinski stručnjaci predviđali još na samom početku njegove profesionalne karijere. Jedan od prvih među njima, a na ATP touru apsolutno prvi, bio je nekadašnji direktor Croatia Opena (ATP Umaga) Slavko Rasberger koji mu je 2004. godine dao pozivnicu (wild card) i praktički mu otvorio vrata velike teniske arene kojom je u nedjelju, 3. srpnja, i konačno zavladao. U svom prvom ATP meču Novak je zaigrao u prvom kolu protiv Talijana Volandrija, tadašnjeg svjetskog igrača broj 49, pružio solidnu partiju za jednog 17-godišnjaka (6-7, 1-6) i navijestio sjajnu igračku budućnost.

Samo sedam godina kasnije, gotovo u isto u vrijeme (mjesec srpanj), Đoković je deklasirao kralja ATP ljestvice i cijelom svijetu pokazao i dokazao svoj veliki talent. Na koncu, ne bi bilo lijepo zaboraviti još jednog Hrvata koji je imao iznimno veliki utjecaj na razvoj Novakove profesionalne karijere, legendarnog šampiona Nikolu Pilića u čijoj je minhenskoj akademiji nekoliko godina učio tajne šampionskog zanata. Godine vrijednog i marljivog rada, tisuće sati treninga stigle su na »naplatu« na glasovitoj travi Wimbledona. I čudne li koincidencije, san o prvom mjestu svjetske ATP ljestvice i osvajanje naslova na londonskom Grand Slamu dogodili su se na istom mjestu.

D.P.

KOŠARKA

Ždrijeb Eurolige

Hrvatski prvak Zagreb smješten je u posljednju, šestu jakosnu skupinu momčadi koje će sudjelovati u ždrijebu za novu sezonu košarkaške Eurolige. Šansu da im se pridruži u najjačem

klupskom natjecanju starog kontinenta imat će i momčad Cibone ukoliko uspije proći tri kvalifikacijska kola. U prvom, prema unaprijed postavljenom kosturu protivnik će joj biti jedna od dvije momčadi iz šeste kvalifikacijske skupine (francuski Cholet ili turski Banvit). Izvlačenje skupina je bilo u četvrtak, 7. srpnja.

NOGOMET

Debi Splita

Nastupom u prvom susretu drugog pretkola kvalifikacija za Ligu Europe, nogometari RNK Splita imat će debi na europskoj nogometnoj sceni. Povijesni protivnik u četvrtak, 14. srpnja, bit će momčad Domžala, a susret će se igrati u Sloveniji.

RUKOMET

Hrvatska u skupini D

Voljom ždrijeba ženska rukometna reprezentacija Hrvatske igrat će u skupini D na predstojećem Svjetskom prvenstvu koje će se u prosincu igrati u Brazilu. Glavne rivalke za jedno od prva četiri mesta u skupini i prolaz u osminu finala bit će sastav Švedske i Danske, te Argentine, Obale Bjelokosti i Urugvaja. U osmini finala križat će se skupine A i B, te C i D. na otvaranju SP-a Hrvatska će igrati protiv Obale Bjelokosti.

ATLETIKA

Vlašić samo 1,90 m

Nakon pobjede na mitingu Slobodne Dalmacije u Splitu (2,00 m), najbolja hrvatska i svjetska skakačica u vis Blanka Vlašić ozbiljno je podbacila na natjecanju Dijamantske lige održanom u Laussanei. Sa samo preskočenih 1,90 m Vlašićeva je osvojila za nju više nego skromno šesto mjesto. U svojoj dosadašnjoj karijeri Blanka je 157 puta preskočila 2,00 m.

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.rs

e-mail: funero@funero.co.rs

Kod smrти umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtnе pomoći koju daje PIO.

Prodajem kuću u zajedničkom dvorištu, ograđenu, na Somborskom putu u Subotici, s dvije sobe, kuhinjom i kupaonicom, 50 m². Ima garažu, trofaznu struju, vodu i kanalizaciju. Može zamjena za auto uz doplatu. Cijena: 29.500 eura. Tel.: 065/ 50-36-888.

Izdaje se polunamješten uredski prostor u užem središtu grada (35 m²). Vrijedi pogledati. Cijena 170 eura. Tel.: 064/9738601 i 024/524-938.

Izdajem dvosobnu namještenu kuću kod drvene ambulante u Subotici pogodnu za radnike ili učenike. Tel.: 024/ 562-512 ili 064/ 14-185-229.

Izdajem dvosoban komforan stan kod Zorke. Tel.: 064/ 255-68-22.

Prodajem kuću u Ulici Veljka Vujoševića u Malom Bajmoku u Subotici, 400 m od „auto-pijace“, cijena 7500 eura. Tel.: 024 796-124 ili 064/ 11-25-072

Prodajem poslovni prostor u Subotici za sve namjene, 90 m². Tel.: 069/754-202.

Prodajem ili izdajem poslovni prostor za sve namjene od 90 m². Tel.: 091/754-202

Kupujem, prodajem i mijenjam značke i albume za značke. Takader kupujem knjige o nogometnim klubovima. Tel.: 024/ 542-310.

BTB-F1 tim popravlja i servisira bicikle. Originalni dijelovi, povoljne cijene. Beogradski put 46. Tel.: 024/ 553-619.

BTB-F1 tim prodaje brikete, domaći i uvozni iz Hrvatske, visoke kaloričnosti, po povoljnoj cijeni. Beogradski put 46. Tel.: 024/ 553-619.

Prodajem sijačicu »OLT« Gama 18 redi, rolere (manji 500 din i veći 1000 dinara), kredlike svih uzrasta, špediter, namještaj za čistu sobu, čaršafe za krevete, ponjavice, bunjevačku ruhu (sukna, sefir, kaputi sa striganom, različite marame (i rojtoš), pregače i slične starine, povoljno. Tel.: 024/ 528-682.

Prodajem zob, traktorske gume (800 x 20 – 2 prednje za Belorusa), vanjske i unutarnje (sve za 1200 dinara), masivnu dvokrilnu drvenu kapiju, ručnu mrvljačicu za kukuruz u stare plugove (4000 po komadu). Tel.: 024/ 532-570.

Prodajem zemljište 1-3 ha, pogodno za sladišta ili slične namjene blizu Subotice (Bajmočki put – kod obilazne ceste. Tel.: 024/ 532-570.

Prodajem četverosobnu kuću, visoko prizemlje, s etažnim grijanjem, 5 motika bagrema, bušeni bunar, gradска voda. Tel.: 063/48-96-95

Prodajem kuću od čvrstog materijala s dvorištem, ukupno 629 m², Beogradski put 30. Stambena površina 114 m², podrum 100 m². Tel.: 063 8765 071; 024 520 289.

Iznajmljujem apartman u blizini Marine. Tel.: +385/21/537-979 ili marko.giljusic@stt.-com.hr.

Prodajem jednosoban stan na Prozivki 37 m², VI. kat, CG, KTV. Obnovljena kupaonica – tuš i svugde laminat. Cijena 26.000 eura. Tel.: 024/ 553-571.

Prodajem kuću u Maloj Bosni – Kaponja, uz Bajmočku cestu, s etažnim grijanjem, trofaznom strujom, nusprostorijama i placem. Vrijedi pogledati. Tel.: 024/ 521- 407; 064/ 34-68-431.

Prodajem katnu kuću u Subotici od 150 m² sa svim priključcima, u mirnom kraju. Okućnica 576 m² u novogradnji, papiri su uredni. Useljiva odmah. Može i zamjena za kuću u okolici Zagreba. Tel.: 024/566-898.

Prodajem ležaj za masažu. Tel.: 024/ 566-641.

Prodajem u Subotici kuću 74 m², na odličnoj lokaciji u asfaltiranoj ulici blizu Tesline pijace, dva supermarketa, dvije autobuske linije, vrtića, škole. Dvorište je 400 m², legalizirana, može kreditom banke. Tel.: 063/8016556

Prodajem garažu u centralnoj garaži na Radjalcu, na katu. Tel.: 064/288-72-13.

Iznajmljujem apartmane u blizini mora – Crikvenica. Tel.: +385/ 51/241-053

Izdaje se jednosoban stan na Radjaleu za jednu ili dvije osobe. Tel.: 064/ 2887 213

Prodajem klavijetu autoprikolicu. Tel.: 024/ 566-898

Dvorila bih starije osobe, ili vodila kućanstvo. Svaki dogovor je moguć. Tel.: 060/ 0555-907.

Tražim pouzdanu obitelj koja bi rado prihvatile skrbiti za stariju ženu kao člana obitelji. Osijek, Nasice, Bjelovar, Krapina, Toplice i Koprivnica. Hitno! Tel.: +381/ 62-12-93-892.

Prodajem skuter Aprilia 2001. u odličnom stanju. Tel.: 063 517743.

Izdajem u Kraljevcu dobro opremljen apartman s velikom terasom, 150 m od plaže. Tel.: 063 7400209

Izdajem sobe s kapatilom i upotrebotim kuhinje u Makarskoj. Parking osiguran. Tel.: 021 6433 – 395; 060 6331 910; 00 385 21 617 909

Prodajem nedovršenu kuću na placu od 400 m² u Tavankutskoj ulici, preko puta Blaškovog križa, u blizini centra grada. Tel.: 062 513 798

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Poštovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, I dalje nastavljamo objavljivati rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon kojega objavljujemo u svakom broju »Hrvatske riječi«. **Jedan poslan kupon važiće za četiri broja.** Duljinu malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Preplatite se!

TUZEMSTVO

- 6 mjeseci = 1.000 dinara
- 1 godina = 2.000 dinara

INOZEMSTVO

- 6 mjeseci = 40 EURA
- 1 godina = 80 EURA

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

HRVATSKARIJEĆ

Ime i prezime: _____
 Ulica i broj: _____
 Mjesto i zemlja: _____
 Telefon i e-mail: _____

Uz popust od 20%

Hrvatska riječ u PDF-u

Preplata na internetsko izdanje tjednika

- **Tuzemstvo: 1000 dinara godišnje**
- **Inozemstvo: 10 eura godišnje**

Nalog otvorite na: www.hrvatskarijec.rs/preplata

SWIFT: VBUBRS 22
 VOJVODANSKA BANKA
 AD MS FIL. SUBOTICA
 IBAN: RS35355000000200292421
 NIU Hrvatska riječ,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite
 na adresu uredništva:
 NIU »Hrvatska riječ«,
 Trg cara Jovana Nenada 15/II,
 24000 Subotica
 Uplatu izvršiti na broj ţiro računa
 355-1023208-69

VOJVODANSKA LJETOVALIŠTA

Rijeka Bosut

Rijeka Bosut jedno je od najposjećenijih kupališta u šidskoj općini. Ovamo dolaze i kupači i ribiči. Ljubitelji prirode željni odmora i rekreiranja najčešće posjećuju rijeku Bosut u Vašici, točnije na putu između Vašice i Batrovaca, i u Moroviću.

Inače, Bosut je rijeka koja protječe kroz Slavoniju i Srijem, izvire u Hrvatskoj, a u Savu se ulijeva u Srbiji. Bosut nastaje od dva potoka između Štitara i Županje (uz Savu). Priča se kako su stari Rimljani znali da u svom carstvu imaju rijeku koja do podne teče na jednu stranu, a popodne na drugu, a misli se na Bosut koji ponekad tako mirno teče da se i malim vjetrom voda pokrene u jednom ili drugom smjeru. Međutim, rijeka Bosut poznata je po još jednom povijesnom podatku. Naime, na Bosutu se nalazi Gradina, a to je višeslojni prehistoric localitet koji se nalazi na lijevoj obali rijeke Bosut, u ataru sela Vašica kod Šida. Danas je lokalitet oštećen izgradnjom puta Batrovci-Šid, a nalazište je otkriveno 1880. godine, dok su prva arheološka iskapanja rađena 1964. i 1965. godine. Otkriveni nalazi datiraju iz razdoblja od neolita, eneolita do brončanog doba. Također su otkriveni i materijali bosutske kulture koja datira iz starijeg željezognog doba, s ostacima kuća s podovima od glaćane gline. Otkriveni su i ostaci ognjišta iz željezognog doba, a prema pisanim izvorima u ovom dijelu Srijema tijekom željezognog doba živjeli su Breuci. Tako pokraj prirodnih ljepota koje rijeka Bosut pruža, posjetitelji mogu upoznati i značajne povijesne izvore ovog mesta. Gradina na Bosutu ujedno je i jedno od većih vikend naselja u šidskoj općini, gdje uglavnom Šidani sa svojim obiteljima provode slobodno vrijeme. Mjesto je gotovo uvijek prepuno ljubitelja ribolova, a u vrele ljetne dane i tu je veliki broj kupača iz Šida i okolnih mjesta.

Već i u lipnju, kada još nije krenula sezona kupanja, obale rijeke Bosut na Gradini bile su ispunjene ribičima, vikendašima, ali i ljubiteljima prirode. Tako smo u vrijeme kada smo posjetili rijeku Bosut, na njenoj obali, pokraj ribiča koji su uživali u roštiljanju, zatekli i posjetitelje iz Gibarca, jedan stariji bračni par, koji je odlučio svoje nedjeljno popodne provesti upravo tu na obali rijeke, šećući i uživajući u zelenilu i vodi. Kako su nam reklali, česti su posjetitelji ove rijeke i svaki slobodan trenutak koriste za opuštanje i odmor upravo na ovom mjestu. Na pitanje hoće li ove godine otići negdje na ljetovanje, odlučno su nam odgovorili da neće, jer, kako kažu, šidska općina pruža pregršt mjesta za odmor, kupanje i rekreaciju, a rijeka Bosut i Gradina nesumnjivo su jedno od najomiljenijih. I sigurni smo da je tako, jer nemaju samo oni to mišljenje, nego i većina onih koji su se tog nedjeljnog popodneva, iako je vrijeme bilo hladno i tmurno, odlučili slobodno vrijeme provesti upravo ovdje.

Suzana Darabašić

MOJ KUĆNI LJUBIMAC:

Dot i Misty

Zahvaljujući braći Vidoru i Arpadu Roži, ovoga puta u našoj rubirici posvećenoj kućnim ljubimcima gostuju dvije egzotične životinje - leopard gekon zvani Dot i vodena kornjača Misty, koji žive skupa sa svojim vlasnicima u domu obitelji Roža. Egzotični gušter leopard gekon svoju postojbinu ima u Pakistanu, Indiji, Iranu i drugim zemljama tog podneblja, u prosjeku ima životni vijek oko 25 godina, a već sedmu godinu živi u svom terariju u Subotici. Pretežito se hrani bubama i crvima, dobar je lovac koji svoj pljen hvata poglavito tijekom noćnih sati. U prirodnim staništima živi u rupama u zemlji, a zanimljivo je da masnoću, tj. potrebnu energiju sakuplja u svom repu i može određeno vrijeme izdržati bez konzumiranja hrane, koristeći upravo tu nagomilanu ekstra masnoću. Odrasli primjerak može dostići prosječnu veličinu između 23-27 cm.

Njegov kućni prijatelj, vodena kornjača Misty tijekom života dostigne dužinu do 40 cm i zanimljivo je, unatoč uvriježenim predrasudama, kako je u pitanju vrlo aktivna stvor koja je tijekom cijelog dana aktivna. U prirodi živi u vodi i vlažnim mjestima, a u zatočeništvu se hrani mesom, ribom, granulama, sušenim račićima i ostalom prikladnom hranom. Već tri godine dio je obitelji Roža, a bude li sve u redu s njezinim zdravljem može poživjeti i do 50 godina. Kao vrsta rasprostranjena je po cijelom svijetu, a zbog svojih karakteristika vrlo je zahvalan kućni ljubimac, što najbolje potvrđuje i ova fotografija na kojoj ih ponosni vlasnici po prvi puta prezentiraju javnosti.

Dražen Prćić

8. srpnja 2011.

UNEKOLOIKO REDAKCIJA

Hladnoća

Protekli je srpanjski tjedan protekao u neočekivano niskim temperaturama za početak ljetnog godišnjeg doba, pa su se iz ormara ponovno morali vaditi jorgani i deke. Nažalost, kada zimi bude toplo, morat će se vaditi dodatni novac za račune za grijanje.

FOTO KUTAK

Pošto kilogram?

KVIZ

Zlata Bartl

Koje je godine i gdje rođena znanstvenica Zlata Bartl? Gdje je završila akademski studij? U kojoj je tvrtki radila cijeli životni vijek? Što se na njezinu inicijativu počelo proizvoditi 1957. godine? Kako se zove njezin čuveni kulinarски izum nastao u Podravkinom laboratoriju? Koje je godine postala počasna građanka Koprivnice? Kada je i gdje umrla Zlata Bartl?

30. lipnja 2008. godine u Koprivnici.

2006. godine.

Vegeleta.

Dehidratizirane juhe.

»Podravki« iz Koprivnice.

U Zagrebu je diplomirala kemiju, matematiku, fiziku i mineralogiju.

Rodjena je 20. veljače 1920. godine u Sarajevu.

VICI

Pita učiteljica malog Pericu:

Kada kažem: vrijeme je da se udam, o kojem se vremenu radi?

O krajnjem učiteljice - odgovori mališan.

Izveo nastavnik Ivcu pred ploču i kaže mu:

Nacrtaj mi jabuku.

Prođe par trenutaka, a Ivica se češka po glavi.

Što je sad problem? - upita nastavnik.

Ne znam da li da nacrtam slatkulu ili kiselu jabuku.

Koliko godina ima osoba rođena 1967. godine? - propituje profesor.

Ovisi - odgovara Marko.

O čemu to može ovisiti? - začudi se profesor.

Je li osoba muškog ili ženskog roda?

POZIVAMO ČITATELJE DA NAM POŠALJU NEKU SVOJU ZANIMLJIVU FOTOGRAFIJU

Prodaja kompleta tjednika »Hrvatska riječ«

NIU »Hrvatska riječ« prodaje neukoričene komplete tjednika od 1. do 300. broja, po cijeni od 3000 dinara. Komplet se može preuzeti osobno u prostorijama NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II u Subotici ili preuzeti putem pošte. U tom slučaju, poštanske troškove snosi kupac.

5G INTERNET

brz

moćan

stabilan

jeftin

**prvi u
gradu**

KAKO ODOLJETI?

TIPPNET
INTERNET

24000 SUBOTICA, KARAĐORĐEV PUT 2 TEL: 024 555-465

JÖVÖ

VODA POWER

ENERGIA

WATER

BUDUĆNOST

VÍZ FUTURE

ENERGUA

**JKP Vodovod i Kanalizacija
Subotica**

**KTC SUBOTICA :: SOMBOR ::
APATIN::SENTO :: BEČEJ
VIKEND AKCIJA * PETAK-SUBOTA-NEDJELJAK ***

LJETO JE DOŠLO, A SA NJIM I NOVA SUPER PONUDA U KTC MARKETIMA

- ODGODA PLAĆANJA

Crni luk 1kg

Pizza šunka u foliji 1kg

Začin 250g

Napolitana 400g s kakao kremom, s lješnjak kremom

Kolač 300g: marble, cocoa, voćni

19.90din

309.90din

134.90din

144.90din

Sladked 70g : vanilija, jagoda

Sok Sinalco 2L: orange, lemonade, cola

Vlažne maramice Pampers 64 kom

Pelene za bebe Pampers Maxi Plus Jumbo Pack od 9 do 20 kg 62 kom

33.50din

74.90din

209.90din

1.429.90din

ŠTEDJETI ZNAČI KUPOVATI KTC-u!

**NAGRADUJEVAŠE PONERENJE
40 X LETOVANJE U GRČKOJ
1 X LETOVANJE U HRVATSKOJ**

Kupnjom preko 500,00 din učestvujete u nagradnoj igri Svake subote u 18 h u svim objektima izvršaćimo 1 dobitnika ljetovanja za 2 osobe

SVETKOVINA PRESVETOGA SRCA ISUŠOVA I OBLJETNICA OSNIVANJA HKD-A »ŠID«

